

ཚུ་ཤིང་བསྟན་བཅོས་གྱི་དོ་སྟོན།

ཚུ་ཤིང་བསྟན་བཅོས་ཟེར་མི་འདི་ རྗེ་གྲུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྟོན་མེ་གིས་ ཚོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཚུ་ དཔེ་ཚུ་དང་ཤིང་ལུ་སྦྱར་ཏེ་བཙམས་པའི་ བསྐྱབ་བྱ་ལེགས་ཤོམ་ཅིག་ཨིན། བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཚུ་ ཚུའི་བསྟན་བཅོས་དང་ ཤིང་གི་བསྟན་བཅོས་ཟེར་ ལག་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ ལས་ ཚུའི་བསྟན་བཅོས་ལུ་ ཚོགས་བཅད་བརྒྱ་དང་སོ་གསུམ་དང་ ཤིང་གི་བསྟན་བཅོས་ལུ་ ཚོགས་བཅད་བརྒྱ་དང་རྩ་ལོད།

ཁེ་ཕན་དང་དགོས་པ།

བསྐྱབ་བྱ་འདི་ ཚོས་དང་འཇིག་རྟེན་གཉིས་ཆ་རའི་ སྤང་བྱེད་ལུ་ ཕན་ཐོགས་ཅན་ ཅིག་ཨིནམ་ལས་ ཚོས་སྐད་ལུ་ གོམས་འདྲིས་མེད་མི་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ ཚོགས་དོན་ མཆན་འགོལ་དང་ གོ་བདེ་བའི་འགོལ་བཤད་ རྗེ་ལའི་ཐོག་ལུ་ སེལ་སྟེ་ཡོད་པ་ ལས་ ལྷག་མི་ག་ར་འབད་རུང་ དང་པ་དཔེ་དེ་བའདི་ ལྷག་མི་སྟོན་བཅོས་ཅིག་ལུ་ འགྱུར་ཚུགས་ནི་དང་ གཉིས་པ་ལུ་ བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཚུ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ རང་གི་མི་ཚོ་ ལུ་ ལེགས་པའི་འགྱུར་བ་ སྟོན་ར་འབྱུང་ཚུགས་པའི་རེ་བ་དང་སྟོན་ལམ་ཡོད།

ཚུ་ཤིང་བསྟན་བཅོས།

(འགྲེལ་པ)

ཚོགས་དོན་གུན་གསལ་སྟོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས།

ཕ་གཞུང་དང་བྱུང་རིག་གོང་འཕེལ་ལས་ཁུངས།
ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག།

ལྷ་དང་ཤིང་གི་བསྟན་བཅོས།

ལྷ་ལྟོན་དཔེ་དེབ།

ཤེས་རིག

ལྷ་གཞུང་དང་ལྷ་རིག་གོང་འཕེལ་ལས་ཁུངས།

ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག།

བར་དབང།

དུ་ཡོད་པའདྲི་གི་ འདུ་བཞུགས་པས་དཔལ་འདྲི་པ་ལོ། ཚེ་གཞུང་དཔལ་འདྲི་གི་འཕེལ་འགྲེས་ལུ་ལྷོད།
ཚེ་གཞུང་དཔལ་འདྲི་གི་འཕེལ་འགྲེས་ལས་ གནལ་བའམ་དུ་པས་ འདུ་བཞུགས་པས་འདྲི་དཔལ་ པས་
ལོག་ཀྱང་བཞུགས་ལས་འཕེལ་གནལ།

ཚེ་བའམ་སྒྲིག།

དུ་ཡོད་པའམ་གསུམ་པའི་སྒྲིག་མེ།

འཕེལ་འགྲེས་ལུ་སྒྲིག་པའི་འཕེལ་གསུམ་ལོ།

བསམ་གནལ། ལགས་པའདྲི་ལ། རྣམ་ཚེ་གི་གཞུང་མཚོ་འཕེལ་སྒྲིག་ལ།

ཞུགས་པའདྲི་བཞུགས་ལོ།

རྣམ་ཚེ། ཚེ་གཞུང་དཔལ་འདྲི་གི་འཕེལ་འགྲེས་ལ།

དཔལ་འདྲི་མཚོ་སྒྲིག་ལ། ལྷོ་ལོ་ ༢༠༡༣་༢༠༢༡་༢༠༢༣

ཚུད་ཉིང་གི་བསྟན་བཅོས་བཞུགས་ལོ།

༡༡། །ལེགས་པར་བཤད་པ་ཚུའི་བརྟན་བཅོས་ །ལུགས་གཉིས་སྤྲེལ་ཕྱི་བརྒྱ་དྲན་ཞེས་བྱ་

བ་བཞུགས་སོ།།

མཚན་པར་བརྗོད་པ།

མཚུན་པའི་གཉིད་མཐའ་མི་མངོན་ཞིང་། །ཟུར་རྗེའི་ཡིད་བཞིན་ནོར་གྱིས་གཏམས།།

མཚན་པའི་སྤྲེལ་ཕྱི་གཞི་བཅུ། །བྱུང་དབང་ཚོས་གྱི་རྒྱ་མཚོ་རྒྱལ།།༡།

ཚིག་གཞན་དམ་ཚུན་འགྲེལ།

མི་མངོན་= མཐོང་མི་ཚུགས་ནི། གཏམས་= གང་ཉེ་ཡོད་ནི། སྤྲེལ་ཕྱི་= ཚུའི་སྤྲེལ་སྤྲེལ།

བྱུང་དབང་= སངས་རྒྱས།

དེ་ཡང་དཔྱེ་འབད་བཅིན་ རྒྱ་མཚོ་དེ་ལུ་ ཡ་མཐའ་སྤོམ་ཚུང་དེ་མ་ཅིག་ཡིན་ཟེར་ མི་ཤེས་ནི་དང་

། དེ་ནང་ལུ་ནོར་བུའི་རིགས་མ་འདྲ་ལེ་ཤེས་ཅན་ ཚུའི་སྤྲེལ་སྤྲེལ་རྒྱ་མཚོ་མེད་པར་ཡོད་དོ་

བཟུམ་སྟེ། ཟུར་པའི་དབང་པོ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་ལྷན་ལུ་ཡང་ མཚུན་པའི་མཐའ་དེ་མ་

ཅིག་ཡིན་ཟེར་ ཤེས་མི་ཚུགས་ནི་དང་། གཞན་དོན་དེ་ཚུ་ འབད་ཅོལ་ག་ནི་ཡང་མི་དགོ་པར་

བསྐྱབ་ཚུགས་པའི་ ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་འདྲ་བའི་སྤྱིང་རྗེ་ཚེན་པོ་གིས་བྱུགས་རྒྱུ་གང་ཉེ་

ཡོད་ནི་དང་། ཚུའི་སྤྲེལ་སྤྲེལ་གྱི་རིམ་པ་གཞི་འགྲུལ་འབད་དོ་བཟུམ་སྟེ། གཞན་དོན་གྱི་སྤྱིད་པ་

རྒྱ་མཚོ་མེད་པར་མཚན་དེ་བཞུགས་པའི་ །ལྷན་ཚོས་གསུམ་ཀ་ཚང་མ་ལས་ རྒྱ་མཚོ་ཚེན་པོ་དང་

འདྲ་བའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་ལྷན་ལུ་གྲུ་བྱུང་པ་མཚོག་ རྣམ་དང་རྣམ་པ་ཀླན་རྒྱལ་བར་

གྱུར་ཅིག།

བཅུམ་པར་དམ་བཅའ།

རྒྱ་གྲུལ་དུངས་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་གྱིས། །ལུས་ཅན་གསུང་བཞི་བྱེད་ཏུར།།

ལེགས་བཤད་གསར་པའི་བདུན་ཅི་ཡིས། །སློ་ལྷན་སྐྱེ་བོ་དབྱུགས་དུང་བ།།༢།

ཚིག་གཞན་དམ་ཚུན་འགྲེལ།

རྒྱ་གྲུལ་= རྒྱ་གཞུང་མེད་མི། དུངས་པ་= ཉིང་སངས་ས། ལུས་ཅན་= ལེགས་དང་ལྷན་པའི་

སྐྱེ་བོ།

རྒྱ་གཞུང་མེད་པའི་རྒྱ་ དུངས་འཕྲོས་འཕྲོས་དེ་གིས། ལུས་ཅན་ལེགས་ཅན་ཚུ་གི་ ལ་སྐོམ་པའི་

རྣམ་པ་ལས་ལས་ཚུགས་དོ་བཟུམ་སྟེ། ལྷ་ལས་མར་བཅུམ་ནི་ཡིན་མི་ལེགས་བཤད་གསར་པ་

བདུན་ཅི་དང་འདྲ་ལེ་འདྲི་གིས་ཡང་། སྤང་བྱ་དང་དོར་བྱའི་སྐོར་ལས་ལེགས་ཤོམ་འབད་ལྷན་བྱེད་

ནི་དེ་གིས་ ལེགས་ཉེས་གྱི་དབྱེ་བ་ལྟེ་དགོ་མཚོ་བའི་སློ་དང་ལྷན་པའི་ མི་ཚུ་གི་ལེགས་ལུ་ བདེ་

སློལ་གྱིང་ལུ་འཚེ་བྱིན་ནི་ཡིན།།

ལེགས་བཤད་འདི་གི་དགོས་པ།

དྲི་བཟང་བསྐོས་པའི་རྒྱ་གཅིང་དེ།། མཚན་ཡོན་ཞབས་བསིལ་བསང་གཏོང་སོང།།

གང་དུ་བྱས་ཀྱང་ལེ་ལ་ཉམ། །ལེགས་བཤད་གྲུ་མ་ནི་ཀྱན་ལུ་མཛེས།། ༢།།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

མཚན་ཡོན་= ཞལ་ལྷ་ལུ་ལྟུ་ཞི་ཆུ། ཞབས་བསིལ་= ཞབས་འབྱུ་ཞི་ཆུ། བསང་= གཏོ་

གྲི་བ་བསང་གི་ཕྱེས། གཏོང་= གཏོང་མ།

དྲི་བཟང་བྱས་ཏེ་ཡོད་པའི་རྒྱ་གཅིང་ཏོག་ཏོ་དེ། ཡར་དཀོན་མཚན་གི་ཞལ་ལྷ་ལུ་ལྟུ་ཞི་ ཞབས་

འབྱུ་ཞི་ གཏོག་གྲི་བ་བསང་ནི། གཏོང་མའི་ཚབ་འབད་ལུ་ལྟུ་ཞི་ལུ་སོགས་པ་ ལཱ་ག་ཅི་ལྷ་ཡང་

ལག་ལེན་འབྲེལ་བ་ཉེ་འབད་ཅུང་ ལེགས་ཤོམ་ཡིན་དོ་བཟུམ་སྟེ། ལེགས་བཤད་ཀྱི་གྲུ་མ་དཔེ་

འདི་ཡང་ རང་གི་ཞན་གཉེན་ལཱ་ ཡན་ཐོགས་འབྲུང་ཚུགས་པའི་ མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཅིག་

ཡིན་མཁའ་སྤྲོད་ སྤང་དོར་ཤེས་དགོ་མཚོ་སྟེ་གིས་ཉུག་པ་ཅིན་ ལེགས་ཤོམ་འོང་།།

མཐར་ཐུག་གི་ཉིང་དགོས་བཤད་པ།

ལུགས་གཉིས་སྤང་དོར་ཤེས་པ་ཡིས། །གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་དོན་འགྲུབ་ཏུ། །བརྟག་པ་

ཀྱན་ལུ་མཁའ་སྤྲོད་ཀྱི། །དོར་དཔོན་གྱི་མཚན་ལུགས་པ་བཞིན།། ༢།།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

དོར་དཔོན་= ལུ་གྲུང་མི་གྲུ་དཔོན། བརྟག་པ་= བརྟག་དཔྱད་འབད་ནི།

འཛིག་རྟེན་པའི་ཚབ་སྟོན་གྱི་ལུགས་དང་ དམ་པའི་ཚོས་གྱི་ལུགས་གཉིས་གྱི་སྤང་དོར་ཚུ་ལ་བཞིན་

དུ་ཤེས་མི་དེ་ཚུ་གིས། གནས་སྐབས་འཛིག་རྟེན་གྱི་བདེ་བ་དང་ མཐར་ཐུག་གི་དོན་ ཐར་པ་དང་

ཐམས་པཅད་མཆོད་པའི་གོ་འཕང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ཏུ་འགྲུབ་ཡིན། དཔྱེ་འབད་བ་

ཅིན། འགོ་ལམ་བརྟག་དཔྱད་འབད་ནི། རོར་ཐུ་བརྟག་དཔྱད་འབད་ནི་ལུ་སོགས་པའི་ བརྟག་

དཔྱད་འབད་ནི་གི་ལཱ་ལྷ་ལུ་མཁའ་སྤྲོད་ཀྱི་དཔོན་དེ་ཚུ་ རྒྱ་མཚོ་ལྷ་རོར་ཐུ་ལེན་པར་འགྲུབ་ད་

གནས་སྐབས་འགྲོ་བའི་ལམ་ལྷ་ བར་ཆད་གཉི་ཡང་མེད་པ་དང་། མཐར་ཐུག་དོར་ཐུ་ལེན་ནི་གི་

འདོད་དོན་གྲུབ་ཞིན་མཁའ་སྤྲོད་ རང་གི་གནས་ལྷ་ལོག་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།།

འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་རབས་ལུགས་སོལ་མ་ཤེས་པའི་སྟོན།

ཚུ་ཕན་བཞུ་ལུ་བར་མི་ལུ་དེ། །རྒྱ་མཚོ་རྒྱ་ལྷ་གིས་ག་ལུ་ཚོད།།

ཡམས་ལུགས་ཀྱང་མ་ཤེས་ན། །ཚོས་གྱི་དེ་ཉིད་ཇི་ཉམ་རྟོགས།། ༥།།

කීර්තිමත්ව සතෙකුගේ

කුමාර = සුද්ධෝදන කුමාරයායි. කිසිමයුරු = කිසිමයුරුවකු.

සුද්ධෝදනාදියාගේ පසුබිම් චරිතය. සුද්ධෝදන කුමාරයාගේ

මනෝභාවය කුමක්ද? කීර්තිය. දුටු දේ පසුබිම් වන බැවින් සුද්ධෝදනාදියාගේ

මනෝභාවය නොමනාදී. දුටු දේ කිසිමයුරුවකුගේ නොමනාදී?

කීර්තිය.

සුද්ධෝදන

සුද්ධෝදන චරිතය. [සුද්ධෝදන මුළුමනින්ම නොමනාදී.]

සුද්ධෝදන චරිතය. [සුද්ධෝදන මුළුමනින්ම නොමනාදී.]

කීර්තිමත්ව සතෙකුගේ

සුද්ධෝදන = සුද්ධෝදන මුළුමනින්ම නොමනාදී. දුටු දේ = චරිතය.

සුද්ධෝදන මුළුමනින්ම නොමනාදී. සුද්ධෝදන මුළුමනින්ම නොමනාදී.

සුද්ධෝදන මුළුමනින්ම නොමනාදී. සුද්ධෝදන මුළුමනින්ම නොමනාදී.

සුද්ධෝදන මුළුමනින්ම නොමනාදී. සුද්ධෝදන මුළුමනින්ම නොමනාදී.

චරිතය. සුද්ධෝදන කුමාරයාගේ මනෝභාවය. සුද්ධෝදන කුමාරයාගේ

සුද්ධෝදන

සුද්ධෝදන මුළුමනින්ම නොමනාදී. සුද්ධෝදන මුළුමනින්ම නොමනාදී.

සුද්ධෝදන මුළුමනින්ම නොමනාදී. සුද්ධෝදන මුළුමනින්ම නොමනාදී.

කීර්තිමත්ව සතෙකුගේ

සුද්ධෝදන = කීර්තිමත්ව සතෙකුගේ. සුද්ධෝදන = සුද්ධෝදන මුළුමනින්ම නොමනාදී.

සුද්ධෝදන මුළුමනින්ම නොමනාදී. සුද්ධෝදන මුළුමනින්ම නොමනාදී.

සුද්ධෝදන මුළුමනින්ම නොමනාදී. සුද්ධෝදන මුළුමනින්ම නොමනාදී.

සුද්ධෝදන මුළුමනින්ම නොමනාදී. සුද්ධෝදන මුළුමනින්ම නොමනාදී.

සුද්ධෝදන මුළුමනින්ම නොමනාදී. සුද්ධෝදන මුළුමනින්ම නොමනාදී.

සුද්ධෝදන මුළුමනින්ම නොමනාදී. සුද්ධෝදන මුළුමනින්ම නොමනාදී.

සුද්ධෝදන මුළුමනින්ම නොමනාදී.

සුද්ධෝදන මුළුමනින්ම නොමනාදී.

සුද්ධෝදන මුළුමනින්ම නොමනාදී.

සුචරිතයෙකුගේ ජීවිතය දැක්වීමට මෙහි අරමුණ වේ.

සුචරිතයෙකුගේ ජීවිතය

සුචරිතය = ජීවිතයේ අන්තර්ගතය වන අතර, ජීවිතය = සුචරිතයකි.

සුචරිතයෙකුගේ ජීවිතය දැක්වීමට මෙහි අරමුණ වේ. ජීවිතයෙකුගේ ජීවිතය දැක්වීමට මෙහි අරමුණ වේ. ජීවිතයෙකුගේ ජීවිතය දැක්වීමට මෙහි අරමුණ වේ.

සුචරිතයෙකුගේ ජීවිතය

සුචරිතයෙකුගේ ජීවිතය

සුචරිතයෙකුගේ ජීවිතය

සුචරිතයෙකුගේ ජීවිතය

සුචරිතයෙකුගේ ජීවිතය

සුචරිතයෙකුගේ ජීවිතය දැක්වීමට මෙහි අරමුණ වේ. ජීවිතයෙකුගේ ජීවිතය දැක්වීමට මෙහි අරමුණ වේ. ජීවිතයෙකුගේ ජීවිතය දැක්වීමට මෙහි අරමුණ වේ.

සුචරිතයෙකුගේ ජීවිතය

සුචරිතයෙකුගේ ජීවිතය

සුචරිතයෙකුගේ ජීවිතය

සුචරිතයෙකුගේ ජීවිතය

සුචරිතයෙකුගේ ජීවිතය

සුචරිතයෙකුගේ ජීවිතය දැක්වීමට මෙහි අරමුණ වේ. ජීවිතයෙකුගේ ජීවිතය දැක්වීමට මෙහි අරමුණ වේ. ජීවිතයෙකුගේ ජීවිතය දැක්වීමට මෙහි අරමුණ වේ.

གལ་ཅན་གྱི་ལུ་ཚུ་ ཡུན་རིང་སྤྱི་ལོ་འབད་འབད་དགོ་པ།

བྱ་བ་ཚེན་པོ་ཡུན་གྱིས་འགྲུབ། རང་བྱུང་འབད་པས་མཐའ་མི་ཡིན།།

རྒྱུ་ཚེན་དུ་ཡང་འདྲི་ལ། རྩ་སྤྲུལ་འགྲུབ་ཚེ་མི་འགྲོ།།༡༡།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲུལ།

ཡུན་གྱིས་= རྣམ་ཡུན་རིང་མ་གྱི་ཐོག་ལས། རང་བྱུང་= སྤེལ་རྒྱུ་བྱུང་ཀྱི་དང་། འཚབ་ཚུབ་
འབད་མི། རྒྱུ་ཚེན་= གཅོད་ཚུ་སློམ། ཚེས་= གནམ་མེད་ས་མེད།

གལ་ཅན་གྱི་ལུ་སློམ་དེ་ཚུ་ ཡུན་རིང་སྤྱི་ལོ་འབད་འབད་བཅིན་འགྲུབ་ཚུ་གསལ་པ་མ་གཏོགས།
འཚབ་འཚབ་རིལ་རིལ་འབད་ འབད་བཅོན་བསྐྱེད་དེ་བསྐྱུབ་གེ་མེད་བཅིན་ ལུ་དེ་མཐའ་ཡིན་མི་
ཚུ་གསལ་ནི་ཡིན་མས། དཔྱེ་འབད་བཅིན། གཅོད་ཚུ་སློམ་དེ་ཚུ་ དལ་དལ་ཉོད་ཉོད་འབད་འགྲོ་
ཅུང་ ས་ཐག་རིང་སར་འགྲོ་ཚུ་གསལ་ནི་དང་། རྩ་སྤྲུལ་མཐོ་བའི་རིང་ཚུ་དེ་ཚུ་གིས་ ས་ཐག་རིང་
སར་གནམ་མེད་ས་མེད་ཅིག་འགྲོ་མི་ཚུ་གསལ་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།།

ལོགས་གྲུབ་མེད་པའི་ལུ་ཚུ་འབད་ནི་མེད་པ།

བྱ་བ་ཉམས་གྱིས་མི་ལོགས་ན། གཞན་གྱིས་ཐད་ཀྱང་བྱུང་མི་ཅུང་།།

རྒྱལ་མི་སྤེལ་ན་གཞན་དག་གིས། རྒྱལ་ཡང་ཚུ་ནང་ཅི་ཡིན་མཚོང་།།༡༢།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲུལ།

ཉམས་= ཉམས་ལྗོངས། ཐད་པ་= བྱ་ཚུ་གསལ་བསྐྱེད་དེ་རྒྱལ་མི་འབད་ནི།

ལུ་དང་བྱ་བ་གཅི་ར་འབད་ཅུང་ རང་གི་ཉམས་ལྗོངས་གྱིས་འབད་མ་ཚུ་གསལ་མི་ཅིག་ཡིན་པ་ཅིན།
མི་གཞན་གྱིས་བྱ་ཚུ་གསལ་བསྐྱེད་དེ་རྒྱལ་མི་འབད་ཅུང་ ལུ་དེ་རང་གིས་ཕ་ལས་འབད་ནི་མི་འོང་
། དཔྱེ་འབད་བཅིན། ཕལ་རྒྱུ་མ་སྤེལ་པ་ཅིན་ གཞན་གྱིས་རྒྱལ་མི་འབད་ཅུང་ ཚུ་ནང་གཅི་
འབད་མཚོང་ནི། མི་མཚོང་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།།

མཐུན་མོང་གི་རྒྱུ།

ཚུ་མོ་མཐུན་མོང་མཚོད་ཡོན་ཏེ། ཉེ་ཟླ་མཐུན་མོང་སྒྲོན་མེགས་ལ།།

དམ་པ་མཐུན་མོང་གཅོག་རྒྱུ་དང་། དམ་ཚོས་མཐུན་མོང་བདུད་ཅི་ཡིན།།༡༣།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲུལ།

ཚུ་མོ་= ཚུ་སློམ། མཐུན་མོང་= ག་ར་གི། གཅོག་རྒྱུ་= མགོ་ལི་རྒྱུ་ཚ། གསལ་= ཡིན་ཟེ་བའི་དོན།

གཅོད་ཚུ་སློམ་དེ་ཚུ་ ཉུ་དང་མི་ལ་སོགས་པ་ ག་ར་གི་འབྲུང་ནི་དང་། ཉེ་ཟླ་གཉིས་པོ་འགྲོ་བ་
སེམས་ཅན་ ག་ར་གི་ ལུན་པ་གསལ་བའི་ སྒྲོན་མེ་ཡིན་དོ་བཟུམ་སྟེ། རྣམ་ཐུ་དམ་པ་དེ་ཚུ་ མི་

ག་ས་གི་མགོའི་ རྒྱ་ཆ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན་ནི་དང་། དམ་པའི་ཚོས་དེ་ཡང་མི་ག་ས་གི་ འཚི་བའི་
སྲོག་ལས་ཉོང་བའི་ བདུན་ཅི་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།

འཛིག་རྟེན་ལུ་ཡན་པའི་རྒྱ།

དཔ་ཆེན་གྱ་གཟིངས་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ། །སྲིན་བྲལ་ཟླ་བ་དམ་མའའི་རྒྱ།

མའས་པའི་སྐྱེ་བོ་བདུན་པའི་རྒྱ། །འཕྲུལ་དཔ་ལུ་བོ་དཔུང་གི་རྒྱ།།༡༤།

ཚིག་གཞན་དཔ་ཆེན་འགྲེལ།

དཔ་ཆེན་= གྱ་གཟིངས་འཕྲུལ་ལྟོ་གི་དཔ་ཤིང་སྲོམ། གྱ་གཟིངས་= འགྲལ་པ་སྐྱེལ་འཕྲུལ་

འབད་མི་གི་གྱ་སྲོམ། སྲིན་བྲལ་= ས་སྐྱུག་མེད་པ། འཕྲུལ་= འཕྲུག་འཕྲིད་མི་མགོ་

དཔོན། དཔ་ལ་བོ་= ཉེ་ལྷོ་བས་སྲོམ་ཡོད་མི། དཔུང་= དམག།

དཔ་ཆེན་འཕྲུལ་རྟེ་ཡོད་མི་ གྱ་གཟིངས་འདི་ རྒྱ་མཚོ་ཆེན་མོའི་ རྒྱ་ཡིན་ནི་དང་། ས་

སྐྱུག་མེད་པར་ དུངས་ཤིང་གསལ་ལ་བའི་ཟླ་བ་འདི་ དམ་མའའི་རྒྱ་ཆ་ཡིན་དོ་བཟུམ། ཡོན་རྟན་

མའས་པའི་ སྐྱེས་ལུ་དམ་པ་དེ་ཚུ་ སངས་རྒྱས་བདུན་པའི་རྒྱ་ཆ་ཡིན་ནི་དང་། འཕྲུག་འཕྲིད་

དེ་ཡོད་པའི་ ཉེ་ལྷོ་བས་ཅན་གྱི་དཔ་ལ་བོ་དེ་ཚུ་ དམག་གི་རྒྱ་ཆ་ཡིན།

དཔོན་འབངས་མ་མཐུན་པའི་ལེ་ཡན།

ཡ་རབས་མཛེས་སྲོད་དཔོན་དང་འབངས། །ཡན་ཚུན་ལེགས་ཚེགས་གོང་དུ་སྡེལ།

རྒྱ་མཚོ་ཆེན་ཚུ་བོ་ནམས། །རེས་མོས་ཚུ་ལ་གྲིས་གྲིགས་སུ་འབྱུང།།༡༥།

ཚིག་གཞན་དཔ་ཆེན་འགྲེལ།

མཛེས་སྲོད་= དང་པོ་དང་བཟང་པོའི་སྲོད་ལམ། ཡན་ཚུན་= ཡས་དང་ཚུས། ལེགས་ཚེགས་

= ལེགས་པའི་ཡོན་རྟན། རེས་མོས་= རྣམས་ཅེ་ཡས་དང་ རྣམས་ཅེ་ཚུས།

ཡ་རབས་སྲོད་བཟང་དང་ལྷན་པའི་དཔོན་དང་ འབངས་འཁོར་མི་སེར་གཉིས་པོ། ཡས་དང་

ཚུས་ གཅིག་གིས་གཅིག་ལུ་ འདྲི་བྱུན་དང་གྲིགས་རམ་འབད་ཡི་ར་ ལེགས་པའི་བྱ་བ་དེ་ཚུ་གོང་

འཕེལ་གཏང་མ་ཡིན། དཔྱེ་འབད་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་དུང་མ་དེ་ གནམ་ལུ་སོང་བྱེ་ ཆར་པ་

འབབ་པའི་བསྐང་ལས་ རྒྱ་ཆེན་བྲེས་ནི་ལུ་ཡན་ནི་དང་། རྒྱ་ཆེན་དེ་ཚུ་ལས་བརྟེན་རྟེ་རྒྱ་མཚོ་རྒྱས་

རྟེ་ དེ་གཉིས་ཡས་དང་ཚུས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལུ་ ཡན་ཚེགས་འབྱུང་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།

དཔོན་འབངས་མ་མཐུན་པའི་རྒྱོན།

ཇེ་བོང་ན་དང་གཡོག་དན་པ། །གཉིས་ཀས་གཉིས་ཀ་རྒྱད་ཐེད་དེ།

ཇ་གསར་ནང་དུ་རྒྱ་བྱགས་ན། །གཉིས་ཀ་རྒྱས་ཚོས་བསྟན་པར་འབྱུང།།༡༦།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

ཇི་ལོ་ = དཔོན། རྒྱ་པ་ = མར་ཉམས་འགྲོ་ནི། རྣམས་ = སའི་རྣམ་གསལ་པ། རྒྱས་ཚོས་
= མེད་པ་ཟུལ་ནི། བསྐྱེད་ = འཕྲོ་བསྐྱེད་འགྲོ་ནི།

གོང་ལུ་བཞུགས་མི་དཔོན་དུ་གཅིག་ལུ་ བྱ་རོགས་དེ་ཡང་དུ་མེད་པ་ཅིག་ཡིན་པ་ཅིན། དཔོན་གྱིས་
བྱ་རོགས་དེ་མེད་པ་གྲུང་མ་མཚན། བྱ་རོགས་དེ་གིས་ཡང་ རང་གི་དཔོན་དེ་མེད་པ་གྲུང་མ་
ཡིན། དཔྱེ་འབད་བ་ཅིན། སའི་རྣམ་གསལ་པ་ཅིག་ནང་ཚུ་བྱགས་པ་ཅིན། རྒྱ་གིས་རྣམ་དེ་འཕྲོ་
བསྐྱེད་བྱུང་། དེ་བཟུམ་སྐྱེ་ རྣམ་དེ་གིས་ཡང་ རྒྱ་དེ་བདག་འཛིན་འབད་མ་ཚུགས་པར་ ས་
ལས་བོར་ཏེ་ གྲུང་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།

ཡོན་ཏུན་མེད་པ་མང་བའི་སྐྱོན།

ཤེས་རྫོང་མས་དབང་ཅན་མང་བ་ཡིས། །ཡུལ་ཁམས་མདུན་གྱིས་འཛིག་གྱུར་ཏེ།

གཡས་གཡོན་ཀུན་ནས་རྒྱས་འབྱུང་བའི། །ས་ལ་མཁའ་ཁྱིམ་བརྟན་མི་མྱོད།།༡༧།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

ཤེས་རྫོང་མས་ = མ་ཤེས་རུང་ཤེས་བརྩུ་བརྟུ་བ་མི། མདུན་གྱིས་ = མ་འོངས་པའི་མདུན་ལམ།
འཛིག་ = མེད་པ་འགྲོ་ནི། རྒྱས་འབྱུང་བ་ = ཆར་པ་གི་དུས་ལུ་འབྱོར་མི་ཚུ།

མ་ཤེས་རུང་ཤེས་བརྩུ་བརྟུ་བ་མི དབང་ཆེ་བའི་དཔོན་རིགས་མང་པ་ཅིན། གཡས་ཚན་དེ་ནང་
གི་ མ་འོངས་པའི་མདུན་ལམ་གཤམ་མེད་པ་འགྲོ་ཡིན། དཔྱེ་འབད་བ་ཅིན། གཡས་དང་གཡོན་
ཕྱོགས་ཚུ་ལས་ ཆར་པ་གི་དུས་ལུ་རྒྱ་འབྱུང་ཏེ་འབྱོར་པའི་ས་ཆ་དེ་ནང་ ལོ་ལྷོ་མ་བརྟན་ཏེ་གཏོ་
མི་འོང་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།

དཔོན་འབངས་ལ་མཐུན་དགོ་པ།

གཞུང་དམང་མཐུན་ན་དག་དེ་ཡིས། །བྱུང་དཀའ་སོ་སོར་གྲུས་ན་མིན།

རྩ་ཡིས་བརྒྱལ་དཀའི་རྒྱ་ལོ་ཡང་། །མང་དུ་གྲུས་ན་ལྷག་ཀྱང་བགོད།།༡༨།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

བགོད་ = འགྲོ་ནི།

གཞུང་དང་མི་དམངས་གཉིས་ཀྱི་ སེམས་དང་མནོ་བསམ་མཐུན་པ་ཅིན་ ཡུལ་གསལ་མའི་
དགུ་བྱང་ཕྱད་ཀྱིས་ རང་ལུ་བྱུང་ཚུགས་པར་ལཱ་ཁག་ཡིན། དེ་གཉིས་ཀྱི་ སེམས་དང་མནོ་
བསམ་མ་མཐུན་པར་ རང་རང་སོ་སོའི་ སློའ་དོད་བཞིན་དུ་འབད་དེ་ ལ་གྲུས་ཡར་སོ་པ་ཅིན། དེ་
སྐྱེ་མིན་པར་ དགུ་བྱང་ཕྱད་ཀྱིས་ རང་ལུ་བྱུང་ཚུགས་ཏེ་ རང་ལས་རྒྱལ་ལ་འབྱོར་བའོང་། དཔྱེ་
འབད་བཅིན། རྩ་གིས་ཡང་བརྒྱལ་མ་ཚུགས་པའི་ རྒྱ་ཆེན་སྐྱོམ་ཅིག་ཡིན་ཏུང་ རྒྱ་གི་རབས་

ལུ་ལག་སོ་སོ་འབད་གཉེན་སོ་སོ་པེ་ནི། ལུག་གིས་ཡང་ འཇམ་རྟེན་རྟེ་འབད་བརྒྱུ་ཏེ་ འགྲོ་
ཚུགས་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།།

ཚོས་ལྟན་ཀྱུ་ལཱ་པོས་འབངས་འཁོར་སྐྱོང་ཚུ་ལ།

ཚོས་ལྟན་ཀྱུ་ལཱ་པོས་ལྷལ་བསྟན་གྲུང་། །དེ་རྟེན་གྱིས་ནི་འབངས་རྣམས་སྐྱོང་།།

སྲིན་ཆེན་ཀྱུ་མཚའི་ཚུ་དངས་ཏེ། །དལ་གྱིས་འབེབས་པས་འཇོན་མ་སྐྱོང་།།༡༩།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

འཇོན་མ = ས་གཞི། དལ་གྱིས་འབེབས = བོ་ལེ་འབད་འབབ་ནི།

ཚོས་དང་ལྟན་པའི་ཀྱུ་ལཱ་པོ་འདི་གིས་ འབངས་མི་སེར་ཚུ་ལས་དཔུ་ལྷལ་བསྟན་ཏེ་འབད་ས་གཅིག་
ཅུང་། དཔུ་ལྷལ་བསྟན་བའི་ལཱ་འགན་དེ་གིས་ འབངས་མི་སེར་དེ་ཚུ་སྐྱོང་མ་ཡིན། དཔུ་འབད་བ་
ཅིན། ཆར་སྲིན་དེ་ཚུ་གིས་ ཀྱུ་མཚའི་ཚུ་འབེན་ཏེ་ འབག་ཞིན་མ་ལས་ གནམ་ལས་མར་འགོས་
གྱིས་འབད་གཏུང་ཏེ་ ས་གཞི་སྐྱོང་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།།

ཀྱུ་ལཱ་པོ་འདོད་ཇམ་ཅན་གྱི་ཡུག་ལཱ་མཇུག་བཟངས།

ཀྱུ་ལཱ་པོ་འབངས་གྱི་ཟས་ཤོར་ཀྱུ། །ཤོགས་གྲུང་དུང་ཉོགས་ཤིང་བཀྲེན།།

རྟོན་མ་ལ་ཡིས་ཀྱུ་མཚའི་ཚུ། །འབྲུང་གྱིན་རྟེན་ཏེ་འབར་དང་མཚུངས།།༢༠།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

བཀྲེན་= ཉོ་མ་བཀྲེན་ནི། རྟོན་མ་ལ་= ཉོ་ཤོགས་ཀྱུ་མཚའི་ནང་ཡོད་པའི་དོ་ མེ་འབར་ཏེ་

ཀྱུ་མཚའི་ཚུ་སོ་སོ་ཚུགས་མི་ཅིག

མི་སེར་གྱི་མཐའ་དོན་ལུ་མ་ཡན་པའི་ ཀྱུ་ལཱ་པོ་དམ་འདི་གིས་ རང་གི་འབངས་མི་སེར་ཚུ་གི་
ཟས་ཤོར་ལོངས་སྟོན་ག་རེ་འཕྲོག་ཏེ་བཞེས་ཅུང་ འགྲུང་ནི་མེད་པར་ཉོགས་པ་བཟུམ་སྟེ་ ད་
ཅུང་ག་དེ་མ་ཅིག་ཡོད་ཅུང་འཕྲོག་དགོ་མེད་ཏེ་བྱོད་པ་ཡིན། དཔུ་འབད་བ་ཅིན། ཉོ་ཤོགས་ཀྱུ་
མཚའི་ནང་ཡོད་པའི་མེ་རི་དེ་གིས་ ཀྱུ་མཚའི་ཚུ་འབྲུང་ཡི་འབྲུང་ཡི་ར་བྱོད་ཅུང་ དུས་ལ་རྟེན་པ་མེ་
འབར་ཏེ་བྱོད་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།།

དཔོན་དན་གྱི་བྱ་སྤྱོད།

གཙོ་བོ་དཔོན་པ་རྟེན་བཀྲུས་ཡང་། །གསལ་དང་བྲལ་བ་ཅམ་གྱིས་ལུང་།།

ཚུ་བོ་རྟེན་ཞལ་མང་བསྟོལ་ཡང་། །མེ་དང་བྲལ་བའི་མེད་ལ་གྲང་།།༢༡།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

གཙོ་བོ་= རང་གི་གོང་མ། རྟེན་བཀྲུས་= དུས་ཚུན་དུགས་ཞབས་བསྟེན་ནི། གསལ་དང་བྲལ་

པ་= རྣམ་གསུག་མེད་པ་ཅིན། མོད་ལཱ་= དེའི་འཕྲོ་ལུས།

གོང་མ་ངན་པ་དེ་ཚུ་ལཱ་ རྣམ་ལ་རྩལ་པ་ ལུས་ལྷན་པ་བརྒྱུད་ཞིན་མ་ལུས་ ཡུག་ཡིན་ལུ་རྩེ་ལོ་དོ་
རུང་། ལུད་པ་ཐེངས་གཅིག་ ཡུག་ཡིན་འབྱོར་མ་ཚུགས་པ་ཅིན། དེའི་འཕྲོ་ལུས་དགོངས་མ་ལྟེལ་
རྩེ་ལོ་དོ་པ་ཡིན། དཔྱེ་འབད་བ་ཅིན། ཚུ་དེ་ཚུ་ ཉེན་ལྷན་ལཱ་གི་གི་བཟུང་བ་སྟོལ་རྩེ་འབད་རུང་།
ལུད་པ་ཐེངས་གཅིག་ མེད་པ་ལྟེལ་ལཱ་མོ་པ་ཅིན། དེའི་འཕྲོ་ལུས་ ལོད་མ་འགྲོ་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།

དཔོན་ངན་ལཱ་ ག་གིས་ཡང་འཁོར་མ་ཚུགས་པ།

ཁེངས་རྩེགས་གདུག་ལུ་ཐུབ་ཆེ་བ་ཡི། རྩེ་ལོ་ལཱ་ལུ་ཡང་བརྩོན་མི་སྲོ།

ཤིན་ཏུ་འཁྲུགས་པའི་སྲོང་དུ། རྩེ་ལོ་ལཱ་ལུ་ཡང་བརྩོན་མི་སྲོ། 22

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

ཁེངས་རྩེགས་= ང་རྒྱལ་ཅན། སྲོང་= ཚུའི་སྲུང་བས་འཁྲུག་པའི་སྲུག་ལཱ།

ང་རྒྱལ་ཆེ་མ་ཚད་ གཞིག་འཁོར་ཚུ་ལཱ་ གདུག་ལུ་ཐུབ་ཆེ་བའི་དཔོན་ངན་དེ་ལཱ་ མི་ག་གིས་ཡང་

ཡིད་སེམས་སྲོ་བའི་ཐོག་ལས་བརྩོན་དགོ་མཚོ་ལྷོ་ཅིག་མེད། དཔྱེ་འབད་བ་ཅིན། ཚུའི་སྲུང་བས་

འཁྲུག་པའི་སྲུག་ལཱ་ གཞན་མ་མེད་ས་མེད་འཁྲུགས་རྩེ་ཡོད་མི་དེ་ནང་ རྩེ་ལོ་ལཱ་ལུ་སྲོགས་

པའི་ ཚུའི་སྲོག་ཆགས་ཚུ་ཡང་ ལོད་མི་ཚུགས་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།

གོང་མ་ལེགས་ཤོམ་ལཱ་གཞིག་འཁོར་རང་བཞིན་གྱིས་འཁོར་ཚུ་ལཱ།

བཅེ་ཞིང་ཡན་གདུགས་ལུས་པ་དེས། རྩེ་ལོ་ཐུམས་ཅན་ངང་གིས་འདུ།

ཡིད་བཞིན་གྱི་ཉེ་ལྷན་མཚོའི་དོགས། རྩེ་ལོ་ལཱ་གྱུན་གྱིས་བརྩོན་པས་ཐུད། 23

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

ལུས་པ་= འབད་ཚུགས་ཤི། ངང་གིས་འདུ་བ་= གཞན་གྱི་སྐུ་ལཱ་མ་མེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་

གཅིག་ཁར་འཇོམ་ཤི། དོགས་= མཐའ་མས་ ཡང་ན་གདོང་ཁར།

བྱགས་རྒྱུ་བྱམས་པ་དང་བཅེ་བ་དང་ལྷན་པའི་ཁར་ གཞན་ལཱ་ཡན་པ་བསྐྱབ་ཚུགས་པའི་

གོང་མ་དེ་ལཱ། རྩེ་ལོ་གས་ འཁོ་མི་མེད་རུང་ རང་གི་ངང་གིས་འདུ་རྩེ་འཁོར་མ་ཡིན། དཔྱེ་འབད་

བ་ཅིན། ཡིད་བཞིན་གྱི་ཉེ་ལྷན་ལུ་དང་ལྷན་པའི་ རྩེ་ལོ་ལཱ་ལུ་མཐའ་འདི་ནང་ རྩེ་ལོ་ལཱ་ལུ་སྲོགས་ཅན་ག་

ས་གིས་ བརྩོན་རྩེ་ལོ་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།

ཁེ་ཡན་དང་གཅིག་ཁར་རྩེ་ལོ་ལཱ་ཡང་ཡོད་པ།

ཆེ་མཚོ་བསྟེན་པས་དཔལ་ཐོབ་ཀྱང་། །དེ་ལས་ཉུག་པའི་འཛིན་པ་ལྷུང་།།

ཆུ་མཚོ་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་དེ། །གུའུ་ཅན་ན་ཀྱའི་གྲོང་ཡང་ཡིན།།༢༤།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

ཆེ་མཚོ་= གོང་མའི་གོང་མ། དཔལ་= ཡུན་ལུ་མཚན་པ་དང་ཁེ་ཡན། གུའུ་ཅན་ན་ཀྱ་=

རྒྱ་ཀྲུང་མ་གྱི་ཟུར་ཆག་། རྒྱ་གུའུ་ཅན་པ་ཅན་དང་ཚུ་སྲིན།

གོང་མའི་གོང་མ་དེ་ཚུ་ལུ་བསྟེན་ཏེ་འབད་བ་ཅིན་ རང་ལུ་ཁེ་ཡན་ཡུན་ལུ་མཚན་པ་འབད་

འཐོབ་ནི་ཡོད། ཡིན་ཏུང་ཁེ་ཡན་དེ་ལས་ཉུག་པའི་ འཛིན་པ་ཡང་འབྱུང་ནི་གི་ཉེན་ཁ་ཡོད།

དཔྱེ་འབད་བ་ཅིན། ཆུ་མཚོ་དེ་ རོ་རྒྱ་འབྱུང་ལ་ཅིག་ཡིན་ཏུང་ གུའུ་ཅན་ཀྱའི་དང་ ཚུ་སྲིན་ཚུ་གི་

གཡུས་ཡིན་ནི་དེ་གིས་ དེ་ལུ་བསྟེན་པ་ཅིན་ རང་ལུ་སྲོག་གི་ཉེན་ཁ་ཡང་ འབྱུང་དོ་བཟུམ་ཅིག་

ཡིན།།

རྒྱས་མེད་མི་ལུ་སློག་ཀྱང་མི་བུ་བ་པའི་སྐོར།

རྒྱས་མེད་མི་ལུ་གསར་འགྲོགས་ཀྱིས། །ཡིད་རྩོད་ཐེད་པ་ཉམས་པའི་རྒྱ།།

རྒྱལ་སྐས་ངང་པའི་སྟེ་དཔོན་ཡང་། །མཚོ་གསར་བསྟེན་པས་རྩི་ཡིས་ཟིན།།༢༥།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

གསར་འགྲོགས་= གསར་པ་འཕུད་ནི། ཡིད་རྩོད་ཐེད་པ་= སློག་ཀྱང་འབད་ནི། ལེ་དཔོན་=

མགོ་དཔོན། རྩི་= ཉིང་།

རྒྱས་མེད་པའི་མི་ལུ་ གསར་པ་འཕུད་ཚེ་མ་ཅིག་སློག་ཀྱང་འབད་ནི་འདི་ རང་ལུ་ཉམས་རྒྱན་

འོང་ནི་གི་རྒྱ་ཅིག་ཡིན། དཔྱེ་འབད་བ་ཅིན། རྒྱ་ངང་པའི་གཟུགས་ལུ་སློན་ཏེ་ཡོད་མི་ ངང་པའི་

འགོ་དཔོན་དེ་གིས་ ངང་པའི་སྟེ་ཚན་གསར་པ་ཅིག་འཕུད་མི་དེ་གི་ལུ་ཉེན་ཉེ་ མཚོ་གསར་པ་

ཅིག་ནང་འགྲོམ་ད་ ཉིང་ནང་ཚུད་པའི་ལོ་རྒྱུས་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།།

གནད་ཀྱི་དཀྲོགས་གཏམ་ལུ་ཉེན་ཉེ་མེད་པ།

ན་བ་སྐབ་པའི་མཛེལ་གཞུགས་དེ། །རིང་མིན་དཔེན་གྱིས་སོས་པ་གཏོར།།

ཚུ་དང་འོ་མ་རོ་གཅིག་ཏུ། །འདྲེས་པ་ངང་པའི་མཚུ་ཡིས་འབྱེད།།༢༦།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

ན་བ་སྐབ་པ་= གནད་གྱིས་སྐབ་ཚོ་ཉེ་མི། མཛེལ་གཞུགས་= སེམས་མཐུན་

པའི་ཚེ་གས། དཔེན་= དཀྲོགས་ཤིང་། གཏོར་= ལ་འཕུལ་ནི། འདྲེས་པ་= སྐབ་སྐབ་

ནི། མཚུ་= མཚུ་ཏོ།

རང་བཞིན་བཟང་པོ་ལྷ་གཉིས་ཡང་དགའ།

སྒོ་ལྟ་རང་བཞིན་བཟང་པོ་དེ། །མཚན་དམན་བས་མ་ཀླན་གྱིས་བརྟེན།

འཇུག་དོགས་བདེ་བའི་ཕྱིང་ཕུལ། །སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་དགའ་ཞིང་འཇུག།༢༧།

ཚིག་གཞན་དམ་ཚན་འགྲེལ།

སྒོ་ལྟ་= ལེགས་ཀྱིས་ཤེས་པའི་སྒོ་གྲོས་དང་ལྟ་པ། མཚན་དམན་བས་མ་= དྲག་ཞན་བས་མ།

འཇུག་དོགས་བདེ་བ་= འཇུག་གོ་བདེ་རྟོག་རྟོ་ཡོད་མི། ཕྱིང་ཕུ= རྒྱུ་ཕྱིང་ཕུ།

ལེགས་ཀྱིས་ཤེས་པའི་སྒོ་གྲོས་དང་ལྟ་པའི་ལུ། རང་བཞིན་ཡང་བཟང་མ་ཡིན་མི་དེ་ལུ།

སྐྱེ་བོ་མཚན་དམན་བས་མ་གསུམ་ ག་ར་གིས་བརྟེན་མ་ཡིན། དཔྱེ་འབད་བཅིན། འཇུག་གོ་བདེ་

རྟོག་རྟོ་ཡོད་པའི་ རྒྱུ་ཕྱིང་ཕུ་ མིག་ར་དགའ་ཞིང་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལས་ འགྲོ་དོ་བཟུམ་ཅིག་

ཡིན།

དཔྱེ་པ་ལྷ་གཉིས་ཡང་མི་དགའ།

ཞངས་རྟེན་གསུག་རྩལ་ཅིང་བའལ། །དོན་མེད་ནམས་ཀྱང་དགའ་ཅུ་དང་།

རྒྱན་གསུག་འཇུག་ལྟར་བའི་གསུམ། །ཇི་ལྟ་ཞོས་པས་ལུ་བཀྱིས་འབྲུང་།།༢༠།

ཚིག་གཞན་དམ་ཚན་འགྲེལ།

ཞངས་རྟེན་= ཞངས་མཚོ་རྟེན། གསུག་རྩལ་= གཞན་ལྷ་གཞོན་པའི་སྐྱོད་ལམ། ཅིང་བ་=

མཚོ་བས་མ་མཐུང་པས་ རང་གིས་གང་དྲན་འབད་མི། རྒྱན་པ་= ད་རྒྱལ། འཇུག་པ་=

གཞན་ལྷ་འཇུག་མོད་འབད་ནི། ཇི་ལྟ་= ཏིན་ཏིན་གྲུ་རྒྱན་ལྟར་གི་རྒྱ་སྤོང་ཅིག་གི་མིང་།

ཞོས་པ་= ཅིག་པ་བཟུང་།

རྒྱ་ཞངས་མཚོ་རྟེན་གྱི་ཐོག་ལས་ གསུག་རྩལ་ཅིན་གྱི་ སྐྱོད་ལམ་གང་དྲན་འབད་བཅིན་

རང་དང་འབྲེལ་བའི་མི་དེ་ཚུ་གིས་ཡང་ དོན་དག་གཞི་ཡང་མེད་ཅུང་ རང་ལྷ་དགའ་འབད་

འོང་མ་ཡིན། དཔྱེ་འབད་བཅིན། ད་རྒྱལ་གྱི་ཐོག་ལས་ གཞན་ལྷ་འཇུག་མོད་འབད་དེ་འོང་བའི་

རྒྱ་མོ་གསུམ་དེ་ རྒྱ་སྤོང་ཇི་ལྟ་ ཅིག་པ་བཟུང་བའི་དབང་གིས་ ལུ་བཟུང་གཅིག་གིས་འབྲུང་བུ་

བཞག་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།

འབྲེལ་ཡོད་གྲུ་རྒྱན།

དེ་མ་ རྒྱལ་པོ་དུག་ཅན་ཟེ་མི་ཅིག་གིས་ ལའོག་དང་སྤྱོད་གི་ སྤོག་པ་འདྲག་ནི་གི་དོན་ལུ་

རྒྱ་མོ་གསུམ་དེ་ མི་ལུ་ལྷ་གསུང་གནང་བའི་ལུ་ལྷ་དུ། ལྷ་ཚེན་ཚེད་པ་གིས་ ལྷ་མོ་གསུམ་ལུ་ མོ་

མི་ལུ་ལྷ་འགྲོ་དོག་པ་འབད་ བཀའ་གནང་ལུ། ཡིན་ཅུང་མོ་གི་སེམས་ལས་ མི་ལུ་ལྷ་

འགྲོ་བ་ཅིན་ མི་ག་གིས་ཡང་ཁོངས་སུ་བྱེད་ནི་འདི་གིས་ ཁམས་ཁོག་སི་སི་འགྲོ་འོང་མནོ་བྱེ
འགྲོ་དགོ་མ་མནོ་ཅུང་། ལྷ་ཚེན་ཚངས་པའི་བཀའ་ལས་བརྒྱལ་མ་ཚུགས་པར་ ཅིག་པ་ཟེ་བྱེ་ མ་
སེམས་མེད་པའི་ས་ གན་མ་མེད་ས་མེད་སྐད་ཀྱི་བྱེ་བྱེ་ སེ་མ་གྱི་ཕེ་ལུ་འབབ་ལུག།

དེ་བརྒྱུད་ ལྷ་ཚེན་དབང་ལྷན་དེ་ཁམས་ མོ་མ་ཀྱེ་བཞུགས་ཡོད་པ་ལས་ ཁོ་གི་སྐོ་སྐྱེ་བ་ལུ་
བས་ཚད་ཀྱི་བམ་མེད་ཟེ་ ཁོ་ཅིག་པ་ཟེ་ ལྷ་མོ་གསུ་ ཁོ་གི་སྐྱེ་འུ་པའི་ནང་བཞུགས་བྱེ་
བཞུགས་དཔ་ལས། ཁོ་ལྷ་ལྷ་ལེ་ག་ཅིག་སོང་ཅུང་ སུ་པའི་མཐའ་ འཚོ་ལུ་མ་འབྲེལ་པར་
དེ་ནང་ལུས་སོ་པ་ཡིན་མས། དེ་ལས་ཀྱུ་ལོ་དུག་ཅན་པའི་ ལྷས་བརྒྱད་ཚུ་གིས་ལྷ་ཚེན་དབང་
ལྷན་ལུ་ གསོ་ལཱ་བརྟུང་ལས་ སུ་པ་བཅོས་བྱེ་ བརྟེན་བརྟུང་ལུག།

དེ་ཅུང་མོ་མ་ཅིག་པ་བཟུང་མ་སངས་པར་ སྐད་ཀྱི་བྱེ་བྱེ་འགྲོ་མ་དུ། ཉེ་མ་ལུ་ཡའི་རི་ག་ཤམ་
ལུ་ དང་སྤོང་ཇ་ལུ་ཟེ་མི་ཅིག་ མོ་མ་སྐྱེ་བའི་དེ་བཞུགས་ཡོད་པ་ལས། ཁོ་ཡང་ཅིག་པ་ཟེ་
བྱེ་ ཁོ་གིས་ལུ་བཟུང་ག་ཅིག་ལུ་འབྲུང་དུ་ལུག།

དེ་ལས་ཀྱུ་ལོ་དུག་ཅན་པའི་ལྷས་བརྒྱད་ཡིན་མི་ ཀྱུ་ལོ་སྐྱེ་ལུ་ཤིང་ཕྱི་ཟེ་མི་འདི་གིས་

གསོ་ལཱ་བརྟུང་ལས་ དང་སྤོང་གིས་ཁ་ལས་སྐྱེགས་བྱེ་ མོ་ལྷ་ཁམས་བརྟེན་བརྟུང་ལུག དེ་ལས་
འབད་ནང་ཀྱུ་ལུ་གི་བྱེ་ ཁོ་གི་དུ་ལུ་བའི་ཐོག་ལས་ འཚོ་མ་གྱི་མི་ལུ་ལུ་བྱེན་ལུག་ཟེ་མེ་ཡིན་
མས།།

ཞན་མ་མཚོས་པ་བཀའ་བའི་སྐྱོན།

འམ་ཚུང་བྱེད་དུ་དཔའ་ཟུམ་ན། འམ་པའི་གཡང་དུ་ལྷང་ལྷང་བྱེ།

ཚུ་ལུ་ཀྱུ་ལུ་ཤེགས་པའི་ཟ། འམ་ལུ་ཡམ་ན་འཚི་བས་འབྲུས།།༢།།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

འམ་ཚུང་= ཞན་མ། དཔའ་ཟུམ་= དཔའ་རྟུགས་ཚེ་ཤེགས་ནི། འམ་པ་= འཕྲིག་སི་སི།

གཡང་= རྟེན་ཁ་ཅན་གྱིས་གོ། ལྷང་= ལུང་དེ། ཤེགས་པ་= ང་ཀྱུ་ལ།

ཞན་མ་མཚོས་པ་ལྷོ་དཔ་ད་ དཔའ་རྟུགས་ག་ཡུད་བསྐྱེད་བའི་ན། ཞུ་ཅིག་གི་ཚེ་ ག་ནི་བའ་ཕྲོག་

པའི་ རྟེན་ཁ་ཅན་གྱི་གནས་ལུ་ ལུང་དེ་འགྲོ་འོང་། དཔེ་འབད་བའི་ན། ཚུ་ནང་ལུ་ཕལ་ཀྱེ་བའི་ས་

པའི་ ང་ཀྱུ་ལུ་དཔའ་རྟུགས་སྐྱེ་མི་ཟེ་ ཡམ་ལམ་ཀྱེ་བྱེ་སྐམ་སའ་ལྷོ་དཔ་ཅིན་ ཤི་ནི་

གི་ཟེན་ཁ་ལུ་འབྲུས་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།།

རིགས་ངན་གྱི་འབད་གཞག།

རིགས་ངན་ཅུང་ཟད་འབྱོར་ན་ཡང་། །རྒྱལ་པོ་ཉ་ཐུའི་ཁེངས་ཤེགས་འཛིན།།

གཅོང་རོང་དོག་མེད་ཆུ་ཡན་དེ། །འུ་སྐྱ་རྒྱ་མཚའི་སྤྱོད་འདྲ།། ༢༢།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

རིགས་ངན་= མི་རིགས་ཞན་མ། འབྱོར་= འབྱོར་པ་ཁོངས་སྟོན་དང་ལྟན་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ཞེ། གཅོང་

རོང་དོག་མོ་= རིའི་ཁོངས་དོག་ཤུག

མི་རིགས་ཞན་མ་དེ་ཚུ་ འབྱོར་པ་ཁོངས་སྟོན་ཡུལ་ཅི་ཅིག་འཕྲོད་ཅིག་ རྒྱལ་པོའི་གོ་ས་ཐོབ་ཆེ་ལ་

བཟུམ་གྱི་ ང་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་ཡིན། དཔྱེ་འབད་བཅིན། རིའི་ཁོངས་དོག་ཤུག་ཚུ་ལས་མས་འབབ་

མི་ རྒྱ་ཆུང་གུ་དེ་ཚུ་ རྒྱ་མཚའི་སྤྱོད་ལས་འཕྲུག་དོ་བཟུམ་གྱི་ འུ་སྐྱ་ལྟེ་སྤྱོད་དོ་བཟུམ་ཅིག་

ཡིན།།

མཐོང་རྒྱ་ཆུང་བའི་སྟོན།

ཡངས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་མ་བསྐོར་བའི། །སྐྱོ་བོ་སྤྱད་པོ་རང་མཐོང་ཆེ།།

ལྷོན་པའི་རྒྱལ་ཁམས་འབྲེལ་བའི། །འུ་སྐྱ་རྒྱ་མཚའི་གཏུམ་གྱིས་ཤི།། ༢༣།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

རང་མཐོང་ཆེ་བ་= རང་ས་ཡིན་མཚོན་ཞེ། ལྷོན་པ་= རྒྱ་ཡིང་། འབྲེལ་བ་= དཔལ་ཉམས་

ལྷོན་ཏེ་ལྷོན་ཞེ།

ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ རྒྱལ་ཁམས་མ་བསྐོར་སྤྱོད་པའི་ སྐྱོ་བོ་སྤྱད་པོ་དེ་ཚུ་ རང་ས་ཡིན་ཟེ་

མཚོན་ཏེ་ལྷོན་པ་ཡིན། དཔྱེ་འབད་བཅིན། རྒྱ་ཡིང་རྒྱ་ཆུང་གུ་ལྷོན་མི་ འུ་སྐྱ་ལཱ་དེ་ཚུ་ རང་

གི་ལྷོན་གཞན་དེ་སྐྱོ་བོ་མཚོན་ཏེ་ལྷོན་པའི་སྐྱམས་ལུ་ རྒྱ་མཚའི་སྤྱོད་ལུ་རྒྱལ་གོ་ཏེ་ བཏུ་བས་

སོང་མ་ད་ དོན་ཉིང་གཞག་ཏེ་ཤི་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།།

འབྲེལ་ཡོད་གཏུམ་རྒྱ།

དེ་མ་ རྒྱའི་ཡིང་རྒྱ་ཆུང་གུ་ཅིག་ནང་ འུ་སྐྱ་ལཱ་ཅིག་ལྷོན་དོ་ཡོད་པ་ཡིན་མས། ཁོ་གཏེ་ཡང་མ་

ལྷོན་པ་ལས། ཁོ་གི་ཡིང་འདི་ལས་སྐྱོ་བོ་ཅིག་ གཏེ་ཡང་མི་འོང་ཟེ་མཚོན་ཏེ་ དཔལ་ཉམས་བཅོང་

ཏེ་ལྷོན་པའི་བས་ན་ད། རྒྱ་མཚའི་སྤྱོད་ལས་འོང་མི་ འུ་སྐྱ་ལཱ་ཅིག་དང་ཡུད་དེ་ ཁོང་

གཏུམ་སྐོ་བོ་རྒྱ་བ་ཏེ་ལྷོན་ཏུག

དེ་ལས་རྒྱ་མཚའི་འུ་སྐྱ་ལཱ་གྱིས་ ཁོ་རའི་ལྷོན་གཞན་རྒྱ་མཚའི་དོ་གི་ལུ་རྒྱལ་སྤྱོད་ད་ ཡིང་གི་འུ་

སྐྱལ་ཡོད་མ་ཆེས་པས། རྒྱ་མཚའི་སྤྱོད་ལུ་ཟེ་འུ་ དེ་གི་ཡིང་དེ་གི་དཔྱེ་གཅིག་འབད་ཏུང་ ཡང་ན་

དཔྱེ་གཏུམ་དེ་ཅིག་ལས་བརྒྱལ་ཏེ་ མི་འོང་ཟེ་སྤྱོད་ཏུག།

དེ་ལས་ཁོང་གཉིས་མ་འཆམ་པར་ མཐའ་མར་རྒྱ་མཚོ་བཏུ་བར་སོང་མ་དུ། རྒྱ་མཚོ་འོློམ་རྒྱུ་
ལུ་བཏུ་ཏེ་ ལོན་པའི་རྩལ་སྤྲུལ་དེ་ དོན་ཉིང་གཞག་ཏེ་ཤི་སོང་མ་ཡིན་མས།

མ་རབས་ཀྱི་སེམས་རྒྱ།

ཟ་ཤལ་ནམས་ནི་མགུ་སྤྲུལ་ཞིང་། །མགུ་བའི་མོད་ལ་ལྡེལ་ཡང་སྤ།

ཕུ་ཟག་ཟུང་བའི་རྩ་ཕྲན་དེ། །སྤྲུལ་དང་གྲི་བ་ཡུད་ཅམ་ཡིན།། ༢༢།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

ཟ་ཤལ་= མ་རབས། མགུ་སྤྲུལ་= ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་པ་འཇམ་རྩྱང་རྩྱ། མོད་ལ་= དེའི་འཕྲོ་

ལས། ལྡེལ་= ཚིག་པ་ཟ་ནི། སྤྲུལ་= ཡར་འཕེལ་ནི། གྲི་བ་= མར་ཉམས་ནི།

སྤྱོ་ལོ་མ་རབས་དེ་ཚུ་ ཉན་པའི་གཏུམ་དང་ལཱ་རྒྱུ་ཀྱ་ཅིག་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་པ་འཇམ་

རྩྱང་རྩྱ་དང་། ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་ཚུ་བའི་ཤུལ་ལུ་ མ་ཉན་པའི་གཏུམ་དང་ལཱ་རྒྱུ་ཀྱ་ཅིག་ལུ་བརྟེན་

ཏེ་ དེའི་འཕྲོ་ལས་ཚིག་པ་ཟ་ནི་ཡང་ འཇམ་རྩྱང་རྩྱ་ཡིན། དཔྱེ་འབད་བ་ཅིན། རྒྱའི་ཀྱ་ཟག་རིང་མ་

མོད་པར་ ཕུ་ཟག་ཟུང་བའི་རྩ་ཕྲན་དེ་ཚུ་ ཆར་པ་རྒྱུ་ཀྱ་ཅིག་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཡར་འཕེལ་ནི་དང་།

ཆར་པ་ཆད་པ་ཅིག་མར་ཉམས་འགྲོ་ནི་ཡང་ འཇམ་རྩྱང་རྩྱ་ཡིན་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།།

མ་རབས་ངན་པའི་དྲིན་ལན་ལོག་འཇལ།

མ་རབས་གཅེས་པར་བསྐྱུངས་ན་ཡང་། །དྲིན་དུ་མི་ཚུ་འཇུགས་པར་བྱེད།།

བསེལ་བའི་རྩ་ཡིས་བྲན་ན་ཡང་། །རྫོ་རྒྱན་ཉུག་པར་ཁོ་ལ་ཞིང་ཚ།། ༢༣།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

མི་ཚུ་= མི་ཤེས་ནི། འཇུགས་པ་= འཐབ་འཇིང་འབད་ནི། བྲན་= རྩ་གཏོར་ནི། རྫོ་རྒྱན་=

རྫོ་བཟུ་བཟུ་བའི་ལུ་བ། ཉུག་པར་= རྩལ་འབད་དུ།

མ་རབས་སྤྱོད་ངན་དེ་ཚུ་ལུ་ ག་དེ་མ་ཅིག་ གཅེས་གཅེས་པའི་པའས་པའས་འབད་ བཀའ་དྲིན་

བསྐྱུངས་ཏེ་བཞག་ཅུང་། བཀའ་དྲིན་མི་ཚུ་བར་ ལོག་ཏེ་རང་ལུ་འཐབ་འཇིང་འབད་མ་ཡིན།

དཔྱེ་འབད་བ་ཅིན། བྲན་རྫོ་བཟུ་བཟུ་བའི་ལུ་བ་དེ་ལུ་ རྩ་བསེལ་རྩྱང་རྩྱ་གཏོར་ཅུང་ ཁོད་མ་འགྲོ་

ནི་ཡར་པ་བཞག་ ད་ཅུང་འཇུགས་འབད་པ་ཁོ་ལུ་ཏེ་ ཚ་རྩུམ་འགྲོ་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།།

སྤྱོས་བྲན་མ་པའི་མཛད་བྱ།

དམ་པ་ནམས་ལ་གཞོན་བྱས་ཀྱང་། །ལྡོ་མེད་བཟོད་པས་བདེ་བར་གཞན།།

བཅོམ་པའི་འགྲོལ་གྱིས་བཟུང་པའི་ཚུ། །འཁོལ་བཞིན་པ་ལོས་བྲན་ཡང་བསེལ།།༢༥།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

བཅོམ་པའི་འགྲོལ་= རྒྱ་ཚན་འཁོལ་འཁོལ་ལ་ནང་ཀྱང་ཞི་གི་འགྲོལ། ལྷོ་མེད་= ཚིག་པ་བཟུང་ཞི་

མེད་པ། འཁོལ་བཞིན་པ་= འཁོལ་ཏེ་ཡོད་མི།

སྒྲིམ་བྱ་དམ་པ་དེ་ཚུ་ལུ་ གནོད་པ་བཟུང་ཏེ་འབད་ཅུང་ དམ་པ་དེ་ཚུ་ ཁོང་ལྷོ་མེད་པར་བཟོད་པ་

བསྐོམ་པའི་ཚོགས་ལས་ བདེ་རྟོག་ཏེ་འབད་བཞུགས་པ་མཚན་ དེ་ཅུང་རང་ལུ་ ཡན་ཡང་བཟུགས་

ཏེ་ གནད་མེད་ཡིན། དཔྱེ་འབད་བཅིན། བཅོམ་གས་ཀྱང་ཀྱང་པའི་ རྒྱ་ཚན་འཁོལ་ཏེ་ཡོད་མི་འདི་

གིས་ རྣམ་པ་ཚུ་ལུ་གཏོང་ཏེ་འབད་ཅུང་ ཚེ་ཞི་ལས་པ་བཞུགས་ ཏེ་བཟུང་བསེལ་ཏེ་རྟོ་ འོང་ནི་

བཟུམ་ཅིག་ཡིན།།

དོ་ཚེ་ལུ་མེད་ཀྱི་བྱ་བྱེད།

ལུ་མེད་ནམས་ལུ་ཡན་བཟུགས་ཀྱང་། །བྱ་བ་ཟིན་ན་མེད་པར་འབྱུང།།

ཚུ་ལི་ལེ་རེ་ལུ་བཟུང་བ་ན། །ཟུག་ཟིངས་ཏོས་པ་མེད་པ་དོར།།༢༥།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

བྱ་བ་ཟིན་པ་= ལུ་མེད་ལེ་ནི། ཏོས་པ་མེད་པ་= བཏུ་ར་མ་བཏུ་བར།

དོ་ཚེ་དང་ལུ་མེད་ཀྱི་མི་ལུ་ ཡན་པ་བཟུགས་ཅུང་ ལུ་དེ་མེད་ལུ་མཚམས་མར་ ཡན་བཟུགས་

མི་དེ་ བཟུང་ཏེ་འགྲོལ་ཡིན། དཔྱེ་འབད་བཅིན། ཚུའི་ལུ་ལུ་བཟུང་ཞི་ལུ་ ཟུ་དེ་མེད་ཟམས་

མེད་པ་ཅིག་ཡིན་ཅུང་ རྒྱ་བཟུང་ཚེ་ལུ་ ཟུ་དེ་ལུ་ཏོས་པ་གོ་པ་ག་ཞི་ཡང་མེད་པ་ལས་ མེས་

ལས་ བཟུང་ཏེ་འགྲོལ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།།

མི་དེ་གྱིས་གཞུང་དུ་གས་པའི་སྒོ་ན།

མི་དེ་རེ་རེས་བྱེད་པས་ཀྱང་། །ཡུལ་ལམས་ཆེན་པོ་འཕུང་བར་བྱེད།།

དང་སྤོང་གཞུག་པ་མཚོངས་པ་ལོས། །སི་རྩེ་ཚུ་བཟུང་བྱེད་ལེས་གཞུགས།།༢༦།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

བྱེད་པ་= འབད་མི་གི་ལུ། ཡུལ་ལམས་ཆེན་པོ་= རང་གི་གཞུང་དུ་ལུ་ལམ། འཕུང་=

འཕུང་སྤོང་མི་ལུ་བཟུང་ཏེ་ ཏེ་ལུ་ཆེན་ལུ་འབྱུང་ཞི། དང་སྤོང་གཞུག་པ་= བསམ་སྦྱོར་ཅན་

པའི་དང་སྤོང་། ཚུ་བཟུང་བྱེད་པ་= ལ་ཟོར་འགྲོ་ཞི། གཞུགས་= དེ་སྤོང་བསྤོང་ཡོད་པ།

བསམ་སྦྱོར་ཅན་པའི་ མི་རེ་རེ་གིས་འབད་མི་ ལུ་དེ་གིས་ཡང་ རང་གི་ཚུལ་ལམ་ཆེད་འཕུང་

ཞི་གི་ ཏེ་ལུ་ཡོད་པ་ཡིན། དཔྱེ་འབད་བཅིན། ཡི་རེ་ལུ་པའི་དང་སྤོང་ཅན་པ་ཅིག་གིས་ རྒྱ་བོ་སི་

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

འགྲོ་བུ་རྒྱ་དེ་= ཡས་འཕེལ་ནི་དང་མས་ཉམས་ནི། ཅིས་ཀྱང་= ག་དེ་སློལ་བཅད་ཅུང་། རྩན་= རྩོམ་།

སྤྱི་བུ་དམ་པ་དེ་ཚུ་ གོ་ས་མཐོ་དམན་ག་ཏེ་བཞུགས་ཅུང་ འགྲོ་བུ་པ་དང་ལྷན་པ་དང་ འགྲོ་བུ་པ་ ཉམས་ནི་ལ་སོགས་པའི་ གནས་ལྷངས་ག་ཅི་བཟུམ་ཅིག་ཐུང་ཏེ་འབད་ཅུང་། སང་གི་སང་བཞིན་ དེ་ རྩམ་ཡང་འགྲུ་བ་མེད་པ་འབད་བཞུགས་པ་ཡིན། དུ་ཏེ་འབད་བ་ཅིན། ཚུ་དེ་ཚུ་ བསེལ་ཏེ་ ཏེ་ཡིན་ཅུང་འདྲ་ ཚུ་ཏེ་མ་ཡས་སོ་ཅུང་འདྲ་ ཚུ་སང་གི་སང་བཞིན་དེ་ རྩོམ་ཅིག་ཡིན་མ་ལུས་ དེ་ རྩམ་ཡང་འགྲུ་བ་མེད་པ་ལོ་དེ་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།

མིང་ན་བརྟུལ་ནི་ལུ་ བསྐྱབ་བྱ་ལས་ཉེས་ལྷིམས་དུག་པ།

མི་བསྐྱབ་སྐྱེ་བོ་གནད་མས་པ་ལས། །ནན་རུ་ལས་ཀྱིས་གསུལ་བས་ས།

གོ་ས་ཀྱི་དྲི་མ་འཁྲུད་པ་ལ། །གཅོད་མའི་ཚུ་ལས་འགྲུ་བུ་བཟུང་། །།།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

མི་བསྐྱབ་སྐྱེ་བོ་= ག་ཤིས་རྒྱ་དེ་སྤྱི་བུ་པ་མཚན་གས་མི། གན་མས་པ་= བསྐྱབ་བྱ། རྩན་

རུ་ས་= དུག་པོའི་ཉེས་ལྷིམས། གསུལ་= བརྟུལ་ནི། འགྲུ་བུ་བཟུང་= ཐུལ་ཏེ་དང་གྲང་ལེ་བ།

ག་ཤིས་རྒྱ་དེ་སྤྱི་བུ་པ་དེ་ཚུ་བརྟུལ་དགོ་པ་ཅིན་ ཡན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བྱིན་མ་ལུས་ དུག་པོའི་ཉེས་ ལྷིམས་བཀལ་ཏེ་བརྟུལ་བ་ཅིན་འཇམ་ཡིན། དུ་ཏེ་འབད་བ་ཅིན། གོ་ས་ཀི་དུག་པ་འཁྲུ་ནི་ལུ་ ཚུ་ གཅོད་ཏེ་ག་ལས་ གྲང་ལེ་བ་དུས་བ་ཅིན་དུག་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།

ནང་གི་སྐྱོན་ཡོན་འབད་གཞག་ལས་ཤེས་ཚུགས་པ།

ལུས་ཅན་ནང་གི་སྐྱོན་ཡོན་ནམས། །ཕྱི་རིལ་སྤྱོད་པས་མཚན་ལུས་ཏེ།

ཚུ་སྐྱུ་འདིང་བས་ཚུ་བོ་དང་། །དུ་བ་ལས་ནི་མེས་བཞིན། །།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

ལུས་ཅན་= ལུས་དང་ལྷན་པའི་མི་དང་སེམས་ཅན། ཕྱི་རིལ་= ཕྱི་ལ། མཚན་= ཤེས་ཚུགས་

ནི། ཚུ་སྐྱུ་ས་= ཚུ་བྱ།

མགོ་ནག་མི་གི་ རང་ན་ཡོད་པའི་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏེ་དེ་ཚུ་ ཕྱི་ལའི་སྤྱོད་ལུས་ལས་བརྟུན་ཏེ་ ཤེས་ཚུགས་པ་ཡིན། དུ་ཏེ་འབད་བ་ཅིན། ཚུ་བྱ་གནམ་ལས་འདིང་ཏེ་ཡོད་པ་ལས་ དེ་གི་འོག་ལུ་ ཚུ་ཡོད་པ་ ཤེས་ཚུགས་ནི་དང་། དུ་པ་འཕྲོད་མ་ལས་ ས་ཕྱོགས་དེ་ན་མེ་ཡོད་པ་ཤེས་ཚུགས་པ་

සමුදාසනාංගය

සදාසමිදාසනාංගය

භවතුමිදාසනාංගය

සදාසමිදාසනාංගය

සදාසමිදාසනාංගය

සදාසමිදාසනාංගය

සදාසමිදාසනාංගය

සදාසමිදාසනාංගය

සදාසමිදාසනාංගය

සදාසමිදාසනාංගය

සදාසමිදාසනාංගය

සදාසමිදාසනාංගය

සුද්ධශීලයාගේ චරිතය

සුද්ධශීලයාගේ චරිතය

සුද්ධශීලයාගේ චරිතය

සුද්ධශීලයාගේ චරිතය

සුද්ධශීලයාගේ චරිතය

සුද්ධශීලයාගේ චරිතය

සුද්ධශීලයාගේ චරිතය

සුද්ධශීලයාගේ චරිතය

සුද්ධශීලයාගේ චරිතය

සුද්ධශීලයාගේ චරිතය

සුද්ධශීලයාගේ චරිතය

සුද්ධශීලයාගේ චරිතය

සුද්ධශීලයාගේ චරිතය

མིག་= ཐུབ་ཚུ་དང་ ས་ནང་ལུས་རང་བཞིན་གྱིས་འཕྲོད་པའི་ཚུ། ཉེ་གསལ་མ་= ཡུགས་ཉེ་གསལ་
རག་རོག

རིགས་ཚུད་ཟད་དེ་འགྲོ་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་། བསོད་ནམས་ཟད་རྒྱུ་དང་། རང་ལུ་
བསམ་པ་ལྟར་ཤི་དེ་ རང་མེད་པ་འགྲོ་དེ་གི་ རྣམ་ཚུན་རྒྱུ་དང་། མི་རྒྱུ་དུ་རྒྱུ་དང་ཚུ་རྒྱུ་
ཡིན། དཔྱེ་འབད་བ་ཅིན། ཐུབ་ཚུ་དེ་ཚུ་སྐུ་མ་རྒྱུ་དང་། ཡུགས་ཉེ་གསལ་རག་རོག་ལེ་གཤམ་འཕྲོད་དོ་
བཟུམ་ཅིག་ཡིན།

སྐྱུ་པོ་དང་མཁའ་པའི་ཁྱད་པར།

སྐྱུ་པོས་ངལ་བརྒྱུས་བསྐྱབས་ན་ཡང་། །གྲགས་པ་སློ་དུ་གཞན་གྱིས་ཁྱེས།

རི་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱ་ཡང་། །བསྐྱེད་པའི་གྲགས་པ་ཚུ་ཡིས་འཕྲོད།།༢༥།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

ངལ་བརྒྱུས་= དཀའ་ལུས་བརྒྱུས་གི་ཕྱོག་ལས། གྲགས་པ་= གྲུ་མ་སྐྱུ་གྲགས།

མེད་བསམ་ཚུ་ཆེད་གཤམ་དང་། གྲུ་མ་ཤེས་པའི་སྐྱུ་པོ་དེ་ཚུ་གིས་ དཀའ་ལུས་བརྒྱུས་གི་

ཕྱོག་ལས་བསྐྱབས་པའི་ ཐུབ་པ་ལུ་གི་ གྲུ་མ་དང་སྐྱུ་གྲགས་དེ་ཚུ་ སློ་གྲོས་དང་དུ་གསལ་པའི་

མཁའ་པ་གཞན་གྱིས་འབག་ཏུ་འགྲོ་མ་ཡིན། དཔྱེ་འབད་བ་ཅིན། རི་ལས་སྐྱེས་པའི་མེ་རྒྱུ་ཕྱ་
དེ་ སྐྱེས་རི་ལས་ཡིན་ཏུང་། ཁོ་ལུ་རི་སྐྱེས་ཟེར་མི་སྲིད་པར་ ཚུ་སྐྱེས་ཟེར་སྲིད་དེ་གིས་ བསྐྱེད་
པའི་ལུ་གི་མིང་གྲུ་མ་དེ་ ཚུ་དེ་ལུ་འཕྲོད་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།

ཚོས་པ་ལུ་སྐྱུ་མ་ལུ་དོགས་ཕྱོག་འབད་དགོ་པ།

ལུང་རྟོགས་ཡོན་ཏེ་ཏེ་མི་དུ་ཡང་། །དམ་པ་སྐྱོག་པས་སྐྱེ་བོ་བསུ།

སྤང་ཆར་བཅུད་དང་བུལ་བ་ཡི། །བཟུ་ཁྱེས་སྐྱིན་གྱི་འབྲུག་སྐྱོ་བཞིན།།༢༦།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

ལུང་རྟོགས་གྱི་ཡོན་ཏེ་= དམ་པའི་ཚོས་གྱི་བཞུད་པ་ལུ་འཕྲེད་དེ་ རྩམས་ལེན་གྱི་ཡོན་ཏེ།

དམ་པ་སྐྱོག་པ་= སྐྱེས་ཐུ་དམ་པ་ཡིན་ཟེར་སྲིད་དེ་ སྐྱེ་བོ་བསུ་བ་= གཞན་མགོ་སྐོར་གྲུང་

ནི་= སྤང་ཆར་བཅུད་དང་བུལ་བ། ཆར་པ་མེད་པ་= བཟུ་ཁྱེས་= སྐུ་མ།

མི་ལུ་ལུ་གཅིག་གིས་ རང་གི་ཚུད་ལུ་ལུང་རྟོགས་པའི་ ཡོན་ཏེ་གཞན་གྱི་ཡང་མེད་ཏུང་། རང་

གིས་རང་ སྐྱེས་ཐུ་དམ་པ་ཡིན་མ་བཟུམ་མཚན་ ལལ་ལུང་དེ་སྐྱེས་ཐུ་གཞན་གྱི་ གཞན་མགོ་སྐོར་

གྲུང་མི་ལེ་གཤམ་དོ། དཔྱེ་འབད་བ་ཅིན། ཆར་པ་གཞན་གྱི་འབབ་ནི་མེད་པའི་ སྐྱིན་སྐུ་མ་དེ་གིས་

ཆར་འདོད་ཐོབ་ཤིང་ལྟོ་མཉམ་ན་ཡང་། །ས་ལ་བབས་པའི་རྒྱ་མི་འབྱུང་།།༥༩།

ཚིག་གཞན་དམ་ཆེན་འགྲེལ།

ཆར་འདོད་ཐོབ་ཤིང་། = ཆར་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་གཞིག་འབྱུང་མི་ཐོབ་ཤིང་།

སྐྱེས་ལྷན་དམ་པ་དེ་ཚུ་ ཉམ་ཐག་འོ་བརྒྱུ་ལྷན་ལྷན་ ཚོས་དང་འགྲུ་ལྷན་དེ་ཚུ་ ཕ་ལས་ར་
མི་མཛད་པ་ཡིན། དཔྱེ་འབད་བའི་དེ་ ཆར་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་གཞིག་འབྱུང་མི་ཐོབ་ཤིང་དེ་ཚུ་ ལ་སྐོམ་
ཕྱེ་འབད་ཅུང་ ས་ལ་ལས་མར་བབས་ཕྱེ་འོངས་པའི་ རྒྱ་རྒྱུ་ ཕ་ལས་ར་མི་འབྱུང་དོ་བཟུམ་ཅིག་
ཡིན།།

བསམ་པ་དང་ལག་ལེན་འགྲུལ།

དགོས་པའི་བཅོམ་པར་འདོད་པ་དང་། །ཞིག་པའི་འཚོ་བ་སྐྱབ་པ་འགྲུལ།།

མེ་རྩོག་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་ཡིས། །རྒྱ་ཚན་སྐྱབ་ན་ཡན་འབྱུང་རམ།།༥༠།

ཚིག་གཞན་དམ་ཆེན་འགྲེལ།

དགོས་པའི་ = ལ་བཟུན་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པའི་ལྷ། འདོད་པ་ = འབད་ནི་ཡིན་ཟེར་སྐབ་ནི། ཞིག་
པའི་འཚོ་བ་ = ཚོས་ཀྱི་དོན་ལྷན་དང་ ཡང་ན་གཞན་གྱི་དོན་ལྷན་ཡིན་ཟེར་སྐབ་ཞེས་པའི་ དཔལ་
འབྱུང་བསྐྱེད་པའི་འབད་དེ་ རང་དོན་ལྷན་གྱི་ བསྐྱེད་ = ཡར་བསྐྱེད་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན།

དགོས་པའི་ལྷ་ མཚམས་ལོན་འགོ་ལ་སོགས་པ་ གྱུང་ནི་ཡིན་ཟེར་སྐབ་ཞེས་པའི་ རང་གི་འཚོ་
བའི་མཐུན་ཀྱི་ ཞིག་པའི་ཚོགས་ལས་བསྐྱབ་ནི་དེ་ རྒྱུ་ལ་གྱི་ལྷ་ཅིག་ཡིན། དཔྱེ་འབད་བ་
ཅིན། མེ་རྩོག་ཡར་བསྐྱེད་གོང་འཕེལ་གྱུང་ནི་ཡིན་ཟེར་སྐབ་ཞེས་པའི་ དེ་ལྟར་རྒྱ་ཚན་སྐྱབ་
པ་ཅིན་ ཡན་ཐོགས་འབྱུང་འོང་གེ་ མི་འབྱུང་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།།

ཉམས་རྒྱན་ལྷན་ཕྱེ་འབད་ཅུང་ལྷན་དག་མེད་པ།

ཆེན་པོ་འོ་ཞིག་རྒྱན་ན་ཡང་། །སྐད་ནས་གཟི་བྱིན་རྒྱས་པར་འབྱུང་།།

འབྱུགས་པའི་སྐབས་ལྷ་རྒྱན་པའི་མཚན། །སོ་ག་རིམ་གྱིས་འཕྱུར་ནས་འོང་།།༥༡།

ཚིག་གཞན་དམ་ཆེན་འགྲེལ།

འོ་ཞིག་ = གནས་སྐབས་ཅིག། རྒྱན་ = མར་ཉམས་འགྲུ་ནི། སྐད་ནས་ = ལྷ་ལས།
འབྱུགས་པ་ = འབྱུག་སྐབས་ལྷ་རྒྱན་པ་ = ལྷ་ག་ལས་ཚན་ནི་དང་། བསྐྱེད་ཕྱེ་ཡོད་མི། འཕྱུར་
= གོང་དུ་འཕེལ་བ།
དཔལ་འབྱུང་འོངས་སྐྱེད་པའི་ མི་སྐོམ་དེ་ཚུ་ གནས་སྐབས་ཅིག་མར་ཉམས་སོ་ཕྱེ་འབད་
ཅུང་ ལྷ་ལས་ གཟི་བཟོན་དབང་ཐང་རྒྱས་ཕྱེ་འགྲུ་ཡིན། དཔྱེ་འབད་བའི་དེ་ འབྱུག་གིས་

བསྐྱེད་པའི་ཡོད་མི་ མཚོ་དེ་ གནས་སོ་ལུ་ དེ་མ་གྱིས་འཕེལ་ཏེ་འགྲོ་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།།

ཚེ་གཅིག་འཕེལ་ཏེ་འགྲོ་བཟུམ་ནི།

སྒྲོ་དང་ཚོལ་བ་ཞུ་པའི་མིས། །ཡུན་ཚིགས་ཐོབ་ཀྱང་མེད་ལུ་འགྲི།།

ཇིང་ཚུ་ཉམ་ཚུ་ཆད་པ་དེ། །གང་ཡང་ལུ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པའི་འགྲུ།།ཕ།།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

སྒྲོ་= དེ་གི་པ། ཚོལ་བ་= འབད་ཚོལ། ཡུན་ཚིགས་= འགྲུ་པ་པོ་ལོངས་སྟོན།

མེད་ལུ་= དེའི་འགྲོ་ལས། ཉམ་ཚུ་= ཉམ་གྱི་ལས་འོང་མི་ཚུ། ཚུའི་ཀ།

ལུ་འབད་དེ་གི་དེ་གི་པ་དང་ འབད་ཚོལ་གཞི་ཡང་བསྐྱེད་མ་ཚུགས་པའི་ ཞུ་པའི་མི་དེ་ཚུ་གིས་

ལྟ་བུ་ལུ་གསུངས་ཏེ་འབད་གི་ཐོབ་ལས་ གནས་སྐྱབས་ཅིག་འགྲུ་པ་ཡུན་སུ་མ་ཚིགས་པ་འབད་

ཐོབ་ཏེ་འབད་ཏེ་ དེའི་འགྲོ་ལས་འབད་ མས་ཉམས་ཏེ་འགྲོ་ལུ་ཡིན། དེ་ཉམ་ཚུ་འབད་བཅིན། ཇིང་ནང་

འགྲེལ་ཏེ་ཡོད་མི་ཚུ་དེ་ ཉམ་གྱི་ལས་འོང་གི་ཚད་སོང་པ་བཟུམ་ཅིག་འབད་བཅིན། གནས་སྐྱབས་

ཅིག་གང་ཏེ་ཡོད་ཏེ་ ཡུན་མ་རིང་པས་བསྐྱེད་པའི་ འགྲོ་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།།

རང་སྐྱེད་རང་གིས་ཉམ།

མོ་མེད་འཚོ་དང་ལཱ་ཞི་མ་འདོད། །གཞུང་ལུ་གསུངས་མཁའ་ལུ་འཇོག་ཏེ།།

ཚུ་ལུ་མི་ཤེས་མཚོ་བཟུམ་པ། །བསམ་བཞིན་རང་སྐྱེད་ཏེ་བའི་ཡིན།།ཕ།།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

འཚོ་= གཟུགས་སྟོབས་བཟུན་ནི། མཁའ་ལུ་འཇོག་པ་= མཁའ་པའི་ལུ་འབད་དེ། བསམ་

བཞིན་= མེད་པས་མ་བཟུང་བཟུང་། ལུ་ལག་འབད་ས།

ནང་ན་ཚུ་མོ་གཞི་ཡང་མེད་པའི་ རྒྱུ་ལས་གཟུགས་སྟོབས་བཟུན་ནི་དང་། ལཱ་ཞི་མ་འདོད་བསྐྱེད་

ནི། དེ་ལས་བཀའ་དང་བསྐྱེད་བཅོས་ཀྱི་ གཞུང་ལུ་གསུངས་སྐྱབས་མ་གཞི་ཡང་མེད་པའི་

མཁའ་པའི་ལུ་འགྲུ་པ་འབད་གི། ལུ་མི་ཤེས་པའི་མཚོ་བཟུམ་པའི་དེ་ཚུ་གིས་ ལུ་ལག་འབད་ས་

རང་སྐྱེད་རང་གིས་རིན་ཐོན་ཏེ་ ཉམ་ཉམ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།།

རང་ཚོ་དང་གིས་བཟུང་དགོ་པ།

མངའ་བའི་སྒྲོ་ཚེས་བསྐྱེད་པས། །བསེད་ཉམས་ཚད་ལས་འགོང་མི་ཏེ།།

མཚོ་ཚུང་རང་གི་ཚུ་པ་ཡི། །ཚད་ལས་བཟུམ་པ་མོས་པས་འགྲུ།།ཕ།།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

སྒྲོ་ཚེས་བསྐྱེད་པ་= སྒྲོ་ལོག་སྒྲོ་མ་འབད་བཅོང་གི། འགོང་བ་= དེ་ལས་བཟུམ་ནི།

ཚུ་ལུ་མོ་དེ་ཚུ་ རང་གི་མངའ་བའི་བཟུང་གི་དོན་ལུ་ སྒྲོ་སྒྲོ་མ་འབད་བསྐྱེད་དགོ་ ཡིན་ཏེ་རང་གི་ ཚོ་

དེ་མཐའ་དེ་གིས་ བསོད་ནམས་ག་དེ་མེ་ཅིག་བསགས་བསགས་པ་ཡིན་ནེ་ དེ་དང་ཡང་འཁྲུལ་
དམོག་པ་མ་གཏོགས། ག་དེ་མེ་ཅིག་འབད་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚད་ལས་བརྒྱུ་ལཱ་བའི་ལཱ་འབད་བཅིན་
ལྷ་བས་མ་བདེ་ལཱ་འབྲུང་མ་ཡིན། དཔྱེ་འབད་བཅིན། མཚོ་ཚུང་ཀྱ་དེ་ཚུ་ རང་གི་ལྷོ་ལའི་ལྷོ་ལ་
དེ་གི་ ཚད་དང་འདྲ་འདྲ་བཞག་ནི་མ་གཏོགས་ དེ་ལས་བརྒྱུ་ལཱ་བཅིན་ ལྷོ་ལའི་བོ་རྩེ་འཕྱོད་
བཟུམ་ཅིག་ཡིན།

མ་འོངས་པའི་ཉེས་པ་དེ་མ་ལས་བཀག་དགོཔ།

དོན་ཚེན་ཐོག་རྩུ་མ་བཅས་པའི། རྟུ་ནུ་ཐབས་དང་རིམ་གྱོ་བ།

ཚུ་ལོན་ལང་ནུ་མ་བཅིགས་ན། རྩུ་བས་ནུ་ལོ་ལཱ་ལ་བརྒྱུ་བའི་དཀའ། 1145

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

ཚུ་ལོན་= ཚུ་བྱུག། ཚུ་བཀག་ནི་གི་རྩུ་བ། རྩུ་བས་= ཡང་བྲེས་ནི། ལོ་ལཱ་ལ་= ལ་
ལྷོགས།

ལེགས་པ་དང་ཉེས་པའི་ དོན་ཚེན་ག་ཅི་བཟུམ་ཅིག་འབད་ཅུང་ རྟུ་ཐོག་ལཱ་མ་འབབ་པའི་དེ་མ་
ལས་ ཐབས་དང་རིམ་གྱོ་ ག་ཅི་ཡིན་ཅུང་འབད་དགོཔ་ཡིན། མ་འབད་བཅིན་ རྟུ་ཐོག་ལཱ་
འབབ་པའི་རྟུ་བས་ལཱ་ བཅོལ་རྒྱ་བ་ནི་ལཱ་ལག་ཡོད། དཔྱེ་འབད་བཅིན། ཚུ་བྱུག་དེ་མ་ལས་མ་

བཅིགས་པ་ཅིན་ གཅོང་ཚུ་བྲེས་ཏེ་འོང་པའི་བསྐྱང་ལས་ ལ་ལྷོགས་བརྒྱུ་ལཱ་དེ་ ལཱ་ལག་ཡོད་དོ་
བཟུམ་ཅིག་ཡིན།

རང་མེད་པ་གཏང་མི་དེ་ རྟུ་ལོས་མེན་མ།

དོན་མེད་ལས་ལཱ་ཡོད་བཅུགས་ནས། རང་ཉིད་ཉམས་ལྗོད་དཔལ་ལོ་མིན།

ཚུ་ཡིན་པ་གི་གཟུགས་བརྒྱུ་ལཱ། རེ་ཚོངས་པས་སེ་དེ་ལྷོ་དང་འདྲ། 1146

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

ཡོད་བཅུགས་པ་= ཏུ་ད་བརྟགས་བཅོང་དེ། ཉམས་པ་= མེད་པ་གཏང་དེ། དཔལ་ལོ་= རྟུ་
ལོས། གཟུགས་བརྒྱུ་= འདྲ་པར། གྱི་བ་མ།

དོན་དག་མེད་པའི་ལཱ་ལཱ་ཏུ་ད་བརྟགས་བཅོང་ཏེ་ རང་གིས་རང་མེད་པ་གཏང་མི་དེ་ལཱ་རྟུ་ལོས་
ཟེར་ མི་སྲིད། ལཱ་དེ་བཟུམ་འབད་མི་དེ་ དཔྱེ་འབད་བཅིན། སེ་དེ་ག་ཅིག་གིས་ ཚུ་ནང་ཤར་
བའི་རང་གི་གྱི་བ་མ་དེ་ལཱ་ ཅིག་པ་ཟེ་ཏེ་ མཚོངས་མ་ད་ སེ་དེ་ལོ་རྩེ་ལྷོ་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།

དམ་ལོ་ཐབས་ཀྱིས་བརྟུ་ལཱ་དགོཔ།

དམ་ལོ་འདུལ་བའི་འདོད་ན་ཡང་། རྟུ་ལོ་ལཱ་དུ་ལཱ་ལོ་དང་འཇམ་པོར་བྱ།

ཚུ་རྒྱུ་འཇམ་བཅོང་འགྲོ་བ་ཡིས། རྩུ་ལཱ་སོགས་པ་འཇོན་ལཱ་ཉོས། 1147

සමන්විතවූ සමස්ත චරිත ගුණයන්ගේ මුද්දරයකි.

සදාචාර්යවරයාගේ මනස බලා ඇති බව පෙනේ.

සුඛයෙන් සතුටු වීමට ඉඩ ඇත.

සුඛයෙන් සතුටු වීමට ඉඩ ඇත.

සදාචාර්ය = සදාචාර්යවරයාගේ චරිත ගුණයන්ගේ මුද්දරයකි.

සදාචාර්යවරයාගේ චරිත ගුණයන්ගේ මුද්දරයකි.

සදාචාර්යවරයාගේ චරිත ගුණයන්ගේ මුද්දරයකි.

සදාචාර්යවරයාගේ චරිත ගුණයන්ගේ මුද්දරයකි.

සදාචාර්යවරයාගේ චරිත ගුණයන්ගේ මුද්දරයකි.

සුඛයෙන් සතුටු වීමට ඉඩ ඇත.

සුඛයෙන් සතුටු වීමට ඉඩ ඇත.

සුඛයෙන් සතුටු වීමට ඉඩ ඇත.

සුඛයෙන් සතුටු වීමට ඉඩ ඇත.

සුඛයෙන් සතුටු වීමට ඉඩ ඇත.

සුඛයෙන් සතුටු වීමට ඉඩ ඇත.

සුඛයෙන් සතුටු වීමට ඉඩ ඇත.

සුඛයෙන් සතුටු වීමට ඉඩ ඇත.

සුඛයෙන් සතුටු වීමට ඉඩ ඇත.

සුඛයෙන් සතුටු වීමට ඉඩ ඇත.

සුඛයෙන් සතුටු වීමට ඉඩ ඇත.

සුඛයෙන් සතුටු වීමට ඉඩ ඇත.

සුඛයෙන් සතුටු වීමට ඉඩ ඇත.

සුඛයෙන් සතුටු වීමට ඉඩ ඇත.

සුඛයෙන් සතුටු වීමට ඉඩ ඇත.

සුඛයෙන් සතුටු වීමට ඉඩ ඇත.

සුඛයෙන් සතුටු වීමට ඉඩ ඇත.

සුඛයෙන් සතුටු වීමට ඉඩ ඇත.

සුඛයෙන් සතුටු වීමට ඉඩ ඇත.

མཁས་པ་ལེ་ཤ་འཕྲོད་ནི་མེད་པ།

བརྒྱ་ཡི་ནང་ནས་དཔལ་འཛོད་དང་། རྟོང་གི་ནང་ནས་མཁས་པ་ཉེ།

མ་དྲོས་མཚོ་ལས་ལྷན་གསེར་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ལས་འོ་འཕྲུང་།།༦༣།

ཚིག་གཞན་དམ་ཆེན་འགྲེལ།

དཔལ་འཛོད། རྟོང་ལྷོ་བས་སློམ་ཡོད་མི། དྲག་ཤོས། མ་དྲོས་མཚོ། གངས་རི་རྩི་ལེ་འི་གོད་

ལས་ཡོད་པའི་ མ་ཕམ་གཡུ་མཚོ།

མི་གངས་བརྒྱའི་ནང་ལས་ རྟོང་ལྷོ་བས་ཅན་གྱི་དྲག་ཤོས་རེ་རེ་དང་ རྟོང་གི་ནང་ལས་ མཁས་པ་

རེ་རེ་ཅམ་ཅིག་འབྲུང་མ་ཡིན། དཔྱེ་འབད་བ་ཅིན། མཚོ་ལེ་ཤ་ཡོད་པའི་ནང་ལས་མ་དྲོས་མཚོ་

ལས་གསེར་འཕྲོད་ནི་དང་། དེ་ལས་སློམ་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་འོ་འཕྲུང་འཕྲུང་དོ་

བཟུམ་ཅིག་ཡིན།།

རྒྱ་འོ་འཕྲུང་མ་ཤེས་པ།

སློ་དང་མི་ལྟ་སྐྱེ་བོ་ཡིས། །འབྲུང་པ་རྩེད་ཀྱང་སློད་མི་ཤེས།།

ལྷོ་ལྷོ་མ་ཡང་ཚུ་ཀྱང་ལ། །རུ་བ་ཀྱིས་མི་འབྲུང་བལྟ་པར་བྱེ།།༦༤།

ཚིག་གཞན་དམ་ཆེན་འགྲེལ།

རྩེད་= འཕྲོད་ནི། སློད་= ལག་ལེན་འབྲུང་ནི། བལྟ་= ཅམ་གསེར་ལེན་ནི།

སློ་བྱིས་རིག་པ་དང་མི་ལྟ་པའི་མི་དེ་ཚུ་གིས་ འབྲུང་པ་ལོངས་སློད་ཐོབ་ཅུང་ ལག་ལེན་ཚུ་ལ་

བཞིན་དུ་འབྲུང་མི་ཤེས། དཔྱེ་འབད་བ་ཅིན། རོ་ལྷོ་དེ་ཚུ་ལ་སློམ་ཉེ་འབད་ཅུང་ ཚུ་དང་འཕྲུད་པ་

ད་ རུ་བ་ཉེ་འབྲུང་མི་ཤེས་པར་ ཅམ་གསེར་གྱི་འབྲུང་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།།

ཕན་ཐོགས་མེད་པའི་འོ་འཕྲུང་།

རང་གཞན་སུ་ལའང་མི་ཕན་པའི། །འོ་འཕྲུང་མེད་པ་ཉེ་དང་མཚུངས།།

རྒྱ་མཚོ་ལས་གཞི་རྒྱ་ཆེ་ཡང་། །ལྷོ་ལ་ཐང་ཞེས་ཀྱུ་གྱིས་འདོད།།༦༥།

ཚིག་གཞན་དམ་ཆེན་འགྲེལ།

མཚུངས་= འདྲ་བ། ལྷོ་ལ་ཐང་= ལྷོ་ཐང་། འདོད་= བཞོ་བཞག་གི།

རང་དང་གཞན་གཤམ་ཡང་ཕན་ཐོགས་མེད་པའི་རྒྱ་འོ་འཕྲུང་ལོངས་སློད་དེ་ཚུ་ མེད་པ་དང་ཅིག་ས་

འབྲུང་། དཔྱེ་འབད་བ་ཅིན། རྒྱ་མཚོ་ལས་གཞི་རྒྱ་ཆེ་ཡང་གཞི་ཅམ་ཅིག་ཡོད་དེ་འབད་ཅུང་ ལྷོ་

ཐང་བཟུམ་ཅིག་ཡིན་ཟེས་ ག་གིས་ཡང་བཞོ་བཞག་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།།

རྒྱ་ནེར་སྟོན་སྒྲིག་སྲོལ།

ལོངས་སྟོན་སྟེང་པར་འདོད་པས་ཀྱང་། རུང་ཟད་སྟོན་ཚུལ་སྒྲིག་སྲོལ་ཏེ།

ལྟོ་རྒྱ་གཞུས་ན་འཕེལ་འགྲུས་ཤིང་། བཞག་ན་སྡོག་སྐྱབས་མས་བསྟུན་པར་འགྲུས།།༤༤།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲུལ།

ཅུང་ཟད་= ལ་ཅི་ཅིག། དུམ་གྲ་རྟེ། སྟོན་ཚུལ་= ལག་ལེན་འཐབ་ཐངས། ལྟོ་རྒྱ་=

ལོམ་རྒྱ། གཞུས་= བསལ་ཤི། སྡོག་སྐྱབས་= ཡུག་སྡོག་སྐྱབས།

རྒྱ་ནེར་ལོངས་སྟོན་ ཧྲིལ་ལ་ལུ་ལུ་ལུ་ལུ་ལུ་ལུ་ སྟེང་གོ་མནོ་མི་དེ་རྒྱ་གོས་ཡང་ སྒྱིན་པ་

གར་འཁྱིལ་སྐྱབས་པའི་ཐོག་ལས་ ལག་ལེན་འཐབ་ཚུལ་ལ་ཅི་ཅིག་སྒྲིག་སྲོལ་ཡིན། དུམ་

འབད་བཅིན། ལོམ་རྒྱ་དེ་རྒྱ་ཡུག་སྡོག་སྐྱབས་ལྟེ་བརྟོན་བརྟུང་པ་ཅིན་ ཡར་འཕེལ་ཏེ་འགྲོལ་

ཡིན་ཅུང་ མ་བསལ་པར་ ཅང་བརྟུང་བཞག་པ་ཅིན་ ཡུག་སྡོག་སྐྱབས་གང་ཞིན་མ་ལས་ ལྟོ་རྒྱ་ལྟེ་

འགྲོ་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།།

སྤྱི་མོལ་རྒྱ་ནེར་རང་གི་དག་ཡིན་ཚུལ།

སྤྱི་མོལ་འགྲོ་པ་ལྗེ་ཡང་། རྟུག་བཤམ་ཚུལ་སྐྱབས་མ་འདུས་ཏེ།

གསེར་རིའི་བར་གྱི་རོལ་མཚོ་ནམས། རྟུག་ཕུ་སྤྱི་མོལ་གྱི་གོ་ཞིན།།༤༥།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲུལ།

སྤྱི་མོལ་= སྤྱི་མོ་མི་སྒྲིག་པ། རྒྱ་ལས་མ་འདུས་= རྒྱ་ལས་བསྐུལ་མ་རྒྱགས་མི། རྒྱ་

ལོན་ཟེར་བའི་དོན། གསེར་རི་= རི་བར་གྱི་ཕྱི་ཁར་ཡོད་མི་གསེར་ལས་གྲུབ་པའི་རི་བདུན།

བར་གྱི་རོལ་མཚོ་= གསེར་རི་བདུན་གྱི་བར་ན་ཡོད་པའི་མཚོ། སྤྱི་མོལ་གྱི་= གཞན་གྱི་

རྒྱ་རྒྱང་། རོན་= བསྐྱབ་སྡོ།

སྤྱི་མོལ་གྱི་ཡང་མ་སྒྲིག་མི་དེ་རྒྱ་ལུ་ འགྲོ་པ་ལོངས་སྟོན་རྒྱ་ཆེ་མེད་ཡོད་ཅུང་ སྤྱི་མོ་

བཤམ་ལྟེ་རྒྱ་ཅིག་འཕེལ། དུམ་འབད་བཅིན། གསེར་རི་བདུན་གྱི་བར་ན་ཡོད་པའི་ རོལ་པའི་

མཚོ་བདུན་དེ་རྒྱ་ལུ་ དུས་ཡུག་རྒྱ་གཞན་རྒྱ་རྒྱང་འབད་ ལུས་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།།

རྒྱ་ནེར་ཡོད་ཅུང་བསོད་ནམས་གསག་དགོཔ།

འགྲོ་པ་དན་བསོད་ནམས་གསོག་དགོས་ཏེ། འབསོད་ནམས་ཉམས་ན་རྒྱ་པ་སྣ།

ལྟོ་ཤིང་ཡལ་ག་རྒྱ་ཆེ་ཡང་། རུ་ལུ་ལྟོ་རྒྱ་བསྟུན་པར་འགྲུས།།༤༦།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲུལ།

འགྲོ་པ་དན་= རྒྱ་ནེར་ཡོད་མི། རྒྱ་པ་= མར་ཉམས་འགྲོ་སྣ། སྣ་= འཇམ། ཡལ་ག་=

ཞལ་ལག།

ཚུ་ནོར་ལོངས་སྟོན་གྱི་འབྲེས་པ་དང་ལྷན་མི་ཚུ་ཡང་ ཡང་དཀོན་མཚན་ལུ་མཚན་པ་དང་ མར་
ངན་སྲོང་ལུ་སྦྱོན་པ་གཏང་ནི་ལ་སོགས་པའི་ཐོག་ལས་ བསོད་ནམས་གསག་དགོཔ་ཡིན། ག་
དེམ་ཅིག་འབད་ བསོད་ནམས་ཉམས་སོཔ་བཟུམ་ཅིག་འབད་བཅིན་ མར་ཉམས་འགྱེ་ནི་ཡང་
འཇམ་རྟོང་རྟོ་ཡིན། དཔྱེ་འབད་བཅིན། རོན་ཤིང་དེ་ཚུ་ ཞལ་ལག་དང་འབད་ལེ་རྒྱ་ཆེ་བཟུམ་
འབད་ཡོད་ཅུང་ ཚུ་དང་ལའ་འབྲལ་བཅིན་ རྣམ་ཉེ་འགྱེ་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།

ཚུ་རྒྱེ་རྟེན་འབྲེལ་འཇོམ་དགོཔ།

བསོད་ནམས་མཐུ་དང་དགོ་བའི་བློ། །ཡན་ཚུན་རྒྱུ་འབྲུམ་རྣམ་པ་བཟུང་།
ཚུ་ཡིས་ཆར་དང་ཆར་གྱིས་ཚུ། །རྒྱས་བྱེད་རེས་མོས་གོགས་ལུ་འབྲུམ།།༤༩།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

ཡན་ཚུན་རྒྱུ་འབྲུམ་= གཅིག་གིས་གཅིག་ལུ་ ཆ་རོགས་འབད་ནི། རེས་མོས་= རྫོང་རྒྱལ་འབད་
དེ།

ཚོལ་མ་ བསོད་ནམས་བསགས་བསགས་པའི་མཐུ་དང་ ད་རྩོ་གི་དགོ་བ་བསྐྱབས་པའི་བློ་

གཉིས་པ་དེ་ གཅིག་གིས་གཅིག་ལུ་ ཆ་རོགས་འབད་བཅིན། འབྲས་བུ་ཡུན་ལུ་མ་ཚོགས་པ་
འཐོབ་ནི་ལུ་ རྣམ་པ་བཟུང་རྟོག་རྟོ་འབད་འགྱུ་ལོན། དཔྱེ་འབད་བཅིན། ཚུ་ལི་རྒྱུངས་པ་
ལས་བརྟེན་ཏེ་ ཆར་པ་འབད་ནི་དང་། ཆར་པ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ཚུ་བྲེས་ནི་ཚུ་ རྫོང་རྒྱལ་འབད་དེ་
གཅིག་གིས་གཅིག་ལུ་ཆ་རོགས་འབད་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།

འབད་མ་འབད་ལུ་ལས་ཤེས་ནི།

ལ་བཤད་མང་པུང་ཡང་ཅུང་། །དགོས་དོན་ལག་རུ་སྤང་ན་གོ།

ཚུ་ཞེང་ཆེ་ཆུང་ཅི་འདྲ་ཡང་། །ཟབ་དང་མི་ཟབ་བརྒྱུ་ན་ཤེས།།༧༠།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

གོ་= ཏ་གོ་ནི། ཤེས་ནི། ལག་རུ་སྤང་པ་= ལག་ལེན་འབྲེལ་ནི། ཚུ་ཞེང་= རྒྱ་ཆེ་ཆུང་། ཟབ་
དང་མི་ཟབ་= གཉིད་ཟབ་ཉིད་།

ལ་ལས་བཤད་ནི་མང་ཅུང་འདྲ་ ཅུང་ཅུང་འདྲ་ དགོས་དོན་ངོམ་ ལག་ལེན་འབྲེལ་པའི་ཚེ་ ག་
དེམ་ཅིག་ འབད་ཚུགས་དང་མི་ཚུགས་ཏ་གོ་འོང་། དཔྱེ་འབད་བཅིན། ཚུ་ལི་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་ག་དེམ་
ཅིག་ཡོད་ཅུང་ གཉིད་ཟབ་ག་མི་ཟབ་དེ་ བརྒྱུ་ཏེ་བཏུ་མ་དེ་ཤེས་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།

མཁས་པའི་གུལ་བཟུང་ནི་འཇམ་རྟོང་རྟོ་ཡི་ནུམ།

ལེགས་རྟེན་སྲོལ་འབྲེད་མཁས་པ་སྟེ། རྟོ་ཡི་ཇི་སུ་འཇུག་པ་སྟེ།

ཅང་ཤེས་རྟོ་ཡིས་སའ་བཅོམ་པའི། ལྷོ་བཞི་ལྟེ་ཡང་འབྲང་བའ་ལྟེ། །།༧༡།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

སྲོལ་འབྲེད་= ལམ་སྲོལ་དང་པ་ལྟེ་མི། ཇི་སུ་འཇུག་པ་= དེ་ཅོག་འབྲེད་པ་འབྲད་ནི། ཅང་

ཤེས་རྟོ་= ག་ཅི་ཡང་ཤེས་པའི་རྟོ་མཚན། སའ་བཅོམ་= ལེགས་ཤོམ་འབྲད་འཚོལ་འཚོལ་ལ།

ལྷོ་བཞི་= གུལ་གུལ་བཟུང་ནི། འབྲང་= རྟོང་བཟུང་འགྲོ་ནི།

ལེགས་པ་དང་རྟེན་པའི་ དབྱེ་བ་ལྟེ་ཞུ་མ་ལུས་ ལེགས་པའི་ལམ་སྲོལ་ལྟེ་མི་དེ་ལུ་མཁས་པ་ཟེར་

སྤྲི་ཡི་ནུ། འ་དེ་མཁས་པ་དེ་ཚུ་གིས་འབྲད་མི་ བཅོག་འབྲེད་པ་འབྲད་ནི་དེ་ འཇམ་རྟོང་རྟོ་ཡི་ནུ།

དཔྱེ་འབྲད་བཅི་ནུ། ཅང་ཤེས་རྟོ་གིས་ ལེགས་ཤོམ་འབྲད་འཚོལ་འཚོལ་ལ་གི་ ལམ་དེ་གི་གུལ་ལུ་

རོ་ལྟེ་ཚུ་གིས་ཡང་ འཇམ་རྟོང་རྟོ་ འགྲོ་ཚུ་གས་དེ་བཟུམ་ཅིག་ཡི་ནུ།

མཁས་མི་མཁས་ཀྱི་ལྷན་པས།

མཁས་པ་གུལ་ལུ་སྟོམས་དུ་ཞེ། ལྷོ་བཞི་སེ་མིག་ཅན་ཚགས་ལྷད་ཅེ།

བུམ་པ་གང་བ་ལྷས་བས་སུ། ལྷོ་བཞི་གང་བ་གཞོ་འཇུམ་མང་། །།༧༢།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

སྟོམས་དུ་= ག་ས་ལུ་ཅོག་ས་འབྲེད་པ་འབྲད་ནི། ལྷོ་བཞི་སེ་མིག་ཅན་= འབྲེད་ལས་

གཞན་སྟོམས་ལྟེ་དེ། ལྷས་བ་= འབག་དེ། སུ་= འཇམ་རྟོང་རྟོ། གཞོ་འཇུམ་=

གཞོམ་ཀྱང་དེ།

མཁས་པ་དེ་ཚུ་འབྲད་བཅི་ནུ་ འབག་ལྷན་ག་ས་ལུ་ སྟོམས་རྟོག་རྟོ་འབྲད་མཛད་པ་ཡི་ནུ་ཅུང་

སྟོམས་སེས་ཅན་དེ་ཚུ་ འབྲེད་ལས་གཞན་སྟོམས་ལུ་ ཚགས་ལྷད་ག་དེ་བཅེ་མེ་ཡི་ནུ། དཔྱེ་

འབྲད་བཅི་ནུ། ཚུ་རྟོད་གང་མ་འབྲད་ འབག་པ་ཅི་ནུ་འཇམ་རྟོང་རྟོ་ཡི་ནུ་ཅུང་ རྟོད་ལྟེ་ལྷ་ཅམ་

ཅིག་འབྲད་འབག་པ་ཅི་ནུ་ གཞོམ་ཀྱང་དེ་མང་སུ་ཅིག་འབྲད་ འབག་དེ་ག་དེ་བ་ ལུ་འག་ཡི་ནུ་

དེ་བཟུམ་ཅིག་ཡི་ནུ།

ལ་མང་བའི་སྟོད་དུ།

བསམ་ཚན་ལ་འུ་འདོན་པ་དེས། གཞན་སེ་མེད་ཅེས་ཀྱང་གྱིས་བརྟུས།

གཞན་གཞན་འབྲད་པའི་ཚུ་བོ་ལུ། ལྷོ་བཞི་སེ་མེས་ཀྱང་བརྟུས་བས་ལྟེ། །།༧༣།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

བསམ་ཚད་= སེམས་ཁར་དྲན་ཚད་གཅིག་ལ། ལ་ཕུ་འདྲོན་= ལ་ལས་སྐབ་ནི། གྲོ་སོ་= གློ་གྲོད་འབད་བརྟུབ། བརྟུབ་= བརྟུབ་བཅོས་འབད་ནི། ཤག་ཤག་= ལྷ་འབབ་པའི་སྐད། ཤར་ཤར་ཟེར་དོ་བཟུམ། ལྷིས་པ་= ཡལའོ།
སེམས་ཁར་དྲན་ཚད་གཅིག་པ་ ལ་ལུ་ཟོན་ཏེ་སྐབ་མི་དེ་ལུ་ གློ་གྲོད་འབད་བརྟུབ་ག་ནི་ཡང་མེད་
ཟེར་ ག་གིས་ཡང་ བརྟུབ་བཅོས་འབད་མ་ཡིན། དུམ་འབད་བ་ཅིན། ཤར་ཤར་འབབ་པའི་
གཅོང་ལྷ་དེ་ལྷ་ལུ་ ཡལའོ་ལྷ་ལུ་དེ་ལྷ་གིས་ཡང་ འཇམ་ཏེ་ཏེ་འབད་ བརྟུབ་ཏེ་འགྲོ་དོ་བཟུམ་
ཅིག་ཡིན།

ལ་ཕུ་བའི་ཡོན་ཏུན།

ལ་ཕུ་བའི་ཡོན་ཏུན་གནད་ཡིག་པ། །དེ་ལུ་ཀུན་གྱིས་བག་ཟོན་གྱེད།

སྐྱ་མེད་མེར་གྱིས་འགྲོ་བ་ཡི། །ཚུ་གུང་གྲོད་མཐའ་དཔོག་པར་དཀའ། ། ། ༡༤ །

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

བཞིན་འཇུམ་= གདོང་དགའ་འཇུམ་ཤིག་ཤིག། གནད་ཡིག་པ་= གདོང་ཟབ་དྲགས།
བག་ཟོན་= ཟབ་ཟབ་འབད་ནི། མེར་གྱིས་= གོ་ལེ་འབད། དཔོག་= ཤེས་ནི།

ལ་ཕུ་བའི་ལར་ གདོང་དགའ་འཇུམ་ཤིག་ཤིག་ གདོང་ཟབ་དྲགས་འབད་ཡོད་མི་དེ་ལུ་ ཏུམས་
ཚོད་ལེན་མ་ཚུགས་ནི་དེ་གིས་ ག་གིས་ཡང་ ཟབ་ཟབ་འབད་དེ་ལོ་ལོ་ཡིན། དུམ་འབད་བ་ཅིན།
སྐད་ག་ནི་ཡང་མེད་པར་ གོ་ལེ་འབད་འགྲོ་མི་གཅོང་ལྷ་དེ་ལུ་ གདོང་ག་དེ་མ་ཅིག་ཡོད་ག་ ཤེས་
ཚུགས་པར་ལཱ་ལག་རྒྱ་བཤོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།

དགོ་དོག་གི་མཚོ་བསམ་པ་ལང་སྐང་འབད་ཟངས།

ལུ་འི་མོ་བྲིས་པ་བཞིན། །དོག་སེམས་མོད་ལུ་དོར་བྱ་ཞིང་།

དགོ་བའི་དམ་བཅའ་རྫོ་བ་ཡི། །འི་མོ་བཞིན་ཏུ་བརྟན་པར་བྱ། ། ༡༥ །

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

མོད་ལུ་= དེའི་འཕྲོ་ལས། རྫོ་བ་= རྫོ།

ལུ་འི་མོ་བྲིས་བཅིན་ དེའི་འཕྲོ་ལས་ཡལ་ཏེ་འགྲོ་དོ་བཟུམ་འབད་ རང་གི་རྒྱ་ལུ་དོག་པའི་
སེམས་སྐྱེ་བ་ཅིན་ དེའི་འཕྲོ་ལས་བཀོ་བཞག་ནི་དང་། དགོ་བའི་འབད་ནི་གི་ དམ་བཅའ་བཟུམ་
ཡིན་པ་ཅིན་ རྫོ་ལུ་འི་མོ་བྲིས་བྲིས་མ་བཟུམ་སྐྱེ་ ནམ་ཡང་ཡལ་ཏེ་མི་འགྲོ་བར་ བརྟན་ཏེ་ག་ཏེ་
འབད་བཞག་དགོ་པ་ཡིན།

མོངས་པ་དང་ དེ་གི་བག་ཆགས། འཕྱུང་= འཕྱུ་ནི།

ཉ་ཆེན་ཚངས་པ་གི་ རལ་པའི་སྐྱུག་ལུ་ འཕྱིལ་ཏེ་དོད་ནི་དང་འདྲ་བའི་ འཛིག་རྟེན་པའི་ གྲུམ་
བཤད་ཀྱི་ལུ་ཏེ་ རྗེས་པ་འབད་བཞག་ཏེ་ རང་རྒྱུ་ཀྱི་རྟེན་མོངས་པ་དང་ དེ་གི་བག་ཆགས་ཅ་
བ་ལས་ས་ འཕྱུ་ཏེ་གྲུང་ནི་གི་ དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་ལམ་ལུ་འཕྱི་ནི་ཡིན།

ཚོས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་སངས་རྒྱས་ལུ་བྱུག་དགོཔ།

ཚུ་རིགས་བདུན་ལས་མཚོག་ཀྱུར་པའི། རྒྱ་མགོ་གངས་ལུ་བྱུག་པ་བཞིན།

ཚོས་ཀྱི་འཕྱུང་ལུ་བཟུམ་མོད་པ། རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལས་ལུ་བྱུང་བ་དགོས།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

ཚུ་རིགས་བདུན་= ༡ ཆར་ཚུ། ༢ གངས་ཚུ། ༣ ཚུ་གྲུང་ཚུ། ༤ ཚུ་མིག་ཚུ། ༥ ལྷོན་པའི་

ཚུ། ༦ བ་སྐྱ་ཅན་གྱི་ཚུ། ༧ སྤིང་གི་ཚུ། འཕྱུང་ལུ་བཟུམ་མོད་པ་= རྟོན་འཕྱུང་མེད་པ།

ཚུ་རིགས་བདུན་ལས་མཚོག་རྒྱུར་པའི་ ཚུ་གྲུང་དེ་ཚུ་གི་ རྒྱ་མགོ་གངས་ལུ་བྱུག་དོ་བཟུམ་སྐྱེ་

དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་ གཞན་ལུ་གས་དེ་ཚུ་ཡང་ རྟོན་འཕྱུང་ག་ནི་ཡང་མེད་པའི་ སངས་རྒྱས་ཀྱི་

བཀའ་ལུ་བྱུག་དགོཔ་ཡིན།

ཚོས་ཀྱི་གཞན་དོན།

དེ་ནས་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་མཉམ་ལུ་ལྟུགས། རལ་པ་གསུམ་རིམ་པར་འབབ་པ་ཡི།

གདམས་ངག་ཚང་ལམ་མོད་པར། རྒྱལ་བཟུང་རྣམ་ལང་མཚན་ཡོན་ཡིན།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

ལམ་གསུམ། ༡ མཐོ་རིམ། ༢ མི་ཡུལ། ༣ ས་འོག རྒྱལ་བཟུང་= ལས་འཕྲོ་ཅན་གྱི་

གང་ཟག རྣམ་ལང་= ཉ། མཚན་ཡོན་= མཚན་པའི་ཚུ།

ལམ་གསུམ་ རིམ་པ་བཞིན་དུ་བབས་ཏེ་འོང་པའི་ཚུ་མོ་གསྐྱ་དེ་ ཉ་དེ་ཚུ་ལུ་ཡུལ་ནི་གི་མཚན་

པའི་ཚུ་ཡིན་དོ་བཟུམ་འབད་ སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལས་འབྱུང་ཞིན་མཉམ་ལས་ མཉམ་

པ་དང་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཚུ་གིས་ ཟབ་ཅིང་རྒྱས་པའི་ཐོག་ལས་ཀྱི་མཉམ་ལུ་ལྟུགས་ཏེ་འོངས་པའི་

གདམས་ངག་ཚང་མཚན་མཚན་ རྟོན་འཕྱུང་མེད་པའི་ དམ་པའི་ཚོས་དེ་ཡང་ ཚོས་ཀྱི་ལས་འཕྲོ་

ཡོད་པའི་གང་ཟག་ཚུ་ལུ་ མཚན་པ་ཡུལ་ནི་གི་ མཚན་པའི་ཚུ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།

སེམས་ཅན་གྱི་ལ་ཇེ།

འོན་ཀྱང་དུས་ཀྱིས་ཆེར་སྐྱོགས་ཚོ། རྒྱལ་བཟུངས་སྐྱེ་མས་གསལ་ལམ་མཛད་དེ།

རྒྱ་མཚན་གྱི་ལས་པའི་རིག་བྱེད་བཞི། རྩ་ཡི་གཞུགས་ཀྱིས་བརྟོན་པ་བཞིན།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

འོན་ཀྱང་= ཡིན་ཅུང་། ཆེ་ཉླིགས་= གནམ་མེད་ས་མེད་རྫིང་མ་ཡང་སོང་པ། འཇམ་དབྱེས་
སྤྲུམ་= རྗེ་ཚེང་ལ་པ། གསལ་མཛད་= གསལ་ལྟོག་ཏུ་བཟོ་ནི། བྱིངས་= ཐིམ་འགྲོ་ནི། རིག་
བྱེད་བཞི་= ཉེན་འཁུག་ལ། ༡ དེས་བཟོ་དེ་རིག་བྱེད། ༢ ཉེན་ཚིག་རིག་བྱེད། ༣ མཚན་
ལྷོད་རིག་བྱེད། ༤ སྤོང་བྱུང་རིག་བྱེད། ༥ ཡི་གཟུགས་ཀྱིས་བརྟོན་པ་= ཉ་ཆེན་ལྷ་པོ་འཇུག་
ཉ་ལྷ་སྐུ་ལྟེ་བརྟོན་ནི།

སངས་རྒྱས་ལས་བྱུང་པའི་ གནམ་སངས་ལ་དེ་ཆུ་ འོ་ས་འཇུག་མེད་པ་ཅིག་ཡིན་ཅུང་ སངས་རྒྱས་
དང་པོ་བཅས་ཆུ་གི་བཟུང་ན་ དུས་ཚོད་ལེ་གྲ་ཡང་སོང་པ་ལས་ གནམ་སངས་ལ་དེ་ཆུ་རྫིང་མ་སོང་བྱེ་ཡོད་
མི་དེ་ འཇམ་དབྱེས་སྤྲུམ་ཚེང་ལ་པ་གིས་ གསལ་ལྟོག་ཏུ་བཟོ་བྱེ་ཡོད་མི་འདི། དཔྱེ་འབད་བ་
ཅིན། རིག་བྱེད་བཞི་པོ་ རྒྱུ་ཚེ་ནང་ཐིམ་བྱེ་ཡོད་མི་དེ་ ཉ་ཆེན་ལྷ་པོ་འཇུག་གིས་ ཉ་ལྷ་སྐུ་ལྟེ་
བརྟོན་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།

ཡང་དག་པའི་ལམ་ལྷ་འཇུག་དགོཔ།

འདི་འདྲའི་བརྟན་དང་མཇུག་བཞིན་དུ། ཉེན་ལྷ་ལྷ་སྐུ་ལྟེ་གཟུགས།

ཉ་ཡི་ཆུ་མོ་གདུལ་ལྷ་སྐུ་ལྟེ་གཟུགས་ལོ། །༤༢།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

མཇུག་= འཕྲད་ནི། ཉེན་ལྷ་= ཡིན་མ་བཟུམ་མཐོང་ཅུང་མེད་པའི་རྣམས་ལ། ལྷ་ལྟོག་= ག་
ཟེར་མི་འདི། བ་རྩ་= ཆུ་རྩ་ལ།
ལས་དང་སྐུ་ལྷ་པོ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ འདི་བཟུམ་གྱི་བརྟན་པ་དང་འཕྲད་ཚེར་བའི་ལྷ་ལྷ་ དེ་
ལས་གཞན་པའི་ ལམ་རྣམས་མ་དེ་ལྷ་ ག་གིས་འགྲོ་ནི་? མི་འགྲོ། དཔྱེ་འབད་བ་ཅིན། ཉེན་
ཆུ་མོ་གདུལ་རང་གི་གདོང་ལས་བཞག་ཞེན་མ་ལས་ ཆུ་རྩ་ལྷ་གི་ལྷོན་པ་དེ་ ག་གིས་བརྟོན་ནི་? མི་
རྟོན་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།

རྣམས་ཡང་དག་འབད་མཐོང་པའི་ཉེན་ལ།

སྤོ་ཆུང་སྐུ་དམན་ཟབ་ཟབ་ཀྱི། གྲགས་པས་བསུས་ནས་ཁོག་པར་འགྲོ།

མིག་སྐྱ་ཆུ་འཇུག་པ་ཡི། རི་རྟགས་དོན་མེད་ལྷ་ག་པས་ལྷོང་། །༤༣།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

སྐུ་དམན་= ལས་དང་སྐུ་ལྷ་པོ་ཆུང་ལྷ། ཟབ་ཟབ་ཀྱི་གྲགས་པ་= དམ་ཚོས་ཟབ་ཏུ་བརྟོན་ཏེ་ཡིན་

ཞི་དུལ་= བསམ་པ་དང་སྟོན་ལམ་ ཟམ་རྟོག་རྟོ། ཚོས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་ལྷན་པོ་= ཚོས་ཀྱི་མི་

སྲོལ་ལུགས་ལེགས་ཤོམ་ཅིག་འབད་དགོ།

རང་གི་རྒྱུ་ལུ་ ང་རྒྱལ་སྐྱེས་ཏེ་བོད་པ་ཅིན་ ཚོས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་ལུ་ མ་བརྟུལ་ནི་དེ་གིས་ ང་རྒྱལ་

སུང་ཞིན་མ་ལུས་ ཞི་ཞིང་དུལ་བའི་ཐོག་ལས་ ཚོས་ཀྱི་མི་གི་ལོ་རྒྱུ་ལུ་འབད་དགོ།

དུམ་འབད་བའི་ན། ལྷན་པོ་ མཚོ་བའི་སྐང་རྩེ་ལས་མི་བོད་པས་ དམའ་བའི་གཤོང་ནང་ལུ་

འཁྲུལ་ཏེ་འཁྲུང་བའི་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།

གཤོགས་པ་ཅིག་འབད་ཅུང་ཡན་ཐོགས་པ།

ཚོས་ཀྱི་གཅིག་ཅེས་མི་ཤེས་ཀྱང་། །ཅི་ཅེས་ཤེས་བཞིན་དོན་ལུ་འཁྲུལ།

ལྷན་པོ་ལུ་མཚོ་ལུ་འབད་ཅུང་། །ཅི་ཅེས་འབྱུངས་པས་སྐོམ་པ་སེལ།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

ཅིག་ཅེས་= ཚེས་གཅིག་ལུ། ཅི་ཅེས་= གཤེས་ཅིག་གཅིག་ཀྱང་། གཅིག་ཡང་མ་ལུས་པས།

ཚོས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་ལུ་ ཚེས་གཅིག་ལུ་མ་ཤེས་ཅུང་། རང་གིས་གཤེས་མི་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཅིན་ དེ་

ཡང་དོན་དང་མཐུན་མ་འབད་འཁྲུལ་ཡིན། དུམ་འབད་བའི་ན། གཤོང་ལུ་ཚུ་ཚུ་མ་ལུ་འབྱུང་ཅུང་།

གཤེས་ཅིག་འབྱུངས་མི་དེ་གིས་ ལ་སྐོམ་སེལ་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།

ཐོས་པའི་དོན་ཉམས་སུ་བྱུང་དགོ་པ།

ཐོས་མང་ཉམས་སུ་མ་བྱུངས་ན། །རང་གི་རྒྱུ་ལུ་མི་ཡན་ཏེ།

ལྷན་པོ་ལུ་བཟུམ་གཞན་པ་ཡི། །རྩི་ཡི་རང་བཞིན་སྐོམ་པོས་གཞན།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

ཐོས་མང་= ཚོས་ལེ་ཤ་ཉན་ཉན་མ།

ཚོས་ལེ་ཤ་ཉན་ཏེ་འབད་ཅུང་། རང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་ མ་འབད་མ་བཟུམ་ཅིག་འབད་བའི་ན། རང་

གི་རྒྱུ་ལུ་ཡན་ཐོགས་གཤེས་པ་མེད། དུམ་འབད་བའི་ན། རྩི་དེ་ ལྷན་པོ་བཟུམ་གཅིག་དེ་ཅིག་

བོད་དེ་འབད་ཅུང་། ཞོ་གི་རང་བཞིན་དེ་ ཉམས་འབད་ས་བོད་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།

མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་དོན་ཡོད་པ་འབད་དགོ་པ།

མི་ཡི་ལྷན་གཞི་ལུ་རྩེ་དུས་འདིས། །ཐོས་བསམ་སྐོམ་པའི་བའི་ན།

བརྟེན་ནས་སྲིད་མཚོ་བརྒྱུ་ལྷན་པོ། །ལྷན་པོ་ལུ་ཉམས་སུ་བྱེད་པས་དགའ།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

རྩོད་= འཕྲོད་ཀྱི། བ་དེ་= ཐུའི་དེ་ཚོ་དྲིན།

གྲུ་ལུ་དེ་ཚོ་བུའགས་ཞིན་མ་ལམ་ རྒྱ་མཚོ་བརྩམས་པའི་བཟུང་འབད། མིའི་ལུས་རྩོད་ ལྷ་
གཟིངས་བཟུམ་ཅིག་འཕྲོད་པ་ དེ་ནང་བོས་བསམ་བསྐྱོམ་གསུམ་ དེ་ཚོ་བཟུམ་ཅིག་བུའགས་
ཞིན་མ་ལམ་ སྲིད་པ་འཁོར་བ་ རྒྱ་མཚོ་བརྩམས་པའི་དགོ་པ་ཡིན། མ་བརྒྱལ་བ་ཅིན་ ལྷ་
གཟིངས་འདྲི་བཟུམ་ཅིག་ ལུས་ལམ་འཕྲོད་པ་ལྷ་ལག་ཡོད།

མི་ལུས་འཕྲོད་པ་ལྷ་ལག་ཡོད་པ།

རིགས་རྒྱུ་སྐྱོ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། །དུལ་བརྩམས་ཚང་བ་ཤིན་ཏུ་དེ་ལོ།

ལྷ་ལྷ་ལྷ་མེད་འབབ་ན་ཡང་། །ཡན་ལག་བརྩམས་ནམ་མཁུ་ལོ།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

རིགས་རྒྱུ་= ༡ ལྷ། ༢ མི། ༣ ལྷ་མ་ཡིན། ༤ དུལ་ལ། ༥ ཡིད་རྒྱགས། ༦ རྩོད་

འགྲོ། རྩོ་སྐྱོ་= རྩོ་འཁྲུ་ལྷ་ལྷ། མཐའ་ཡས་= ལེ་ཤ། དུལ་བརྩམས་= མི་ལོ་མ་ཡི་གནས་

བརྩམས་ལྷ་ལྷ། ཡན་ལག་བརྩམས་ནམ་མཁུ་= ༡ བསེལ་བ། ༢ ཞི་མ་པ། ༣

ཡང་བ། ༤ འབུ་མ་པ། ༥ དུང་བ། ༦ དྲི་མ་མེད་པ། ༧ འབྱུང་ན་ལྷ་ལྷ་ལྷ་

པ། ༨ མགྲིན་པ་ལྷ་མི་གནོད་པ།

འགྲོ་བ་རིགས་རྒྱུ་ལོད་པ་ལས་ རྩོས་ཁྱིས་གོ་འདྲི་ལེ་ཤ་ཡོད་ཅུང་ དུལ་བ་བརྩམས་ཚང་བ་མི་གི་
མིའི་ལུས་རྩོད་འདྲི་འཕྲོད་པ་ལྷ། གནམ་མེད་ས་མེད་ལྷ་ལག་ཡོད། དུལ་འབད་བ་ཅིན། ལྷ་ལྷ་ལྷ་
ལ་མེད་པ་ཅིག་ འབབ་ས་གཅིག་ཅུང་ ཡན་ལག་བརྩམས་དང་ལྷ་ལྷ་པའི་རྩོད་ སེ་སེ་ཅི་མ་ཅིག་ལས་
མེད་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།

རྩོ་བའི་མཐའ་མའ་ཤི་ནི།

རྩོས་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ནས། །མི་ལོ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ།

ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་སེལ་དེ་ལོ། །ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ནས་= དེ་ལམ་ལས་ད། འཁོར་བརྩམས་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་= ཤི་ནི་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་

ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་= ལོག་མི་འོང་ནི།

རྩོ་བའི་དུས་ཚོད་དེ་ལམ་ལས་ད་ ལོད་ལོད་མེད་པའ་ཤི་ནི་ལྷ་ ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ དུལ་

འབད་བ་ཅིན། གཙང་ལྷ་དེ་ལྷ་སྐད་ཅིག་སེལ་བ་ཤི་ནམ་ལྷ་ ལོག་མི་མེད་པའ་ རྒྱ་མཚོ་ཚོད་མོའི་ནང་

འགྲོ་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།།

བདེ་ཉམས་སྐྱོང་ཉེ་བོད་ལོང་མེད་པ།

མི་རྩལ་ལྷན་པོས་བཟུང་བཞིན་དུ། །སོས་བདེ་སྐྱོང་པ་གཤམ་འཛིན།།

ཚུ་སྐྱོན་མཆེ་བའི་ཕྱག་གཞུང་ལ། །བདེ་བའི་གོ་སྐབས་ནམ་ཡང་མེད།།༡༢།།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

མི་རྩལ་ལྷན་པོ་= ལུད་པ་ཐེངས་ཅིག་ཡང་ བོད་ཀྱི་མེད་པའི་ མི་རྩལ་ལྷན་པོ་བཟུམ། སོས་

བདེ་ས་= བདེ་ཉམས་སྐྱོང་ཉེ་བོད་ཀྱི། གཤམ་འཛིན་= ག་ཉེ་བརྒྱབ་ཀྱི། མཆེ་བའི་ཕྱག་=

མཆེ་ཕ་གི་བར་ན།

ལུད་ཐེངས་གཅིག་ཡང་བོད་ཀྱི་མེད་པའི་ མི་རྩལ་ལྷན་པོ་བཟུམ་དེ་གིས་ བཟུང་ཉེ་ཡོད་པ་ལས་

བདེ་ཉམས་སྐྱོང་ཉེ་བོད་ཀྱི་འདི་ ག་ཉེ་བརྒྱབ་ཀྱི། དུ་ཉེ་བརྒྱབ་པ་ཅིན། ཚུ་སྐྱོན་གྱི་མཆེ་ཕ་གི་བར་ན་

ལྷན་སོ་པ་ཅིན་ བདེ་ཉམས་སྐྱོང་ཉེ་བོད་ཀྱི་གི་ གོ་སྐབས་ནམ་ཡང་ མེད་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།།

འཛིན་རྩེན་པའི་ལུ་ལུ་ལྷན་པོ་མེད་པ།

བསྐྱབས་ཀྱང་ལ་མཐར་ཕྱིན་མེད་པའི། །འཛིན་རྩེན་བྱ་བ་བཅོམ་ཚོད་བྱ།།

ཚུ་གཉེས་གཅིག་ཇི་གཅིག་ཀོན་དེ། །ཅི་མ་བཟུང་ཉེ་བོད་ལུ་མེད།།༡༣།།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

ལ་མཐར་ཕྱིན་= ལྷན་པོ་ཀྱི། བཅོམ་ཚོད་= བཅོམ་དབང་གིས་བཀག་ཀྱི། ཚུ་གཉེས་= ཚུ་

སྐབས།

ག་དེ་མ་ཅིག་བསྐྱབས་ཉེ་འབད་ཅུང་ ལྷན་པོ་མེད་པའི་ འཛིན་རྩེན་པའི་ལུ་འདི་ བཅོམ་

དབང་གིས་བཀག་ཉེ་བཞག་དགོ། མ་བཞག་པ་བཟུམ་ཅིག་འབད་བཅིན་ དེ་ལུ་ལྷན་པོ་ཀྱི་ནམ་

ཡང་མེད། དུ་ཉེ་བརྒྱབ་པ་ཅིན། ཚུ་སྐྱོན་མཆེ་ཕ་གི་ལུ་ གཅིག་གིས་མཐར་ཕྱིན་ཉེ་

བདེ་ཉེ་འོང་ཅུང་ གཅིག་གིས་གཅིག་ བདེ་ཉམས་སྐྱོང་པའི་ ལུ་ཚོད་ནམ་ཡང་མེད་དོ་བཟུམ་ཅིག་

ཡིན།།

འཛིན་བདག་དབང་ཆེ་ཕ།

སྐྱོ་རིག་བོད་པས་དང་ཕུ་ཆེ་ཡང་། །དུས་ཀྱི་ལོ་ཉམས་དབང་མེད་འཛིན།།

ཚུ་ཆེན་སྐབས་ཀྱི་གས་མཐར་ཕྱིན། །དུས་ལུ་འཁྱུགས་པའི་སྐྱགས་སུ་ཚུན།།༡༤།།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

དུས་ཀྱི་ལོ་ཉེ་= འཛིན་བདག་གཞིན་ཇི་གི་བང་ཆེན། འཛིན་= བཅོམ་ཀྱི། སྐབས་ཀྱི་གས་མཐར་

སྐྱབས་འཚོལ་ནི་མི་འོང་། དེ་ཚུ་ལུ་ མགོན་སྐྱབས་འཚོལ་ཏེ་ ག་ཅི་འབད་ནི། དཔྱེ་འབད་བ་
ཅིན། ཚུ་གིས་འབག་ཏེ་འགྲོ་མི་ཅིག་གིས་ ཚུ་གིས་འབག་མི་གཞན་མི་གཅིག་ལུ་གཟུང་པ་ཅིན།
གཉིས་ཀ་ཚུ་ནང་ཐིམ་ཏེ་ འགྲོ་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།

ལས་འབྲས་ལུ་ཅི་བསྐྱེད་འབད་དགོཔ།

མཚན་གསུམ་བཟེན་ན་དེ་ཡི་ལྡིམས། །ལས་འབྲས་སྲུང་དོར་འབད་པ་གཅེས།

དེ་དཔོན་བཟེན་ཀྱང་གྲུ་གཟིངས་སུ། །མི་ལོན་དེ་ཉིད་ཇི་ཉམས་སྐྱོལ།། ༡༠༠།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

མཚན་གསུམ་= དཀོན་མཚན་གསུམ། གཅེས་= ལག་ཆེས། དེ་དཔོན་= རྒྱ་དཔོན།

དཀོན་མཚན་གསུམ་པོ་ལུ་ མགོན་སྐྱབས་འཚོལ་ཏེ་ལོན་པ་ཅིན་ དེ་གི་ཚོས་ལྡིམས་ ལས་འབྲས་
སྲུང་དོར་ཚུ་ལུ་ འབད་བཅོམ་བསྐྱེད་དགོཔ་འདི་ ག་ནི་བཤམ་ཆེས་ཅིག་ཡིན། ལས་འབྲས་སྲུང་
དོར་ཚུ་ལ་བཞུན་དུ་མ་འབད་བཅིན་ མཚན་གསུམ་ལུ་བཟེན་ཏེ་ལོན་དག་མེད། དཔྱེ་འབད་བ་
ཅིན། ཚུ་ཚེན་བརྒྱལ་ནི་གི་དོན་ལུ་ རྒྱ་དཔོན་བཟེན་ཏེ་འབད་ཏེ་ རྒྱ་ནང་མ་ལོན་པ་ཅིན་ དོན་
དག་མེད་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།

བདེ་ལུག་གཤམ་ ལས་ལས་བཟེན་ཏེ་འབྱུང་ཚུལ།

ལོན་བཅུད་བདེ་ལུག་ལྷང་བ་ཀྱན། །འཁྲུལ་མེད་ལོན་བསགས་ལས་ལས་བྱུང་།

ཚུ་མེད་གང་ཡང་འགྲོ་བ་བཞིན། །ལྷང་ཚུལ་ཐ་དད་འབྱུང་བས་གསུངས།། ༡༠༡།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

ལོན་བཅུད་= ལྷི་ལའི་ཉོན་བཟུམ་གྱི་ འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་ལོན་གནས་འཛུལ་གྱི་རྒྱུ་དང་།

ནང་གི་བཅུད་བཟུམ་གྱི་ དེ་ནང་ལོན་མི་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན། ལྷང་བ་= མཐོང་ནི། འཁྲུལ་

མེད་= རྟོན་འཁྲུལ་ག་ནི་ཡང་མེད་པ་= ལོན་བསགས། ཚེ་རྟེ་མའི་ལས། ལྷང་ཚུལ་=

མཐོང་ཚུལ།

ལོན་སའི་ས་གནས་ འཛུལ་གྱི་རྒྱུ་དང་ དེ་ནང་ལོན་མི་ འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཚུ་ལུ་ བདེ་བ་དང་

ལུག་བསལ་ལ་མ་འདུལ་ ལྷ་ཚིགས་ཅིག་ཚུངས་མཐོང་མི་དེ་ཚུ་གཤམ་ རྟོན་འཁྲུལ་དང་ཐེ་ཚོམ་ག་

ནི་མེད་པས་ རང་གི་ཚེ་རྟེ་མའི་ལས་དེ་ལས་ བྱུང་བྱུང་མ་ཡིན།

དཔྱེ་འབད་བཅིན། གཞོད་ལུ་ཚུ་མེད་པ་གང་བཞག་སྟེ་ འགྲོ་བ་དེགས་མ་འདུལ་ ལྷ་དང་

མི་དཔྱུལ་བ་ཡི་དྲགས་བཞི་པོ་ སོ་སོ་གིས་བཏུ་བཅིན་ ཚུ་མེད་པ་གང་མ་དེ་ལུ་ ལྷ་གིས་བདུད་

ཅི། མི་གིས་ཚུ། དཔྱུལ་བ་ཚུ་གིས་ལོ་ཚུ་འཁོལ་འཁོལ་ལ། ཡི་དྲགས་ཀྱིས་ནག་དང་ལྷག་འབད་

མཐོང་མ་ཡིན་མས། དེ་ལ་བཅུ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ ད་ཉེ་གོང་ལས་བཞག་མི་དེ་ལུ་ ཚུ་ལ་བཅུ་མཐོང་
མི་དེ་ མི་དེ་ཚུ་གི་ལས། བདུན་ཅི་ལ་བཅུ་མཐོང་མི་དེ་ ལྷ་དེ་ཚུ་གི་ལས། ལྷ་ག་དང་ནག་ལ་བཅུ་
མཐོང་མི་དེ་ ཡི་དྲུག་དེ་ཚུ་གི་ འོ་ན་བསགས་ཀྱི་ལས་ལས་བརྟེན་ཏེ་ཡིན་མ་ལས་ ང་བཅས་
ཀྱིས་མ་ལཱ་མཐོང་མི་དེ་ཚུ་ རང་རང་སོ་སོའི་ལས་ཡིན་ཟེ་དཔེ་ཆ་ནང་ལས་གསུངས་ལྟེ།

ཚུང་ཀྱ་གིས་སློམ་འགྲོ་ནི།

དུག་དང་མི་དག་ཚུང་ཅུ་ནས། །བསགས་པས་ཤེས་རྒྱུ་གང་ལྟར་ཏེ།

ཆར་གྱིས་ཐེ་པ་བསགས་པས་ཀྱང་། །མཐའ་ཀླས་ཚུ་ཡི་དྲུག་ལ་ལོར་ཆེ།།༡༠༢།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

མཐའ་ཀླས་= མཐའ་མེད་པ། ཚུའི་དྲུག་ལ་ལོར་= རྒྱ་མཚོ་སློམ།

དུག་བའི་ལུ་དང་མི་དག་བའི་ལུ་དེ་ཚུ་ ཚུང་ཀྱ་ཡིན་ཅུང་ ལེ་ཤ་བསག་པ་ཅིན་ དེ་ཚུ་གིས་ཡང་
རང་གི་ཤེས་རྒྱུ་གང་ཏེ་འགྲོ་ལེ་ཡིན། དཔྱེ་ལ་བཅུ་མཐོང་ ཆར་པ་གི་ཐོག་པ་མེ་ཏེ་ལ་བཅུ་མི་དེ་
ཡང་ བསག་ཏེ་བཞག་པ་ཅིན་ མཐའ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚོ་སློམ་དེ་ཚུ་ ཆགས་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།

མ་དག་པའི་དག་པ།

གནས་སྐབས་དག་པ་ཉེ་ལྷང་ཡང་། །བསོད་དང་མཚན་པས་བསྐྱེད་པ་མང་།།

མཚོག་ལུ་མངས་བཞག་ལེ་ཚུ། །རྒྱ་མཚོར་འདྲེས་ན་ལ་བས་འཁྲུས།།༡༠༣།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

ལྷང་= མཐོང་ནི། བསོད་བ་= ཚུང་ཀྱ་དེ་སློམ་འགྲོ་ནི་དོན་ལུ་མོན་ལམ་བཟུབ་ནི། མཚན་

པ་= སེ་བ། བསྐྱེད་པ་= མགོ་སྐོར། འདྲེས་= སླ་བསེ་ནི། ལ་བ་= ལྷ་ལ།

དག་པ་ལ་བཅུ་ཅུང་ ལ་བཅུ་ཐངས་ཀྱི་ལྷན་པར་ ལེ་ཤ་ཡོད། གནས་སྐབས་པར་ཉེ་ལྷང་ དག་པའི་
ལུ་བཟུམ་མཐོང་ཅུང་ རང་གི་སེ་བ་དང་ བསོད་བ་མོན་ལམ་བཟུབ་ཐངས་ཀྱི་སྐོ་ལས་ གཞན་གྱི་
དོན་ལུ་མཚོ་བསམ་མ་བཟུང་པར་ རང་ཚེ་ལྱི་མ་ལུ་བཅུ་དེ་ཉེ་ག་དང་ལེགས་ཤོམ་འོང་ནི་གི་ རང་
དོན་རྒྱུ་མཚོ་ཅིག་ མཚོ་བསམ་གཟུང་ནི་དེ་གིས་ རང་གིས་ལ་བཅུ་མི་དག་པ་དེ་ དག་པ་ཡང་དག་
ཅིག་ལུ་ འགྲོ་མ་ཚུགས་པར་ རང་གི་རང་ལུ་ མགོ་སྐོར་གཟུང་མི་ལེ་ཤ་ཡོད། དཔྱེ་ལ་བཅུ་མཐོང་
ཅིན། གཞན་ལེ་ཚུ་དེ་ ག་ནི་བ་མངས་བའི་ཚུ་ཅིག་ཡིན་ཅུང་ རྒྱ་མཚོའི་ཚུ་དང་ཅིག་ལས་སླ་བསེས་
ཏེ་འགྲོ་ལྷང་ ལྷ་ལུ་འཁྲུས་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།

འཁོར་བ་དེ་དུང་ཞུགས་པའི་ཚུལ།

མོངས་པའི་ལྷན་ཞུགས་པའི་དོན་དུ་། །ལས་ཀྱི་ཞུགས་པས་བཅིངས་པ་རྣམས།།

ཕྱེད་པའི་ཉུང་གིས་སུ་དངས་ཏེ། །མི་ཟད་ཞུགས་པའི་ཚུལ་མཚོན་འགྲོ།།༡༠༤།

ཚིག་གཞན་དམ་ཆེན་འགྲེལ།

དོངས་ = འདྲ་ལུ་འགྲོ་ནི། ཞུགས་པ་ = ཟག་པ། ཕྱེད་པ་ = འདོད་ཆགས།

ཉུང་ = གཅིང་ཚུ། སུ་དངས་ = འབྲེན་ནི།

བདེ་བའི་ཚུ་དགེ་བ་དང་། རྣམས་ལུ་ཀྱི་ཚུ་ལྷོ་གུ་པ་ཡི་ཞུགས་པ་ཤེས་པའི་ ལྷན་པ་དང་འདྲ་བའི་

མོངས་པ་དེ་གི་ ཚུ་ཚུ་ལུ་བཟུང་ཏེ། འདྲ་ལུ་དང་འདྲ་ལུ་སོང་མ་མཚན། ཚེ་དུ་མ་གི་ ལས་དན་

ཟག་པ་འདྲ་ལུ་དེ་གིས་ བཅིངས་ཏེ་བཞག་པའི་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་དེ་ཚུ། དཔྱེ་འབད་བའི་དེ།

ཕྱགས་ཕྱི་གས་སུ་རྟེན་དེ་ཚུ་ གཅིང་ཚུ་གིས་འབག་ཏེ། ཚུ་མཚོན་པའི་འགྲོ་དོ་བཟུམ་འབད་

འདོད་ཆགས་དེ་གིས་འབྲེན་ཏེ། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་ ཞུགས་པའུ་ ཞུགས་པའི་ཏེ་འགྲོ་བའི་ལྷན་པ།།

འདོད་པ་ལུ་འདྲེན་པའི་ཚུལ།

འདོད་པ་ལུ་ལྷན་ཞུགས་པའི་ཚུལ་དེ། །ཅི་ཅི་མ་ལྟར་ཉུང་མི་འདྲེན་པའི་ཚུལ།།

ཚུ་མཚོ་འཕྲུགས་པའི་དང་པ་ལྟར། །སྒྲིག་ལས་དེས་འབྲུང་ཞུགས་ཞུ།།༡༠༥།

ཚིག་གཞན་དམ་ཆེན་འགྲེལ།

འདོད་པ་ = འཛིན་ཏེ་ལྷན་པའི་ བདེ་བའུ་ལྷན་པའི་འབྲེན་ནི། ལྷན་ཞུགས་པའི་ཚུ་ = ཚུ་ཚུ་ལུ། འཕྲུགས་

པ་ = འཕྲུག་སྒྲིག་ = འཁོར་བ། དེས་འབྲུང་ཞུགས་ = འཁོར་བའུ་ ཞུགས་པའི་ཞུགས་ཏེ།

ཟས་པའི་ལམ་ལུ་འགྲོ་ནི།

འཛིན་ཏེ་ལྷན་པའི་བདེ་བའི་ གུ་དེ་མ་ཅིག་ལུ་ལྷན་པའི་འབྲེན་ཏེ་འབད་ཅུང་ ཚུ་ཚུ་ལུ་འབྲུང་དོ།

བཟུམ་སྒྲེ་ དེ་ལུ་འདྲེན་པའི་དང་ཚོ་མ་གི་ཅུ་ལས་མེད། དེ་བའི་ ཚུ་དང་མཚོན་དེ་ཚུ་ འཕྲུག་གིས་

བསྐྱེད་མས་ཚེས་ལྟ་ བྱ་དང་པ་དེ་ཚུ་ སེ་བའི་ལྷན་པའི་འགྲོ་དོ་བཟུམ་འབད་ ཕྱིད་པ་

འཁོར་བའི་ལུ་ ཞུགས་པའི་ཞུགས་ཏེ། ཟས་པའི་ལམ་ལུ་འགྲོ་དགོ་པའི་ལྷན་པ།།

འཁོར་བའུ་སྒྲིག་པའི་ལུ་ཟུགས།

ལས་ཏེ་ལྷན་པའི་ལུ་འཁོར་བའི་ཚུ་མཚོ་ལས།།

སྒྲིག་ཏེ་བསྐྱེད་པའི་ལུ་སྒྲིག་ཏེ། །བཟུང་ནས་ཟས་པའི་གྲོ་དུ་གཞུགས།།༡༠༦།

ཚིག་གཞན་དམ་ཆེན་འགྲེལ།

ན་ཀྱ' = གྲ་དང་ཚུ་སྒྲིན་སྒྲོམ། སྒྲོལ་བྱེད་ = བརྟེན་ནི་ཐབས་ཤེས། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ =

༡-ཚུལ་ལྡིམས། ༢-རྟིང་ལོ་འཇིག། ༣-ཤེས་རབ། བརྒྱུང་ = བརྟེན་ནི།

གྲ་དང་ཚུ་སྒྲིན་ཚུ་གིས་ གང་པའི་རྒྱ་མཚོ་ནང་ལུས་ ཐབས་ཤེས་གྲུ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ མྱིང་ཕན་ཚུ་ནང་

འགྲོ་དོ་བརྒྱུམ། ལས་དང་རྟེན་མོངས་པ་གིས་གང་པའི་ རྣམ་པའི་ལུ་གྱི་རང་བཞིན་འཁོར་བ་དེ་

ལས་ ཐབས་ཤེས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཐབས་པའི་ལུ་ལུ་འབྱོན་གནང་།།

ཚུལ་ལྡིམས་བརྟེན་ཏེ་ཏེ་འབད་སྤྱང་དགོཔ།

ལྷན་པར་ཁས་བྲལས་ཚུལ་ལྡིམས་ནི། ཉེས་ཉུང་དྲི་མས་མ་སྐྱགས་པ།།

རྒྱ་མཚོ་རོ་དང་མི་འགྲིགས་ཉུར། རྟེན་ལུ་དྲན་ཤེས་བརྟེན་པོས་སྤྱངས།།༢༠༧།།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

ལྷན་པར་ = ནང་གསེས། དེའི་ནང་ལུས། ཉེས་ཉུང་དྲི་མ་ = ཉེས་པའི་སྒྲོན། སྐྱགས་ = སྒྲོན་

གྲིས་གོས་ནི། སྒྲོན་ལྷགས་ནི།

རྒྱ་མཚོ་དང་ མེམས་ཅན་གྱི་བའི་རོ་གཅིག་ཁར་མི་འགྲིགས་པར་ རྒྱ་མཚོ་གིས་རོ་དེ་ཚུ་པར་ཁ་

བརྟེན་དོ་བརྒྱུམ་འབད་ གོང་ལུ་ལུ་མི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལུས་ རང་གིས་ཁས་བྲལས་འབད་དེ་ལུ་མི་

ལོ་མ་པ་ཚུལ་ལྡིམས་དེ་ ཉེས་སྒྲོན་སྤུ་ཅམ་ཡང་མ་ལྷགས་པར་ དུས་རྟེན་གྱི་སྤྱད་པ་དང་ཤེས་

བཞིན་གྱིས་ བརྟེན་ཏེ་གྲོ་ཏེ་འབད་བསྤྱང་དགོ།།

གཞན་དོན་འབད་དགོཔ།

འོན་ཀྱང་མ་རྒྱས་མེམས་ཅན་སྐམས། རྟོན་ནས་རང་དོན་གྱུར་མི་འོས།།

རྒྱ་མཚོའི་གླིང་དུ་གཉེན་བཤེས་ཀྱན། རྟོན་བའི་དེ་དཔོན་སྤྱོད་ཚུལ་མིན།།༢༠༨།།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

དོན་ = བཞོ་བཞག་ནི། བྱ་ = འབད་ནི། མི་འོས་ = མི་འབད་པ། གཉེན་བཤེས་ = ཆ་

རོགས།

དེ་དཔོན་ = རྒྱ་དཔོན། སྤྱོད་ཚུལ་ = འབད་གཞག། ལཱ།

གོང་ལུ་ ཚུལ་ལྡིམས་གཏོ་བོར་སྤྱོད་དགོཔ་འབད་སྤྱང་གྱེ་ཡོད། ཡིན་ཅུང་ མ་རྒྱས་མེམས་ཅན་

དེ་ཚུ་བཞོ་བཞག་གྱེ་ རང་དོན་རྒྱུང་མ་གཅིག་འབད་ནི་དེ་ མི་འབད་པ་ཡིན། དཔྱེ་འབད་བའི་ནི།

རྒྱ་མཚོའི་གླིང་ལུ་ལྟོད་པ་ད། ཆ་རོགས་གར་བཞོ་བཞག་གྱེ་འགྲོ་ནི་དེ་ རྒྱ་དཔོན་གྱི་འབད་གཞག་

མེན་དོ་བརྒྱུམ་ཅིག་ཡིན།།

ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་སྟེང་ཟེ།

མཚོ་མཁའ་གཞི་དང་མི་ལྟ་པའི། །ཁྱད་པར་གསུམ་ལྟ་ཆུ་ཟླ་ཉེ།།

འགྲོ་ལུ་སྟེང་ཟེ་རྣམ་གསུམ་གྱིས། །ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་སྲོག་ཙ་ཚུགས།།༡༠༧།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

མི་ལྟ་པ་= མེད་པ། ཆུ་ཟླ་= ཆུ་ལུ་ཤར་བའི་ཟླ་བའི་གཟུགས་བརྒྱན། ཚུགས་= བཅོམས་
ནི།

༡- བཏུ་བ་ཅིན་མཚོ་ནང་ཡོད་ནི་དང་། ༢- ཡུད་པ་ཐེངས་གཅིག་ཡང་གཞོའ་འགྲུལ་མེད་པར་
འོད་ནི་མེད་པར་ གཞོམ་གཞོམ་འགྲོ་ནི། ༣- བརྟགས་ཤིང་དཔུན་དེ་བཏུ་བ་ཅིན་ མཚོ་ནང་
མེད་པའི་ ཁྱད་ཚོས་གསུམ་དང་ལྟ་པའི་ ཆུ་ནང་གི་ཟླ་བའི་གཟུགས་བརྒྱན་བརྩམ་འབད།
འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ། ༡- རྣམ་པར་ལྡན་གྱི་རྣམ་པ་ལུ་མཐོང་བའི་ སེམས་ཅན་ལ།
དམིགས་པའི་སྟེང་ཟེ། ༢- རྟོན་ཅིག་མར་མཐོང་བའི་ ཚོས་ལུ་དམིགས་པའི་སྟེང་ཟེ། ༣- འོད་
པའི་རྣམ་པ་ལུ་མཐོང་བའི་ དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟེང་ཟེ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་ ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་
སྲོག་ཙ་བརྩམ་ཅིག་ཡིན་མ་ལུས་ དེ་རང་གི་རྒྱུ་ལུ་ བཅོམས་དགོ་པ་ཡིན།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱི་དགོ་བ་ཟད་ནི་མེད་པ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱིས་ཟིན་པའི་དགོ། །མི་ཟད་བྱང་ཆུབ་རྒྱུ་འགྲོ་བེ།།

འཇུག་འབྲས་བུ་མ་དྲོས་མཚོས། །ལྷུང་བས་གསེར་སྤྲུལ་འཇམས་སུ་འབྱུང་།།༡༡༠།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་= གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་ལུ་ སངས་རྒྱས་འཕྲོ་བ་འདོད་ཀྱི་སྒོ།
ཟིན་= དེ་དང་འབྲེལ་བ། མི་ཟད་= ཟད་དེ་འགྲོ་ནི་མེད་པ། བྱང་ཆུབ་= སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་
འཕང་། འཇུག་= མཚོ་མ་དྲོས་པ་ལུ་ཡོད་པའི་ འབྲས་བུ་གསེར་ལུ་འབྱུང་བའི་ཤིང་གཅིག་གི་
མིང་། ལྷུང་= བྱད་ནི། གསེར་སྤྲུལ་= གསེར་བཟུ་བརྒྱུ་འབད་ཚེས་ལ། གསེར་བཅོ་
མ། འཇམས་= རང་བཞིན།
དགོ་བ་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུང་ག་ཅི་འབད་ཅུང་ གཞན་པུན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་འབྲེལ་བའི་ དགོ་བ་ཡིན་
པ་ཅིན་ ཟད་ནི་མེད་པར་ སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་འཕྲོ་བ་པའི་ རྒྱུ་ལུ་འགྲོ་བ་ཡིན། དཔྱེ་འབད་
བ་ཅིན། ཤིང་འཇུག་འབྲས་བུ་དེ་ མཚོ་མ་དྲོས་པ་ནང་བྱད་ལྷུང་ གསེར་བཅོ་མའི་རང་བཞིན་ལུ་
འབྱུང་དོ་བརྩམ་ཅིག་ཡིན།།

ཚུལ་ལྷིམས་ནམ་དག་འབད་ བསུང་ཕྱེ་འབད་བཅིན་ དེ་གིས་རྟོག་མ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་པའི་

སྒྲིན་གསུམ་ ཅུ་བའུས་སུ་བརྟེན་གྲུང་ཚུགས་པ་ཡིན། དཔྱེ་འབད་བཅིན། ཤིང་ཀེ་ཏུ་ཀའི་

འབྲས་བུའི་བྱེམ་དེ་གིས་ ཚུའི་རྟོག་མ་དང་འདྲེས་འདྲེས་བཟོ་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།།

བཟོ་དེ་པ་བསྐོམ་དགོ་པ།

དག་ཚུགས་མ་ལུས་སྲེག་བྱེད་པའི། །ཁོང་ཁྲོའི་དག་འཛེམས་བཟོ་དེ་པ་ཏུ།།

ཀུན་ཟུང་འབད་བའི་མེ་ཆེ་ནི། །གསོད་བྱེད་གཉེན་པོ་ཚུ་ཡིན་ནོ།། ༡༡༤།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

སྲེག་བྱེད་= མེད་པ་འགྲོ་ནི། འཛེམས་= བཅོམ་ནི། མེ་ཆེ་= མེའི་ལྷ་བས། གཉེན་པོ་=

བཅོམ་ནི་གི་ཐབས་ཤེས།

རང་གི་རྒྱ་ལུ་ཡོད་པའི་ དག་ཅུ་ཡོད་ཚད་གཅིག་པ་ མེད་པ་བཟོ་མི་ཁོང་ཁྲོ་གི་དག་པོ་དེ་ བཅོམ་

ཚུགས་མི་ བཟོ་དེ་པ་རྒྱུང་མ་གཅིག་ཡིན། དཔྱེ་འབད་བཅིན། ཡོད་ཚད་གཅིག་པ་ཟུང་མི་ འབད་

ཉེ་ཡོད་མི་མེའི་ལྷ་བའི་དེ་ གསུམ་ཚུགས་པའི་ ཐབས་ཤེས་ཚུ་ཡིན་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།།

བཅོམ་འགྲུལ་བསྐྱེད་དགོ་པ།

རྩལ་གྲུལ་བཅོམ་པ་མ་གྲུང་ན། །མི་འགྲུལ་བྱ་བཅི་ཡང་མེད།།

ཚུ་ཐོགས་རྩལ་རྩལ་འབད་པ་ཡིས། །བྲག་གི་རི་བོ་འབྲིགས་ལཱ་ཉེས།། ༡༡༥།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

རྩལ་རྩལ་སྐྱོར་གྱི་བཅོམ་འགྲུལ་ཟེར་ རྟོན་ཡངས་མེད་པས་ རུས་ལཱ་རྩལ་སུ་འབད་བཅོམ་བསྐྱེད་

ནི། གྲུལ། གྲུལ་སྐྱོར་གྱི་བཅོམ་འགྲུལ་ཟེར་ གྲུས་ཞབས་དང་སྲོ་བ་གི་ཐོག་ལས་འབད་བཅོམ་

བསྐྱེད་ནི། འབྲིགས། དོང་ལེད་ནི། ཉེས། བཏུ་ནི།

རྩལ་སྐྱོར་དང་གྲུས་སྐྱོར་གྱི་བཅོམ་པ་ མ་གྲུང་མ་བཟུམ་ཅིག་འབད་བཅིན། ལཱ་ལཱ་འགྲུལ་མ་

ཚུགས་པ་ཟེར་ཕ་ག་ནི་ཡང་མེད། དཔྱེ་འབད་བཅིན། ཚུའི་རྩལ་པ་རུས་ལཱ་རྩལ་སུ་ བབས་ལས་

བརྟེན་ཏེ་ བྲག་དེ་ཚུ་ཡང་ དོང་ལེད་དེ་གྲུང་མ་མས་མེན་ནུ་ ཚུ་ཅིག་བཏུ་ཞིག།

བསམ་གཏུན་བསྐོམ་དགོ་པ།

བྱིང་རྟོན་སྐྱོན་བྲུལ་རྩལ་འཛེམ་ན། །གསལ་བསམ་ཡོན་ཏུན་ཐམས་ཅད་འཆར།།

བེ་རྩལ་མེ་ཡོང་ལྷིས་འདྲ་བའི། །དུངས་མཚན་གཟུགས་བརྟན་ཅི་ཡང་གསལ།། ༡༡༦།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

བྱིང་རྟོན་= ལེམས་ནང་ན་ཐོམ་ཏེ་ གནག་དུང་དུང་འབད་སྟོན་ནི་དང་། ལྷི་ལས་འབྲུམས་ཏེ་འགྲོ་

ནི། གསལ་བསམ་= གསལ་ལྟོག་ཏེ་ཡོད་མི་དེ་ནང་། འཆར་= ཤུལ་ཤི། བེ་རྩལ་= རོས་

བུའི་དེགས་ཅིག། རྒྱུ་མཚོ་= རྒྱུ་མཚོ་ལ་ལྷོ་ལྷོ་སྟེ། གཞུགས་བརྟན་= ལྟ་པར།
སེམས་མིགས་ལ་བར་ རྣམ་ལུ་ཐིམ་ཏེ་བོད་ཀྱི་དང་ ལྷོ་ལའ་ལྷོ་ལའ་ཏེ་འཕྲོ་ཀྱི་ རྒྱུ་མཚོ་དང་
བུའི་སོ་མི་ རྣམ་ལུ་འཛིན་གསལ་ཏེ་གཏོ་ཏེ་ལུ་ ས་དང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གསལ་ཤར་ལོན། དེ་
ལའད་བཅིན། རྣམ་ལུ་བཟུ་ ལྷོ་ལའ་ལྷོ་ལའ་ཏེ་གཏོ་ཏེ་ལུ་ ས་དང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གསལ་ཤར་ལོན། དེ་
ལུ་ རང་གི་ལྟ་པར་ གསལ་ཏེ་གཏོ་ཏེ་ལུ་ཤར་ཏེ་བཟུ་མཚོ་ཅིག་ཡིན།

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡར་ལྗོངས།

དངོས་ཀྱི་རྣམ་པར་དམིགས་པ་ཡིས། །འཁོར་བའི་གཤམ་བུ་ཀྱི་སེམས་ཏེ།

ཚུ་ཀྱང་མཐའ་དག་ཡེ་གཏུ་སྟེ། །རྣམ་ཀྱིས་གཞུགས་པའི་བུ་ལྷོ་ལའ་ཏེ།

ཚིག་གཞན་མཚན་ལྟེ།

དམིགས་པ་= མཛོ་བསམ་གཏང་ནི། གཤམ་བུ་= དཀའ་ལའ་དང་ལྷན་གསལ་ལ། ཡེ་གཏུ་=

ལྷོ་ལའ་ལའི་གཏུ་མཚན་ལྟེ་དང་ལྷོ་ལའ་ཏེ། མཐའ་དག་= ཡོད་ཚད་ཅིག་ལ། རྣམ་

ཀྱིས་གཞུགས་པ་= རྣམ་ཐེངས་གཅིག་གིས་ལུ་ལྷོ་ལའ་ཏེ།

མཐོང་ནི་དང་ཐོས་ནི་གི་ ལུ་ལུ་ཡོད་པའི་ དངོས་པོའི་ཚོས་དེ་ཚུ་གསལ་ རང་བཞིན་གྱིས་མ་གཏུ་

པའི་ རྣམ་པ་ཡིན་མཁའ་ལའད་ མཛོ་བསམ་གཏང་ཞིན་མཁའ་ལས་ཤེས་ཚུགས་པ་བཟུ་མཚོ་ཅིག་ལའད་བ་
ཅིན། འཁོར་བའི་ལྷན་གསལ་ གསལ་ལུ་ཏེ་ གཏུ་ལྷོ་ལའ་ཏེ་ ཐར་པ་ལ་ཐོབ་ཡིན། དེ་
ལའད་བཅིན། རྣམ་ལུ་ཚད་ཅིག་པ་ རྣམ་ལུ་ཡེ་གཏུ་ཐེངས་མི་དེ་གིས་ རྣམ་ཐེངས་གཅིག་གིས་
ལུ་ལྷོ་ལའ་ཏེ་ བུ་ལྷོ་ལའ་ ལྷོ་ལའ་ཏེ་བཟུ་མཚོ་ཅིག་ཡིན།

ཀྱི་སྐྱབ་ཀྱི་ཏུ་བའི་གཞན་ཞེས་ཀྱིས་གཞོན་ཚུ་ལ།

ཀྱི་སྐྱབ་སྐོ་མཚོ་ཚུ་ཆེ་བས། །དངོས་པོ་སྐྱབ་ལྷོ་ལའ་ལའ་པ་ལྷོ་ལའ་ཏེ།

དམས་ནག་གཏོང་མཐའ་མི་མངོན་པའི། །རྣམ་ཚོས་བྱིས་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད།།༡༡༧།

ཚིག་གཞན་མཚན་ལྟེ།

དངོས་པོ་སྐྱབ་པ་= དངོས་པོ་དེ་ཚུ་བཞེད་པ་ཡིན་ཟེངས་སྐབ་མི། དམས་= མཐོང་དུ། མི་མངོན་

= མི་མཐོང་ནི། བྱིས་པ་= ཡེ་ལོ་ཚུང་ལྷོ་ལའ་ སྐྱབ་= ལྷོ་ལའ་ཏེ།

ལམ་གསལ་པ་ཀྱི་སྐྱབ་མཚོ་གི་ སྐྱབ་མཚོ་ལྟེ་དམས་དེ་ རྣམ་ཚོ་བཟུ་མཚོ་ལའད་ཀྱི་ཚུ་ལས་

བཞེད་པར་གྱུ་བའི་ ཚོས་གཞི་ཡང་མེད་ཟེངས་ སྐབ་པའི་བསྐྱང་ལས་ དངོས་པོའི་ཚོས་ བཞེད་

པ་གྱུ་བའི་སྐབ་མི་དེ་ཚུ་གི་ སེམས་ཀྱི་ལོ་བསམ་པ་དེ་ཡང་ རང་དབང་མེད་པར་ལྷོ་ལའ་ཏེ་ བཏང་

དུག་དེ་ཡང་དཔྱེ་འབད་བཅིན། མཐོང་སྤྱོད་ཡོད་པ་མཚན་ གནག་དུང་དུང་འབད་ གཉིང་
ག་དེ་མེ་ཅིག་ཡོད་ག་མཐོང་མཚུགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་དེ་གིས་ ཡལ་ལོ་རྒྱུང་ཀྱ་དེ་ཚུ་ འདྲོག་བཅུག་དོ་
བཟུམ་ཅིག་ཡིན་མས།

དགག་བྱ་ག་ཅི་ཡིན་ནའོ་ཤེས་དགོ་པ།

ཟབ་མོ་འི་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་ལ། །ཐོག་མར་དགག་བྱ་དེས་དགོས་ཏེ།

རྒྱ་མཚོ་རྫོང་ལུ་ཡེ་ལུ་ལ། །འཛིགས་པ་གསུམ་ཡོད་ཤེས་པ་གཅེས།།༡༡༩།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

དེ་ཉིད་= གནས་ལུགས་ངོ་མ། དགག་བྱ་= བཀག་ནི་གི་ཚིག་ དེས་= ཤེས་ནི།
ཟབ་མོ་དུ་མའི་ གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ བདེན་མེད་ རྩོད་ཉིན་ཟེར་མི་དེ་ ཤེས་པ་ལ། དང་
པ་ར་ ག་ཅི་བཀག་ནི་ཡིན་ནའོ་ཤེས་དགོ་པ་ཡིན། དཔྱེ་འབད་བཅིན། རྒྱ་མཚོ་རྫོང་ རྫོང་ལུ་ཡེ་
པར་འགྲོ་མེད་ འཛིགས་པ་འདྲོག་སི་སི་དེ་ཚུ་ ག་ཏེ་ལུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནའོ་ ཤེས་དགོ་པ་བཟུམ་ཅིག་
ཡིན།

ང་ཟེར་མི་འདི་ རང་བཞིན་མེད་པ།

གདགས་གཞི་ཡུང་སོགས་འདུས་པ་ལ། །ང་ལོ་སྤྱོད་སྤྱོད་མས་པར་ཟད།

ཀྱང་ཆེན་གོད་དོན་སྤྱོད་སྤྱོད་ལུ་ལཱ་ །རྒྱ་ཡུལ་དུ་མ་འདུས་པ་ཡིན།།༡༢༠།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

གདགས་གཞི་= མིང་བརྟགས་ས་གི་གཞི། ཡུང་སོགས་= ཡི་གི་གཟུགས་དང་ནང་གི་
སེམས་དང་སེམས་བྱུང་། རྫོམས་= མེན་ཅུང་ཡིན་ཟེར་མཚན་བསམ་གཏང་ནི། ཀྱང་ཆེན་=
གཅོད་རྒྱ་སྤོང་། གོད་དོན་= ཏེ་མ་ལས། སྤྱོད་= རང་བཞིན་གྱིས་འཕེལ་བ།
མིང་བརྟགས་ས་གི་གཞི་ ཡི་གི་གཟུགས་དང་ ནང་གི་སེམས་ལ་སོགས་པའི་ ཡུང་མོ་དེ་ཚུ་ ག་
ར་གཅིག་ལས་འདུས་ཏེ་ཡོད་མི་ཅིག་ལུ་ ང་ཡིན་ཟེར་མཚན་བསམ་བཏང་ཏེ་བྱོད་པ་མ་གཏོགས་ ང་
ཟེར་མི་འདི་འཚོ་བཅིན་ དོག་དོག་རིལ་རིལ་ཅིག་ག་ཏེ་ལས་ཡང་འཕྲོད་ནི་མེད། དཔྱེ་འབད་བ་
ཅིན། གཅོད་རྒྱ་སྤོང་དེ་ཚུ་ རུས་དང་ཡུགས་ལས་ རྫོམ་རྒྱུང་དེ་ཅིག་འཕེལ་ཏེ་ ཡོད་པ་བཟུམ་
མཐོང་ཅུང་ དོན་ངོ་མ་ལུ་ རྒྱ་རྒྱུང་ཀྱ་ལོ་ག་ཅིག་ལས་འདུས་ཏེ་ སྤྱོད་སྤྱོད་ཅིག་ལས་ མེད་དོ་
བཟུམ་ཅིག་ཡིན།

མདུན་པར་གྱུ་བའི་ཚོས་གཅིག་ཡང་མེད་པ།

བརྟགས་དོན་རིག་པས་དཔྱད་པ་ན། རང་བོས་གྱུ་བའི་མཛུགས་སྐོར་།

རྒྱ་ཁྲུང་ལྷན་པ་བརྒྱུད་པ་ན། རྒྱ་ལྷ་སྐུ་ལྷ་མོ་མཛུགས་སྐོར་།།༡༢༧།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

བརྟགས་དོན་= མིང་བརྟགས་བཞག་མི་དེ་ཚུ་གི་དོན་དོམ། རང་བོས་གྱུ་བའི་= རྒྱ་དཔེ་མཉམ་གཤིས་

མཉམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུ་བའི། མཛུགས་སྐོར་= ག་ཡང་མེད་པ། གཅིག་ཡང་མེད་པ།

ང་དང་ཁྱོད་ ག་བ་དང་ཁྱུ་མ་པ་ལས་གསལ་པ་ མིང་བརྟགས་ཀྱི་བཞག་མི་དེ་ཚུ་གི་དོན་དོམ་དེ་

རིག་པ་གསལ་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་དེ་འཚོལ་བའི་ན། མིང་བརྟགས་བཞག་དོ་བཟུམ་སྐོར་ རྒྱ་དཔེ་མཉམ་

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་པར་ རང་བཞིན་གྱིས་གྱུ་བའི་གཅིག་ཡང་མེད་པ་ལོན། དཔྱད་པ་བཞིན། གཅིང་

རྒྱ་མོ་དེ་ཚུ་ ག་ལྷན་པ་ལོ་ཤ་དཔེ་ལས་པར་དཔེ་པའི་ལྷ་ལྷ་ རྒྱ་མོ་ལྷ་མོ་མཛུགས་སྐོར་མི་

ལྷ་མོ་པར་ འགྲོ་དོ་བཟུམ་ཅིག་ལོན།།

སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་གི་མཐའ་བཟུགས།

ལྷ་མོ་པར་ལྷ་མོ་དེ་དཔེ་ལས་པར་། རྒྱ་དཔེ་མཉམ་གཤིས་ལྷ་མོ་པར་ལྷ་མོ་པར་།།

ས་ཀྱི་རྒྱ་མོ་ལྷ་མོ་པར་། རྒྱ་མོ་ལྷ་མོ་པར་གསལ་གྱི་འཛུགས་སྐོར་།།༡༢༨།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

ལྷ་མོ་དེ་= ག་དེ་མཛུགས་སྐོར་མི། འདི་པར་ལྷ་མོ་= འདི་དཔེ་ལྷ་མོ་ནི། གསལ་བའི་= འཛུགས་སྐོར་

ལྷ་མོ་པར་ལྷ་མོ་པར་ མཛུགས་སྐོར་ལྷ་མོ་པར་ལྷ་མོ་པར་ ལྷ་མོ་པར་ལྷ་མོ་པར་ ལྷ་མོ་པར་ལྷ་མོ་པར་

ལྷ་མོ་ ག་དེ་མཛུགས་སྐོར་ལྷ་མོ་པར་ དེ་ཚུ་ག་པར་ལྷ་མོ་པར་ལྷ་མོ་པར་ རང་བཞིན་གྱིས་མ་

གྱུ་བའི་ ལྷ་མོ་པར་ལྷ་མོ་པར་ རྒྱ་དཔེ་མཉམ་གཤིས་ལྷ་མོ་པར་ལྷ་མོ་པར་ ལྷ་མོ་པར་ལྷ་མོ་པར་

ལྷ་མོ་པར་ལོན། དཔྱད་པ་བཞིན། ལྷ་མོ་པར་ལྷ་མོ་པར་ལྷ་མོ་པར་ རྒྱ་མོ་ལྷ་མོ་པར་ལྷ་མོ་པར་

འཛུགས་སྐོར་བཟུམ་ཅིག་ལོན།།

ལྷ་མོ་པར་ལྷ་མོ་པར་ལྷ་མོ་པར་།

རང་ལྷ་མོ་པར་ལྷ་མོ་པར་ལྷ་མོ་པར་། ལྷ་མོ་པར་ལྷ་མོ་པར་ལྷ་མོ་པར་།།

རྒྱ་མོ་ལྷ་མོ་པར་ལྷ་མོ་པར་། གསལ་གྱི་འཛུགས་སྐོར་ལྷ་མོ་པར་།།༡༢༩།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

རང་ལྷ་མོ་པར་= རང་གི་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་པར་ལྷ་མོ་པར་། ལྷ་མོ་པར་ལྷ་མོ་པར་= ལྷ་མོ་

ཉོན་པ་དྲི་ཇེ་འཆང་གིས་ སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཟུན་པ་ ཡུན་དུ་གནས་པའི་དྲི་ལུ་དང་ སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལུ་བཀོད་ནི་གི་དྲི་ལུ་ ལེགས་ཤོམ་འབད་གསུངས་
པའི་ གསང་ལགས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་ མཐུན་དང་རྣམ་པ་འདི་ གློ་གིས་དེམ་ཅིག་ཡིན་ཟེར་ ཚེད་དཔག་
མ་ཚུགས་པ་ཅིག་ཡིན། དཔྱེ་འབད་བཅིན། གསང་ལགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འབྲེལ་པའི་ རྒྱུ་མེད་
གཅིག་གིས་ །།གཞུང་བམ།། ཟེར་འབོམ་ཅེམ་ཅིག་ དེའི་འཕྲོ་ལས་ར་ རྩའི་རྒྱ་མོ་གཞུ་ རྒྱུ་
མེད་དེ་གི་གཞིང་ལམ་ཉོན་པ་དྲི་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།།

གསང་ལགས་ལམ་གྱི་འཇུག་གོ་དབང་།

རྒྱུ་འཇུག་གཞི་ཅེས་ཅན་བཟུམ་པའི་གནས། །དྲི་ཇེ་ཐེག་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེ།།

འཇུག་དོང་བཟུམ་པའི་འབབ་ཕྱེད་ནི། །དབང་བཞིའི་རིན་ཆེན་ཐེམ་སྐྱེས་ཡིན།།༡༢༤།།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

རྒྱུ་འཇུག་= བཟུམ་ཚད་མེད་པ་ཅིག་ཡོད་ཅུང་ དེ་ལུ་ཞེན་ཆགས་མེད་པར་ཉོད་པའི་ངང་ལུ་
གནས་པའི་དྲི་ཇེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་། གཞི་ཅེས་ཅན་པའི་= ལྷ། དེའི་གནས་= རྒྱ་
མཚོ། དྲི་ཇེ་ཐེག་པ་= གསང་ལགས་དྲི་ཇེ་ཐེག་པའི་ལམ། འཇུག་དོང་གས་བཟུམ་པའི་= འཇུ་

ཉོད་པའི་ཉོན་པ་དྲི། འབབ་ཕྱེགས་= གནད་ལྡི། རིན་ཆེན་ཐེམ་སྐྱེས་= རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་
པའི་ལེ་ལྷག། དབང་བཞི་= ༡ ལུས་ཀྱི་དྲི་མ་ འདག་ནི་གི་ཐབས་ཤེས་ ཐུམ་པའི་དབང་།
༢ ངག་གི་དྲི་མ་འདག་ནི་གི་ཐབས་ཤེས་ གསང་བའི་དབང་། ༣ ཡིད་ཀྱི་དྲི་མ་འདག་ནི་གི་
ཐབས་ཤེས་ ཤེར་རབ་ལེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་། ༤ ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སོ་སོ་འབད་འཛིན་པའི་
དྲི་མ་འདག་ནི་ཐབས་ཤེས་ དབང་བཞི་པ་བཟུམ་པའི་དབང་དང་། ཡང་ན་ཚིག་གི་དབང་།
ལྷའི་བཟུམ་པའི་དྲི་ཇེ་ཐེག་གི་གནས་ རྒྱ་མཚོ་ནང་འཇུག་དང་ རྒྱ་མཚོའི་མཐའ་མ་ལུ་ འཇུ་ཉོད་པའི་བཟུམ་
པའི་གནད་ལྡི་དགོད་བཟུམ་འབད་ དྲི་ཇེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ལུ་འཇུག་དཔལ་ རང་རྒྱུ་མིན་
པའི་དབང་བཞི་དེ་ འཇུ་ཉོད་པའི་བཟུམ་པའི་ རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པའི་ ལེ་ལྷག་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།།

གསང་ལགས་ལམ་གྱི་གཞི་རྩེ་དམ་ཚིག་དང་ལོ་མ་པ།

འོན་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་ནམ་གཤིས་ཀྱི། །གཞི་རྩེ་དམ་ཚིག་ལོ་མ་པ་ཕྱེ།།

ཅ་བ་རྒྱ་མཚོ་སྐྱེས་ལྷུང་ན། །སྤབས་ཀྱི་ཕྱིང་བ་གང་ལས་ཐུང་།།༡༢༥།།

གསང་ལགས་ཀྱི་ཚོས་ལུ་ མཐུན་དང་རྣམ་པ་མཁའ་འདུལ་ལེ་ཤེས་ཡོད། ཡིན་ཅུང་རྣམ་པ་དེ་ཚུ་འབྲེལ་
པ་ལུ་ དང་པོ་ར་ མཚོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ རྩམ་པ་གཤིས་པོ་དེ་ རང་ལུ་འབྲེལ་དགོ་པ་

ඔබ දේශනාදායකයෙකු වීමට කැපවී සිටීමට අවශ්‍ය වන්නේ කුමන අවස්ථාවකදීද? ඔබගේ ජීවිතයේ කුමන අවස්ථාවකදීද? ඔබගේ ජීවිතයේ කුමන අවස්ථාවකදීද? ඔබගේ ජීවිතයේ කුමන අවස්ථාවකදීද?

ඉන්ද්‍රියානු ජාතික ජීවිතයේ කුමන අවස්ථාවකදීද?

දේශනාදායකයෙකු වීමට කැපවී සිටීමට අවශ්‍ය වන්නේ කුමන අවස්ථාවකදීද?

දේශනාදායකයෙකු වීමට කැපවී සිටීමට අවශ්‍ය වන්නේ කුමන අවස්ථාවකදීද?

කිසිදු දේශනාදායකයෙකුට අවශ්‍ය වන්නේ කුමන අවස්ථාවකදීද? ඔබගේ ජීවිතයේ කුමන අවස්ථාවකදීද? ඔබගේ ජීවිතයේ කුමන අවස්ථාවකදීද? ඔබගේ ජීවිතයේ කුමන අවස්ථාවකදීද?

ඔබ දේශනාදායකයෙකු වීමට කැපවී සිටීමට අවශ්‍ය වන්නේ කුමන අවස්ථාවකදීද? ඔබගේ ජීවිතයේ කුමන අවස්ථාවකදීද? ඔබගේ ජීවිතයේ කුමන අවස්ථාවකදීද? ඔබගේ ජීවිතයේ කුමන අවස්ථාවකදීද?

දේශනාදායකයෙකු වීමට කැපවී සිටීමට අවශ්‍ය වන්නේ කුමන අවස්ථාවකදීද?

කිසිදු දේශනාදායකයෙකුට අවශ්‍ය වන්නේ කුමන අවස්ථාවකදීද?

දේශනාදායකයෙකු වීමට කැපවී සිටීමට අවශ්‍ය වන්නේ කුමන අවස්ථාවකදීද?

කිසිදු දේශනාදායකයෙකුට අවශ්‍ය වන්නේ කුමන අවස්ථාවකදීද? ඔබගේ ජීවිතයේ කුමන අවස්ථාවකදීද? ඔබගේ ජීවිතයේ කුමන අවස්ථාවකදීද? ඔබගේ ජීවිතයේ කුමන අවස්ථාවකදීද?

ཤིང་གི་བསྟན་བཅོས་བཞུགས་སོ།།

། །ལེགས་པར་བཤད་པ་ཤིང་གི་བརྟན་བཅོས་ལུགས་གཉིས་ཡལ་འདའ་བརྒྱ་ལྟོས་

བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

། །ལོ་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག།

བཟུང་གིས་བདེ་ལེགས་ཕྱན་སུམ་ཚེགས་པར་གྱུར་ཅིག། ཟེར་བའི་མོན་ལམ་འདེབས་པའི་ ཚིག་

གིས་འགོ་དྲངས་ཏེ་ བརྟན་བཅོས་བཅུ་མ་ཉི་གེ་ལྷ་འདི་ འགོ་བཅུགས་ཉི་ལོ་ཉི།།

ཕུག་མཚན།

རིན་ཆེན་སེམས་ཀྱི་ཅ་བ་བརྟན། །སྤབས་ཆེན་ཚེགས་གཉིས་ཡལ་ག་རྒྱས།།

སྐྱ་གསུམ་འབྲས་བཟང་སྟེ་མས་དུ། །སངས་རྒྱས་ལོན་པ་དེ་ལྷ་འདུ།།༡།།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

སྤབས་ཆེན་= རྒྱ་ཆེན་པོ། སྟེ་མ་= འབྲས་ལུ། དུ་= འབྲས་ལུ་ལེགས་ཤོམ་བརྟགས་ཏེ་ ལྷི

ཏྱིགས་ལར་གྲག་ལོད་ཉི། ལོན་པ་= ཤིང་། འདུ་= ཕུག་འཚལ་ཉི།

རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཅ་བ་ བརྟན་ཏྱིག་ཏྱི་འབད་ བཅུགས་ལོད་པ་མཚན། བསོད་ནམས་

དང་ལེ་ཤེས་ཀྱི་ ཚིགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ ཡལ་ག་རྒྱས་པའི་ལས། རྟོག་མ་བརྟགས་ཏེ་ ལྷི

ཏྱིག་གྲག་ལོད་ལོད་པ་དང་འདུ་བའི་ ཆོས་སྐྱ་ལོངས་སྐྱ་སྐྱ་ལྷ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་ སང་རྒྱད་ལུ

གྲུབ་ཏེ་ལོད་མི། དཔག་བསམ་ལོན་ཤིང་དང་འདུ་བའི་ སངས་རྒྱས་ལུ་ཕུག་འཚལ་ཉི་ལོ།།

བཅུ་མ་པར་དམ་བཅའ།

སྤང་བ་དཔེ་ཅུ་ཤར་བ་ལོ། །རྣལ་འབྱོར་དེ་ལྷ་གདམས་ངག་མང་།།

ནགས་ཚལ་སྐྱ་ག་པོའི་དོ་ར་ཅུ། །ཤིང་ལོའི་ཕུང་པོ་ཟད་པ་མེད།།༢།།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

སྤང་བ་དཔེ་ཅུ་ཤར་བ་= མཐོང་ཚད་དང་ཐོས་ཚད་ བསྐྱབ་བྱ་དང་གདམས་ངག་གི་དཔྱེ་འབད་

ཤར་ཉི། རྣལ་འབྱོར་= ཆོས་ཀྱི་མས་ལེན་འབད་མི། གདམས་ངག་= བསྐྱབ་བྱ། སྐྱ་ག་པོ་

= སྐྱ་ག་དྲགས། དོ་ར་= ལོད་ལ་དང་འབྲམ་ས། འཇུབ་ཏེགས། ཕུང་པོ་= ལེ་ཤ་སྐྱུངས་

སྐྱུངས་མ། ཟད་པ་མེད་= ལོགས་ཉི་མེད་པ།

མིག་ཏྱི་གིས་མཐོང་ཚད་དང་ རྣམ་ཅོ་གིས་གོ་ཚད་ དཔྱེ་འབད་ཤར་མི་གི་ ཀྱི་མས་ལེན་པ་དེ་ལུ་

གདམས་ངག་ལོགས་ཉི་མེད་པར་ ལེ་ཤ་འབྱོར་མ་ལོན་མས། དཔྱེ་འབད་བ་ཅིན། ནགས་ཚལ་

ཚིག་གཞན་དམ་ཆུང་འགྲེལ།

ཀུང་འབྲུང་= ཤིང་། ལྷ་གྲུ= ཤིང་གི་ཕྱག་གྲུ།

སྲ་མ་དགོ་བའི་བཤེས་གཏེན་ལུ་ དཔ་མ་ཡོད་པའི་ཁར་ རང་བཞིན་བཟུང་པའི་མི་དེ་ལུ་ ཚོས་
ཚིགས་བཅུ་གཅིག་གིས་ཡང་ ཡན་ཐོགས་སློམ་འབད་ འབྲུང་ཚུགས་པ་ཡིན། དཔྱེ་འབད་བ་
ཅིན། ཤིང་གི་ཕྱག་གྲུ་གསར་པ་དེ་ལུ་ ཚར་ཚུ་གི་ཟེགས་མ་ཚུང་ཀྱ་ཅིག་ བཅས་ཏེ་འབད་ཅུང་
གོང་འཕེལ་འགྱོ་ཚུགས་དོ་ བཟུམ་ཅིག་ཡིན།།

མ་དགོ་མི་འདི་མངམ་འབད་ཡོད་པ།

ཚོར་མ་ཅན་དང་ཕྱག་ཤིང་གིས། །མི་དགོས་བཞིན་དུ་སུ་འདི་གང་།།

མི་ཁོམ་ངན་སོང་སྐྱེ་བ་ནི། །སུ་ཡི་རྒྱལ་བཞིན་གྲངས་ལས་འདས།།༦།

ཚིག་གཞན་དམ་ཆུང་འགྲེལ།

ཚོར་མ་ཅན་= ཡང་ཡོད་མི། རྒྱལ་= ཟུམ་ཟུམ། རྒྱལ་མ། གྲངས་ལས་འདས་= གྲངས་ལ་
མེད་པ།

ཡང་དང་ཕྱག་གི་ཤིང་དེ་ཚུ་མ་དགོ་པ་ཅིག་ཡིན། ཡིན་ཅུང་ དེ་ཚུ་གིས་སུ་གཞི་གང་ཏེ་འགྱོ་ཡིན།

མས། དཔྱེ་དེ་བཟུམ་སྐྱེ། ཚོས་འབད་ནི་ལུ་མ་ཁོམ་པའི་ ངན་སོང་གི་གཞན་ལུ་སྐྱེ་མི་ སེམས་
ཅན་འདི་ སུ་གཞི་ཚེན་པོ་འདི་གི་ ཟུམ་ཟུམ་སྐྱེ་ གྲངས་ཀྱིས་མ་ཚོད་པ་ གྲངས་དང་ཚད་འདས་
སོ་རྒྱག་ ཟེར་བའི་དོན་ཡིན།

དུལ་འབྱོར་མི་ལུས་འཕྲོ་པར་དཀའ་བ།

ཅན་དན་སུ་མཚོག་ཚོན་པ་དེ། །འཛིག་རྟེན་འདི་ནང་གི་དུ་པ་ཅམ།།

དུལ་འབྱོར་ཚང་བའི་རྟེན་བཟུང་ཡང་། །བརྒྱུམ་མ་ཕྱོ་བུ་མ་བཀག་ཅམ།།༧།

ཚིག་གཞན་དམ་ཆུང་འགྲེལ།

ཅན་དན་སུ་མཚོག་= ཅན་དན་དཀའ་པོ། ཚོན་པ་= ཤིང་། སྐད་པ་ཅམ་= ཡོད་དོ་བཟུམ་
ཅིག། མ་བཀག་ཅམ་= བཀག་ཏེ་མ་བཞག་པ་ཅམ།

ཅན་དན་དཀའ་པོའི་ཤིང་དེ་ འཛིག་རྟེན་འདི་ནང་ གནམ་མེད་སུ་མེད་དཀོན་རྒྱན་གསུམ་ཅིག་ཡིན།
དཔྱེ་དེ་བཟུམ་སྐྱེ། དུལ་བ་བརྒྱན་དང་ འབྱོར་པ་བཅུ་ཚང་བའི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཡང་ འཕྲུལ་
འཕྲུལ་ བརྒྱུམ་མ་སེ་ ལུ་ལག་འབད་ འཕྲོ་པ་དུ་ལུ་ བཀག་ཏེ་ མ་བཞག་པ་ཅམ་ལས་ འཕྲོ་བ་
མ་གཏོགས་ གནམ་མེད་སུ་མེད་ འཕྲོ་བ་ལུ་ལག་ དཀོན་རྒྱན་གསུམ་ཅིག་ཡིན།།

དལ་འབྱོར་གྱི་སྤྱི་ཡོད་མཚོས་བསྐྱབ་དགོ།

དལ་འབྱོར་སྤྱི་ཡོད་མ་བྱེད་ཀྱི་དུས་ལྟུང་། དུས་འགྲོའི་རྩོད་དང་གཉེས་ལུ་མེད།

ལམ་ལུ་འབྲས་བུ་མི་སྟོན་ན། །ལེ་སྤྲེ་དང་ཁྱད་པར་ཅི།།༤།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

བྲངས་= ལེན་པ། འབད་ནི། གཉེས་ལུ་མེད་= སོ་སོ་མེད་པ། ལམ་= ལམ་ལུ་ལྷོ་གི་ཤིང་།

། ལེ་སྤྲེ་= འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཤིང་།

འཕྲོ་པར་དཀའ་བའི་ དལ་འབྱོར་ བཅོམ་རྒྱུ་ཚང་བའི་ མི་ལྷན་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ འཕྲོ་པར་འདི་
སྐབས་ལུ་ སྤྱི་ཡོད་མཚོས་ཅིག་ མ་འབད་ལམ་བཟུམ་ཅིག་འབད་བཅིན། དུས་འགྲོ་སེམས་
ཅན་གྱི་ལྷན་རྩོད་དང་ ཁྱད་པར་ག་ནི་ཡང་མེད། དེ་ལྟེ་འབད་བཅིན། ལམ་ལུ་ལྷོ་འདི་ ཞི་མ་
ཟེས་ མ་བཟུམ་པ་(མ་སྟོན་པ་)ཅིན། འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཤིང་དང་ཁྱད་པར་ག་ཅི་ཡོད་པ་?
ཁྱད་པར་མེད་པ་ བཟུམ་ཅིག་ཡིན།།

རང་དབང་མེད་པར་ནམ་ཟུངས་ཀྱིས་ལྷུང་ཏེ་འགྲོ་ནི།

མདངས་དང་ལོ་འབྲས་མེ་རྩོག་སོགས། །འོན་པ་གཅིག་ཀྱང་དུས་ཀྱིས་འཁྲུང་།།

སྤྱི་གནད་དང་འཚི་བ་ཡི། །རྩོས་གས་སྐད་ཅིག་ཉིད་ལུ་འཁྲུང་།།༥།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

མདངས་= ལ་དོག་འཇའ་ཚི་ཚི། གཅིག་ཀྱང་= གཅིག་ཡང་། རྩོས་གས་= འཁྲུང་བའི་རྩོད།

སྐད་ཅིག་ཉིད་ལུ་= ཡུལ་པ་བཟུངས་ཅིག་ལུ།

ལ་དོག་ག་ནི་བའཇའ་ཚི་ཚི་དང་ འདབ་མ་དང་འབྲས་བུ་ མེ་རྩོག་ཡུལ་ལུ་ཚིགས་པའི་འོན་
ཤིང་དེ་ཚུ་ཡང་ ཡུལ་དོག་གཅིག་ཡང་མི་ལྷན་པར་ ནམ་ཟུངས་ཀྱིས་ལྷུང་ཏེ་ འགྲོ་ལུ་ཡིན། དེ་
དེ་བཟུམ་སྟེ། སྤྱི་གནད་ སྐད་ཅི་ ཤི་དེ་ཚུ་ཡང་ འཁྲུང་བའི་རྩོད་དང་ མིག་འཕུལ་ནང་བཟུམ་སྟེ།
ཡུལ་པ་བཟུངས་ཅིག་ལུ་ལྷུང་ཏེ་ འགྲོ་ལུ་ཡིན།།

འཛོམས་པའི་མཐའ་མར་སོ་སོར་འབྲུལ་ནི།

རིང་དུ་འབྲུལ་བའི་ཤིང་ལོ་དེ། །ལུན་གཅིག་སྐུལ་བ་སྤྱི་ལུ་འཁྲུང་།།

མཇའ་བ་ཡུན་རིང་འཁོད་འཁོད་ནས། །ནམ་ཞིག་ག་ཏུ་དུ་འབྲུལ་བར་འཁྲུང་།།༦།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

ཤིང་ལོ་= ཤིང་གི་འདབ་མ། སྐུལ་བ་= ལུད་ནི། སྤྱི་ལུ་འཁྲུང་= ལོག་ཏེ་མཐུད་མི་ཚུགས་

ནི། མཇུག་པ་= འཚམ་མཐུན་མ། ཚེས་ལོ་= ཉེ་ཚེང་། འཁོད་འཁོད་= འབྲེལ་བ་འབྲེལ་
ཕྱེས། གཏུན་ཕྱི་= མ་པ་ལས། རྩ་བ་ལས། འབྲེལ་= ལ་འབྲེལ།

དུས་ལྟན་འཛིན་པ་འབྲེལ་གཅིག་ལས་འབྲེལ་ཕྱེས་པའི་ཤིང་གི་འདུལ་མ་དེ་ཚུ་ ཚེས་ལོ་གཅིག་
ས་ལས་ཐུན་ཚེས་ལོ་ལས་ ལོ་གཟུང་མཐུན་མི་ཚུགས། དུས་དེ་བཟུང་སྟེ། མཇུག་པ་ ཚེས་
ལོ་གཟུང་ཕྱེས་པའི་དེ་ཚུ་ དུས་ལྟན་འཛིན་པ་ འབྲེལ་བ་འབྲེལ་ཕྱེས་ ལོ་གཟུང་མཐུན་པའི་
ལས་ལོ་གཟུང་གི་ཚེ་ མ་པ་ལས་འབྲེལ་ཕྱེས་པའི་ཤིང་།

དུས་ལྟན་འཛིན་པ་འབྲེལ་བ་ཚུ་ཐང་ཚད་ནི་མེད་པ་ལས་འདྲི་གཏུག་པ།

ལོ་གཟུང་གི་ལྟན་ལྟུང་དུས་ལྟན་ལོ་གཟུང་། ཤིང་མཐུན་ཕྱི་དུང་ལ་བས་འབྲེལ།

བསྐྱེད་པ་འདྲི་ལས་འབྲེལ་བ་ལྟུང་། དུས་ལྟན་འཛིན་པའི་ཤིང་ལ་བ་མིན། 1121

ཚིག་གཏུན་མཚན་འགྲེལ།

ལོ་གཟུང་= ཤིང་གི་ཕྱི་མ། གཏུན་ལོ་= བཀག་ནི། དུས་= དུ་ནི། ཤིང་མཐུན་= ཤིང་གི་ལྟ་
འབྲེལ་མི། ཕྱི་དུས་= མཐུན་པ་ལ། བསྐྱེད་པ་= དུས་ལྟན་འཛིན་པའི་ཤིང་། ལ་
བ་= ཐང་ཚད་ནི། ལྟ་ལྟུང་གི། ལས་འབྲེལ་བ་= ལྟ་ལྟུང་གི།

ཤིང་གི་དུལ་བཀག་ནི་དང་ གཏུན་ཕྱི་དུས་ལོ་གཟུང་པའི་ལྟ་གིས་འབྲེལ་ འབྲེལ་བ་ལྟ་གི་
ཤིང་གི་ལྟ་འབྲེལ་མི་བཟུང་འབྲེལ་བ་ཚུ་ མཐུན་པ་ལས་ ཐང་ཚད་དེ་འབྲེལ་ལོ་གཟུང་། དུས་
བསྐྱེད་པ་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཤིང་དུ་ དུས་ལྟན་འཛིན་པའི་ལས་འབྲེལ་དང་འབྲེལ་ཕྱེས་ཕྱེས་ ཚུ་
ཚུ་ཚུ་ཚུ་ཚུ་ཚུ་དང་། བཀག་ནི་ གཏུན་ཕྱི་ དུ་དུ་ལོ་གཟུང་པའི་ལྟ་ དུས་ཚུན་ཐུང་ལྟ་གི་ལང་
འབྲེལ་བཟུང་གཏུང་བས་ ལྟ་འབྲེལ་མི་ དུས་ལྟན་འཛིན་པའི་ལྟ་ལྟུང་གི་ ཐང་ཚད་ནི་ཐེངས་ ག་
ནི་ལང་མེད་པའི་ནི།

ལས་མཚུགས་ཀྱི་བས་ལྟུང་བས་ལྟུང་གི་མེད་པ།

འཛིན་པའི་དུལ་མཚུགས་ལས་ དུས་ལྟན་འཛིན་པའི་ལྟ་ལྟུང་།

དུག་གིས་ཐོན་གཏུན་ལྟུང་། དུག་ལྟུང་བཟུང་ཕྱི་ལོ་གཟུང་། 1122

ཚིག་གཏུན་མཚན་འགྲེལ།

འཛིན་པ་= ལྟ་ལྟུང་གི་ཚུ་ཚུ་ དུས་ལྟན་= ལྟ་ལྟུང་གི་ཚུ་ཚུ་ འཛིན་པའི་= ལྟ་ལྟུང་གི་
ལས་ ལྟུང་= ལྟུང་། དུག་ལྟུང་= དུག་ཤིང་གི་འདུལ་མ། ཚུ་ཚུ་= འབྲེལ་ལོ་གཟུང་།
ལྟུང་ལྟུང་གི་གཏུན་ལྟུང་ཕྱེས་ཕྱེས་ ལྟུང་གི་ འབྲེལ་ལྟུང་གི་ལས་ལྟུང་ མཚུགས་ལྟུང་གི་

འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ རྒྱུ་མ་ཚད་པར་ མྱོང་མ་ཡིན། དཔྱེ་འབད་བཅིན། ས་ནང་ཡོད་པའི་
དུག་གི་སོན་དེ་ མ་སྐམ་པར་དུས་ལྟན་གཤེམ་ཅིག་ལོད་པ་ཅིག་ དུག་གི་འདམ་མ་དེ་ཡང་
རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་དོ་ བཟུམ་ཅིག་ཡིན།

དཀོན་མཚན་གསུམ་ལྟ་བུ་སྐྱབས་འཚོའུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་མྱོང་མ་དགོཔ།

གང་ཞིག་གསུམ་ལྟ་བུ་སྐྱབས་སོང་བ། །དེ་ལྟ་སྲིད་ཞིའི་རྒྱུ་པ་མེད།

འོན་པ་ཆེ་ལྟ་བུ་བརྟེན་པ་དེས། །གཅན་གཟན་གཟུག་པས་གཅོས་མི་ལུས།།༡༩།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

གང་ཞིག = ག་འབད་ཅུང་། གསུམ = དཀོན་མཚན་གསུམ། སྐྱབས་སོང་ = སྐྱབས་
བཅོལ་ནི། སྲིད་ཞི = སྲིད་པ་འཁོར་བ་དང་། ཞི་བ་ཟེར་པའི་གོ་འཕང་། རྒྱུ་པ་ = ལུག་
བསལ། གཟུག་པ་ = འདྲེན་སི་སི། གཅོས་ = གཞོད་པ་བཀའ་ནི།

མི་གསུམ་འབད་ཅུང་ དཀོན་མཚན་གསུམ་ལྟ་ སྐྱབས་བཅོལ་ཏེ་ལོད་མི་དེ་ལྟ་ འཁོར་བའི་ཉམས་
རྒྱུ་དང་ རང་རྒྱུ་མ་གཅིག་ལས་རྒྱས་དགོ་མེད་པའི་ རང་དོན་ཁོ་ན་བསྐྱབས་ཤིའི་བསམ་པ་ ཟེར་
པའི་ལམ་གྱི་ ཉམས་རྒྱུ་ཅུ་ལས་འབྱུང་ནི་མེད། དཔྱེ་འབད་བཅིན། འོན་ཤིང་སྐོམ་ལྟ་བུ་བརྟེན་ཏེ་

ལོད་མི་དེ་ལྟ་ གཅན་གཟན་འདྲེན་སི་སི་རྒྱ་གིས་ གཞོད་པ་བཀའ་ མི་རྒྱུགས་དོ་ བཟུམ་ཅིག་
ཡིན།

འཇོལ་བའི་ལམ།

ཅ་བ་རུལ་བའི་འོན་པ་ལ། །བརྟེན་པར་བྱེད་པ་སྐྱབས་པའི་རྩལ་།

རང་ཡང་འཁོར་བར་བྱིང་བ་ལ། །སྐྱབས་སུ་འཚོན་ནམས་ཀྱེ་མ་འཁྲུལ།།༢༠།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

བྱིང་བ་ = དེ་ལས་ཟེར་མ་རྒྱགས་མི། སྐྱབས་སུ་འཚོན་པ་ = སྐྱབས་གཟུང་མི། འཁྲུལ་ =
ཁོར་བ། འཇོལ་བ།

ཅ་བ་རུལ་བའི་པའི་འོན་ཤིང་དེ་ རྣམ་འགྲེལ་འོང་ག་ དེས་པ་མེད་པའི་ ཤིང་དེ་ལྟ་གསུམ་བཅའ་
ཏེ་ བརྟེན་ལོད་མི་དེ་ ཅ་རྣམ་གྲེན་གོང་མ་གི་ རྩལ་མཚན་ཡིན། དེ་བཟུམ་སྐྱེ། ལྷ་འདྲེན་
ར་ཡིན་ཅུང་། ཁོང་ར་ཡང་ འཁོར་བ་ལས་ཟེར་མ་རྒྱགས་པར་ དེ་ནང་འཁོར་ཏེ་ ལོད་མི་རྒྱུ་
སྐྱབས་བཅོལ་ཏེ་ ལོད་མི་དེ་རྒྱུ་བཏུ་ཏེ་ ལྡི་ཆེ་བས་ ཟེར་བའི་དོན་ཡིན།

ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཛོལ་ནི་མེད་པ།

དུག་དང་མན་གྱི་ལྷན་ལས། །འབྲས་བུ་འཛོལ་བ་འགས་ཡང་མེད།།

དགེ་དང་མི་དགེའི་ལས་ལས་ཀྱང་། །འབྲས་བུ་གཞན་འབྲུང་གནས་མ་ཡིན།།༡༥།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན། །འཛོལ་བ་= འཛོལ་ནི། འགས་ཡང་= གཏེ་ལྷ་ཡང་། གནས་མ་ཡིན་= འབྲུང་ས་མེད།

ལྷན་དུག་གི་ལྷན་ལས་འཛོལ་ཏེ་འབྲས་བུ་མན་གྱི་འབྲས་བུ་འབྲུང་ནི་དང་། མན་གྱི་ལྷན་ལས་འཛོལ་ཏེ་འབྲས་བུ་དུག་གི་འབྲས་བུ་འབྲུང་མི་དེ་ས་ཚེ་གཏེ་ལྷ་ཡང་མེད། དེ་བཟུམ་སྟེ། དགེ་བའི་ལས་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་དེ་ལས་ཡང་འབྲས་བུ་འཛོལ་ཏེ་གཞན་དགེ་བའི་ལས་ལྷན་ལས་འབྲུང་ནི་དང་། མི་དགེ་བའི་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྲུང་ནི་གི་གོ་སྐབས་ལྷན་ཡང་མེད་པ་ཡིན།།

བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མེད་པ་འགྲོ་ནི་མེད་པ།

ཐོག་མེད་དུས་ནས་བསགས་པའི་ལས། །བསྐྱེད་པ་བརྒྱུ་ཡང་ལྷན་མི་ཟ།།

ཏུ་ལའི་ཤིང་འབྲས་ལྷོང་ཡག་ལོར། །བསྐྱེད་པ་ལྷན་དང་ཡན་ལྷན་གྱི།།༡༦།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

ཐོག་མེད་དུས་= དང་ཡུ་གི་དུས། བརྒྱ་= ལེ་ཤ། ལྷན་མི་ཟ་= མེད་པ་འགྲོ་ནི་མེད་པ། ཏུ་ལ་= ལོ་ལེ་ཤ་འབྲས་བུ་འབྲུང་ལོག་སྟེ་བརྒྱུ་བའི་ཤིང་ཅིག། ལྷན་= ལྷ། ལྷན་མི་ཟ།

དེ་མ་ལས་བསགས་པའི་ལས་བས་ན་བསྐྱེད་པ་ལེ་ཤ་སོང་ཏེ་འབྲས་བུ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་མེད་པ་འགྲོ་ནི་ལས་མེད། དེ་ལྟེ་འབྲས་བུ་ཅི་ན། ཏུ་ལའི་ཤིང་གི་འབྲས་བུ་དེ་བསྐྱེད་ཏེ་ལོང་ལྷོང་ཡག་ཡང་སོ་རུང་ལྷན་དང་འབྲས་བུ་ཅི་ན་ལོག་ཏེ་སྟེ་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།།

བསམ་པ་དག་པ་ཅི་ན་སྐྱིད་པ་ལྷན་ལས་མེད་ལྷན་བུ་ཚེ་བའི་སྐོར།

ས་ཐོན་ལྷན་མི་ཟ་གྱི་དྲ། །ལས་འབྲས་བུ་ལས་ལྷན་གྱི་ལས་ལེ་ཤ།།

ལམ་གཅིག་ཟས་ཀྱི་སྐྱིད་པས་ཀྱང་། །འབྲས་བུ་འཛོལ་ལོས་བསྐྱེད་པ་ཐོབ།།༡༧།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

ས་ཐོན་= སོན། ལྷན་མི་ཟ་= ལྷན་ལྷན་གྱི་ལས་སྐྱེས་སྐྱེས་ལ། ལྷན་གྱི་ལས་= འདོམ་ལ་བརྒྱ་གི་ཚད། ལེ་ཤ་= ལྷན་ལྷན། ལམ་གཅིག་= ལམ་ཏེ་གཅིག་འཛོལ་ལོ་བསྐྱེད་པ་= ལྷན་

རུང་ ལོག་ཕྱི་ར་ རུག་བསལ་ལ་བཟོད་མ་ཚུགས་པའི་ ངན་མོང་གི་གནས་ལུ་ འགྲོ་ཕ་ཡིན།།

རུག་བསལ་ལ་གྱི་ཅ་བ་ཀྱན་འཐུང་གི་གཉེན་པོ།

ཐུར་ཤིང་ལྷ་བས་རབ་བསྐོས་ན། རྟིག་ཏུ་འཁ་བ་གསལ་ལ་བར་རུས།།

ལམ་གྱི་བདེན་པར་རབ་གོམས་པས། རུག་བསལ་ལ་ཅ་བ་ཀྱན་འཐུང་ལོང་།།༢༠།།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

ཐུར་ཤིང་= རྟན་ཆ། བསྐོས་= དུས་ནི། ཐུག་ནི། རྟིག་ཏུ་འཁ་བ་= རྟིག་ཏུ་ཟེར་བའི་

ཤིང་གི་བྲོ་ཕ་ལག་དྲགས། ལམ་གྱི་བདེན་པ་= རུག་བསལ་ལ་ལོང་བྱེད་ཀྱི་འཕགས་པའི་ལམ།

ཀྱན་འཐུང་= རུག་བསལ་ལ་གྱི་ལྷ་ ལས་དང་ཉེན་མོངས་པ།

རྟན་ཆ་ཤིང་གི་ ལྷ་བ་མངའ་མོ་དེ་གིས་ ལེགས་ཤོམ་འབད་ དུས་ཏེ་འབད་བ་ཅིན། རྟིག་ཏུ་

ཤིང་གི་ བྲོ་ཕ་ལག་དྲགས་དེ་ཡང་ གསལ་ཚུགས་པ་ཡིན། དཔེ་དེ་བཟུམ་སྟེ། འཕགས་པའི་

ལམ་དེ་ལུ་ལེགས་ཤོམ་འབད་ གོམས་མ་ཚུད་པ་ཅིན། རུག་བསལ་ལ་འཐུང་སའི་ཅ་བ་ ཀྱན་

འཐུང་ ལས་དང་ཉེན་མོངས་ གཉིས་པོ་དེ་ཡང་ མེད་པ་ བཟོ་ཚུགས་པ་ཡིན།།

བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལུ་བརྟེན་ཟར་པའི་གོ་འཕང་འཚོལ་དགོཔ།

ཀ་གདུང་ལམ་དང་དུལ་མ་ནམས། རྩོགས་པས་ཡིད་འོང་དེ་འང་ཏེ།།

ཉལ་པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཚིགས་པས། རྟམ་པ་དམ་པའི་འང་བཟང་གྱུམ།།༢༡།།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

ཀ་གདུང་= ལྷིམ་གྱི་ཀ་བ་དང་གདུང་། ཚིགས་པ་= གཅིག་ཁར་འཇོམ་ནི། རྟིང་འང་= ལྷིམ་

བྲོ་ཕ་ལག་ཅིག་འབད་མི། ཉལ་པ་= གནམ་ལྱི་རྩེ་ལུ་པ་ལས་ལྷད་ཏུ་འཕགས་པ། བསྐྱབ་པ་

གསུམ་= ཚུལ་ལྷིམས། རྟིང་འོང་ཡིན། ཤེས་རབ། དུལ་མ་= ལམ་གྱི་ཉལ་ལུ་བཀྲམ་ནི་གི་

ཤིང་ཚུང་ཀྱུ་ ལམ་= གདུང་གི་ཉལ་ལུ་ཡར་དང་ཚུར་ རྟེན་ཟེན་འབད་ བཀྲམ་ནི་གི་ ཤིང་གྱུ་

བཞི་རིང་མོ།

དང་པ་རང་ཀ་བ་བཅུགས་ དེ་ལུ་གདུང་བཀལ་ དེ་གྱུ་ལམ་དང་དུལ་མ་ཚུ་བཀྲམ་ཏེ་ དེ་ཚུ་ག་ར་

གཅིག་ཁར་འཇོམ་ད་ ཡིད་འང་འོང་བའི་ ལྷིམ་ཅིག་གྱུམ་ཡིན། དཔེ་དེ་བཟུམ་སྟེ། ལྱི་རྩེ་ལུ་པ་

ཚུ་ལས་ ལྷད་ཏུ་འཕགས་པའི་ ཚུལ་ལྷིམས་དང་ རྟིང་འོང་ཡིན། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་

གཅིག་ཁར་འཇོམ་ད་ ཡིད་ལྱེད་འོང་བའི་འང་བཟང་དང་འདྲ་བའི་ ཟར་པའི་གོ་འཕང་དེ་ཡང་

རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ཏུ་འོང་མ་ཡིན།།

སེམས་ཅན་གསུང་གི་ཡམ་མ་འབད་མ་མེད་པ།

འདྲ་རྒྱུ་ལོ་སྤོ་ལོ་སྤོ་། །གཞན་ལས་སྐྱེ་ཡིན་མེད་པ།།

མཐའ་མེད་འཁོར་བས་སྐྱེས་པ་ན། །ཡམ་མ་མ་གྲུབ་ཏུ་ཞིག་ཡོད།།༢༢།

ཚིག་གཞན་དམ་ཚད་འགྲེལ།

འདྲ་རྒྱུ་= ལྷ་དཔྱུ་རའི་ཤིང་། ལོ་སྤོ་= ལོ་སྤོ། རྩོམ་མེད་= འགོ་དེམ་ཅིག་ལས་བཅུགས་

ཅི་ཟེར་མེད། མཐའ་མེད་= མཐའ་མ་མེད་པ།

ཤིང་ལྷ་དཔྱུ་རའི་ལོ་སྤོ་དེ་ ལོ་སྤོ་གཞན་ཅིག་ལས་སྐྱེ་ནི་དང་ གཞན་དེ་ཡང་ལོ་སྤོ་གཞན་ གཅིག་

ལས་གཅིག་བརྒྱུད་དེ་ སྐྱེས་སྐྱེས་ལོ་སྤོ་ནི་དེ་གིས་ འགོ་གཏེ་ལས་བཅུགས་བཅུགས་པ་ཡིན་ན་

འཚོ་ལ་བ་ཅིན་འཚོ་ལ་མི་འཚོ་བ། དཔྱེ་དེ་བཟུམ་སྟེ། རྩོམ་མེད་དེམ་ཅིག་ཡིན་ ཟེར་བའི་མཐའ་

མེད་པའི་ འཁོར་བ་འདི་ནང་སྐྱེས་ཚུངས་པའི་ཤུལ་ལུ་ འགོ་བ་སེམས་ཅན་གསུང་གི་ཡིན་ཏུང་ རང་གི་

ཡམ་ མ་འབད་མི་ ག་ཡང་མེད་པ་ཡིན།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིབས།

རྩ་གྲང་བརྒྱ་ཡི་ལྷ་ལོ་བ། །ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་གཅིག་གིས་འདྲེན།།

ཟླ་རང་ཀྱུ་གྱིས་མ་འོངས་པའི། །ལྷ་དེ་རྒྱལ་སྤུ་ཡུག་ན་མཛོམ།།༢༣།

ཚིག་གཞན་དམ་ཚད་འགྲེལ།

བརྒྱ= ལེ་ཤ། ལྷ= ལྷ་ཆ། ཤིང་རྩ་= རྩ་གྲང་། འདྲེན་= འཕྲེན་ནི། ཟླ་རང་=

རང་རྒྱུང་གཅིག་གི་དོན་ལྷ་ཟུར་པ་སྐྱེ་བའི། མ་འོངས་= འབག་མ་ཚུགས་པ། རྒྱལ་སྤུ་=

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། ཡུག་ན་= ཡུག་ཏུ་ག་ཡང་།

རྩ་དང་གྲང་མོ་ཆེ་ལེ་ཤ་གིས་ འབག་མ་ཚུགས་པའི་ ལྷ་ཆ་ལོ་བྲགས་དེ་ རྩ་གྲང་སྒྲིབ་གཅིག་

གིས་འཇམ་རྩྱུང་རྩྱུང་འབད་ འཕྲེན་འགྲོམ་ཡིན། དཔྱེ་དེ་བཟུམ་སྟེ། རང་དོན་རྒྱུང་གཅིག་སྐྱེ་

མི་ ཟླ་རང་དེ་རྩ་གིས་འབག་མ་ཟེག་པའི་ གཞན་སེམས་ཅན་ཟུར་ལུ་འགྲོ་དོན་དེ་ རྒྱལ་སྤུ་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ ཡུག་ཏུ་ག་ཡུ་བཟུམས་ཏེ་ གཞན་དོན་བསྐྱེ་ཡིན།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་དགོང་ལོ་ལས་གོང་འཕེལ་འགྲོ་ནི།

ཤིང་གཞན་འབྲས་བུ་སྤངས་པས་འཛོམ། །དཔག་བསམ་ཤིང་འབྲས་ཟད་པ་མེད།།

དགོང་གཞན་འབྲས་བུ་དཔག་པས་འཛོམ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དགོང་ལོ་ལུ་འཕེལ།།༢༤།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

བྲངས་པ = ལེན་ནི། བརྟེན་ནི = ལྟོད་པ། ལོངས་ལྟོད་ནི། འཛད་པ = ཟད་ནི། ལྷིང་
ཞིང་ = ལོག་ཕྱེས།

ཤིང་གཞན་མི་དེ་ཚུ་ འབྲས་བུ་ཚས་གཅིག་བརྟེན་སྐྱོད་ཚས་གཅིག་ རྗེས་ཀྱི་འགྲུ་ལོན་ཅུང་།
དགོས་འདོད་འབྲུང་བའི་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལས་ འབྲས་བུ་ག་དེ་མེད་ཅིག་བརྟེན་ཅུང་རྗེས་
ནི་མེད། དུམ་དེ་བཟུམ་སྟེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་དགོས་པ་གཞན་མི་ཚུ་ལྟ་བུ་ འབྲས་བུ་ཚས་གཅིག་
ལོངས་ལྟོད་ཚས་གཅིག་ རྗེས་ཀྱི་འགྲུ་ལོན་ཅུང་། གཞན་ཡན་བྲུང་ཚུ་བསམས་ཀྱི་དགོས་
དེ་ འབྲས་བུ་ཚས་གཅིག་ཐོབ་ཚས་ཀྱི་འབྲུང་ རྟོ་ཅུང་ ལོག་ཅིང་འཕེལ་ལྷིང་།

གཏོང་ཡོད་ཅན་གྱིས་གཞན་དོན་སྦྱོར་ཚུ་ལ།

ལོངས་མིན་འབྲས་བུས་སེམས་པ་ལོ། །ཀླང་འབྲུང་དེ་ལ་སྐྱེ་བོ་འདྲ།

འབྲུངས་མེད་གཏོང་བའི་དཔལ་ལོན་ཅན། །དེ་ལོས་སྐྱེ་དགའི་རེ་བ་སྐོང་།། ༢༥།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

ལོངས་མིན་ = ལེགས་ཤོམ་འབད་འཚོ་འཚོ་པ། སེམས་པ་ = གཟི་བུ་ཆེ་ཆེ་ཏོག་ཏོ། ཀླང་འབྲུང་ =
ཤིང་། འདྲ་ = འཛོམ་ནི། འབྲུངས་མེད་ = ཡངས་སེམས་མེད་མི། སྐྱེ་དགའ་ = མི་གས།

དཔལ་ལོན་ཅན་ = ལོན་ཏེ་དཔལ་ལོན་མི།

ལེགས་ཤོམ་འབད་ཚུགས་ཏེ་ཡོད་པའི་འབྲས་བུ་ གཟི་བུ་ཆེ་ཆེ་ཏོག་ཏོ་འབད་ཡོད་པའི་ ཤིང་དེ་
གི་ཕ་བུ་ མི་དེ་ཚུ་ མ་འབོ་ཅུང་ གས་ རང་བཞིན་གྱིས་འཛོམས་ཏེ་ རྗེས་འོང་མ་ལོན། དུམ་
དེ་བཟུམ་སྟེ། ཡངས་སེམས་མེད་པར་ ལྷིང་པ་གཏོང་བའི་ལོན་ཏེ་དཔལ་ལོན་པའི་མི་དེ་གིས་ མི་
གས་གི་ བསམ་པའི་རེ་བ་སྐོང་མ་ལོན།

མངོན་མཚོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཕ་བུ་ཚུ་ལ་ལྷིངས།

མངོན་པར་མཚོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི། །ཕ་བུ་ཚུ་ལ་ལྷིངས་ལས་གཞན་མེད།

ལལ་འདབ་གཡུ་དུ་ཟུ་བ་ལོ། །ཕ་བུ་ལོང་བུ་ཕྱག་གཅིག་ཡོན།། ༢༦།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

མངོན་མཚོ་ = ལྷ་དང་མིའི་གོ་འཕང་། ངེས་ལེགས་ = ཟར་པ། ཕ་བ་ = རྒྱ། གཡུ་དུ་ཟུ་
བ་ = འོག་ལྷ་དཔུང་ནི། ཕྱག་གཅིག་ = རྒྱུམ་གཅིག།

ལྷ་དང་མིའི་གོ་འཕང་འཛོམ་དགོ་ཅུང་ རྒྱལ་ལྷི་མས་ལྷ་བརྟེན་དགོ་པ་དང་། ཟར་པ་འཛོམ་དགོ་
ཅུང་ རྒྱལ་ལྷི་མས་ལྷ་བརྟེན་དགོ་ནི་དེ་གིས་ དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་དེ་ རྒྱལ་ལྷི་མས་མ་གཏོགས་གཞན་

ག་ནི་ཡང་མེད། དཔྱེ་འབད་བཅིན། ཤིང་གི་ལུ་ལུ་ལུ་དང་ འདམ་མ་ཡུན་ལུ་ཚེ་གསལ་འབད་

ལྷན་ཏེ་ རྟོན་མི་དེ་གི་ ལྷ་ལོ་མ་ ཤིང་གི་ རྟོན་མོ་འདི་འཇིག་ཏེ་ བཟུམ་ཅིག་ཡིན།

ཚུ་གཞོན་པ་བཀའ་ལཱ་ད་ ལོ་ག་བཀའ་ལཱ་མ་བརུ་བ།

ཚེ་མ་བཟུག་པའི་ལུ་དུ་སྤྱད། །ལུ་ཚུ་བཟུག་པ་བཞན་གན་ལྷ།

གཞོན་ཕྱེད་ལུ་ཡང་སྤྱད་ལོ་བ། །རང་ཉིད་ཉམས་པའི་ལྷ་ལུ་བཟུག་ཏེ། །༢༧།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

ཚེ་མ = ཕང་། ལུ་ཚུ = མཛེག། བཟུག་པ = དང་ནི། བཞན་གན = དགོད་བྱ་ནི།

གཞོན་ཕྱེད = གཞོན་པ་བཀའ་ལཱ། ལོ་བ = ཅིག་པ་བཟུག་ནི།

ཀུང་པ་ལུ་ཕང་བཟུག་པ་ད་ དེ་གི་ལུ་ལུ་ མཛེག་དང་མི་འདི་ དགོད་བྱ་ནི་གི་གཞི་གཅིག་ལུ་

མེད། དཔྱེ་དེ་བཟུམ་སྟེ། གཞན་གྱིས་རང་ལུ་གཞོན་པ་བཀའ་ལཱ་ད་ གཞོན་ཕྱེད་དེ་ལུ་ ལོ་ག་ཏེ་

ཅིག་པ་བཟུག་མི་འདི་ རང་མར་ཉམས་འགྱེད་ཏེ་གི་ ལྷ་གཅིག་པ་ཡིན།

ལྷ་བཟོན་འགྲུལ་བསྟེན་དགོཔ།

ལྷ་དུས་བཟོན་པ་མ་གཏང་ན། །འབྲས་ལུ་ཡོན་ཏེ་བཟུམ་ཅིག་ལྷ།

ཕ་བ་རྟུན་དང་མ་འབྲུལ་ན། །ཅེ་མོ་ལོ་འབྲས་མིན་པར་འབྲུས། །༢༨།

ལྷ་ལུ་སྤྱད་པའི་དུས་སྐབས་ན་ བཟོན་འགྲུལ་ལོན་ཡངས་ མ་གཏང་པར་ ཕ་འགོངས་ཏེ་འབད་

བཅིན། འབྲས་ལུ་འགྲུལ་པའི་གནས་སྐབས་ནང་ལུ་ཡང་ ཡུན་ལུ་ཚེ་གསལ་པའི་ཡོན་ཏེ་ག་

ར་ རང་ལྷ་ལུ་སྟེ་མ་ཡིན། དཔྱེ་འབད་བཅིན། ཤིང་གི་ཕ་བ་འདི་ རྟོན་མ་དང་ལུ་མ་འབྲུལ་བར་

ལོན་པ་ཅིན། ཅེ་མོ་ལུ་ འབྲས་ལུ་ཡུན་ལུ་ཚེ་གསལ་པ་འབད་མིན་ཏེ་ འགྱེད་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།

སེམས་བྱིང་རྟོན་གྱི་དབང་ལུ་མ་གཏང་པར་བཞག་དགོཔ།

ལོང་པོ་རྩུང་གིས་ཆེ་བསྟོན་ན། །འབྲས་ལུ་ལུ་འབྲུལ་བ་ཉམས།

བྱིང་རྟོན་གཡེང་བས་རབ་གཡོས་པས། །ཉིང་འཛིན་དམིགས་པ་ལོང་པར་འབྲུས། །༢༩།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

ཆེ་བསྟོན་= རྒྱགས་འབད་དཀྲོག་པ་ཅིན། འབྲུལ་བ = ལུ་དེ་གི། བྱིང་རྟོན་= སེམས་གསལ་

ཏོག་ཏོ་མེད་པ་འབད་ལོན་ནི། ཉིང་འཛིན་= སེམས་ཅེ་གཅིག་ལུ་གནས་ནི། ལོང་པ = ག་ནི་

ཡང་མེད་པ།

ཤིང་གི་ལོང་པོ་འདི་ རྩུང་གིས་རྒྱགས་འབད་དཀྲོག་པ་ཅིན། འབྲས་ལུ་ལུ་འབྲུལ་དེ་ འགྱེད་

བཟུམ་སྒོ། རྟིང་པའི་འཛིན་བསྟོན་པ་ལྟུ་ སེམས་ནང་ན་ཐིམ་ཏེ་ མིགས་ལ་བར་ལོད་ཀྱི་དང་། ལྷི
ལར་འཁྲུམས་ཏེ་འགྲོ་བའི་གཡེང་ནི་ གཏྲིས་པོ་དེ་གིས་ སེམས་གཡོ་ཏེ་འགྲོ་བའི་ཅིན། རྟིང་པའི་
འཛིན་བསྟོན་མས་རུང་ དམིགས་པ་ དེ་ཡིན། ཟེར་ཕ་ ག་ནི་ཡང་མེད་པ་འབད་ འགྲོ་ཕ་ཡིན།

བསམ་གཏན་གྱི་ཡོན་ཏན།

བསམ་གཏན་ནམ་པར་དག་པ་ལས། །མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་འབྱུང་།།
ལོད་ལྷ་ཉམས་པ་མེད་ལྷ་ཏན། །མེ་རྟོག་གེས་ར་མགོ་ལོག་ལེམ།།༢༠།

ཚིག་གཏན་མཚན་འགྲེལ།

བསམ་གཏན་= སེམས་དམིགས་པ་ཅེ་གཅིག་ལྟུ་གཏན་དེ་བཞག་ནི། མངོན་ཤེས་= ལྷ་བམི་
མེད་པར་ རང་གིས་ཤེས་ནི། གེས་ར་= མེ་རྟོག་གི་ཟེུ་འབྱུ། མགོ་ལོག་ལེམ་= རྟོག་མ་
བཏགས་ནི། འབྲས་བུ་འབྱུང་ནི།

གོད་ལྟུ་ལྷ་མི་སེམས་ནང་ལྟུ་ཐིམ་ནི་དང་ ལྷི་ལར་འཁྲུམ་ནི་ལ་སོགས་པའི་ ལྷོན་དང་བྲལ་བའི་
བསམ་གཏན་ནམ་པར་དག་པ་ཅིག་ རང་གི་རྒྱ་དྲུ་ཐོབ་ཏེ་འབད་བའི་ཅིན། དེ་ལས་ གཏན་གྱི་
སེམས་ལར་ ག་ཅི་དམ་ཡིན་ན་ ཤེས་ནི་ལ་སོགས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་ཚུ་འབྱུང་མ་

ཡིན། དཔྱེ་འབད་བའི་ཅིན། ཤིང་གི་ལོད་པའི་ཁོ་ར་ མ་ཉམས་པར་ཡོད་པ་བཟུམ་ཅིག་ འབད་བ་
ཅིན། དང་པ་ར་ མེ་རྟོག། དེ་ལས་ ཟེུ་འབྱུ་དང་ འབྲས་བུ་དེ་ཚུ་ རིམ་གྱིས་འབྱུང་དོ་ བཟུམ་
ཅིག་ཡིན།

ཆ་འདྲ་བའི་ཉམས།

ཤིང་གི་རལ་གྱི་གཡུ་ལྟུ་ཀྱི་ངོར། །འཕྲུ་བ་དག་ཡི་དགའ་ལོན་ཡིན།།
ཉམས་ནང་ཉི་ཚེ་ཉམས་པའི་ས། །སྲིད་ཅ་གཅོད་འདོད་ཀྱི་ལྷ་མཚན།།༢༡།

ཚིག་གཏན་མཚན་འགྲེལ།

གཡུ་ལྟུ་ཀྱི་ངོར་= དམག་རྒྱ་བས་ར། ཉམས་ནང་= ཡིན་མ་བཟུམ་མཐོང་རུང་དོན་ལྟུ་མེན་ལ།
ཉི་ཚེ་= ཡལ་པ། ཉམས་= ཉོན་མོངས་འཛོམས་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ། སྲིད་ཅ་= འཁོར་བའི་ཅ་
བ། གཅོད་འདོད་= གཅོད་དགོ་མཚོ་ནི། མཚན་= ཡ་མཚན་སྒྲེ་ནི།

ཤིང་གི་རལ་གྱི་གཏན་མ་ལར་འཕྲུ་ཏེ་ དག་བྱུང་འཕྲུ་ཀྱི་ གཏོད་ལར་དམག་རྒྱ་བས་ར་འགྲོ་བ་
ཅིན། ཤིང་གི་རལ་གྱི་གིས་ དག་ལྟུ་ག་ནི་ཡང་འབད་མ་ཚུགས་པར་ དག་རྒྱལ་བཅུག་ནི་གི་ དོན་
ལྟུ་ དགའ་བའི་དགའ་ལོན་བྱིན་དོ་ བཟུམ་ཅིག་ཡིན། དཔྱེ་དེ་བཟུམ་སྒོ། ཉམས་པའི་དག་ཡིན་མ་

བཟུམ་མཐོང་རུང་། དོན་ལུ་ཉ་བ་ཡལ་པ་ལྟེ་ལེ་པའི་ཉ་བ་བཟུམ་ཅིག་འབག་ཏུ་ འཁོར་བའི་ཅ་
བ་གཅད་ནི་ཡིན་ ཟེར་མནོ་མི་འདི་ ཡའེ་མོ། ཡ་མཚན་སྐྱེ་བའི་གཞི་ཅིག་ཡིན་མས་ ཟེར་བའི་
དོན་ཡིན།

སྤྱི་ཚེ་དང་ཉན་པའི་ཉ་བ།

ཉ་མི་ཅན་དན་བཟང་པོ་ཡིས། །ཡུས་ཀྱི་ཚ་གཤུང་བསལ་བས་བྱེད།

སྤྱི་ཚེའི་བཅུད་ཉན་ཉ་བ་ཡིས། །དུག་གསུམ་ནད་བརྒྱ་རྩུ་ནས་འབྱིན། ॥ ༢༢ ॥

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

ཉ་མི་ཅན་དན་= ཅན་དན་དཀར་པོ། དུག་གསུམ་= འདོད་ཆགས། ཞེ་དང་། གཏྱི་མུག།

བརྒྱ་= ག་ར། རྩུ་ནས་འབྱིན་= ཅ་བ་ལས་བརྟོན་ནི།

ཅན་དན་དཀར་པོ་ཡེགས་ཤོམ་དེ་གི་ ལུ་བ་དང་དེ་བཟང་པོ་དེ་གིས་ ཡུས་ཀྱི་ཚ་བའི་ཉུག་བསལ་

ག་ར་ བསལ་ཚུགས་དོ་ བཟུམ་སྐྱེ། ལྷན་པོ་སྤྱི་ཚེའི་བཅུད་དང་ཉན་པའི་ ཡང་དག་པའི་ཉ་བ་

དེ་གིས་ ནད་དང་འདྲ་བའི་འདོད་ཆགས་ ཞེ་དང་ གཏྱི་མུག་ག་ར་ ཅ་བ་ལས་ར་ བརྟོན་གྲང་

ཚུགས་པ་ཡིན།

འདོད་ཆགས་ཀྱི་ལ་ནོན་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་འབད་ཚུགས་པ།

ཤིང་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤྱི་ཚེ་འཇུ་ཡིས། །ཤིང་དེ་ཟད་པར་བྱེད་པ་བཞིན།

འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །འདོད་ཆགས་ཉེས་པ་ཞི་བར་བྱེད། ॥ ༢༣ ॥

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

སྤྱི་ཚེ་འཇུ་= འཇུ་སྤྱི་ཚེ་སྤོག་ཆགས། ཟད་པར་བྱེད་པ་= རྫོགས་ཏེ་འགྲོ་ནི།

ཤིང་ལས་སྐྱེས་པའི་ འཇུ་སྤྱི་ཚེ་དེ་གིས་ ཤིང་དེ་བཟང་པོ་བཟང་པོ་འཇུ་ ཤིང་དེ་གི་རྣམ་པ་རྫོགས་

ཞིན་མ་ལས་ འགྲེལ་ཏེ་འགྲོ་དོ་ བཟུམ་སྐྱེ། འདོད་ཆགས་ལས་བྱེད་ཀྱི་ ལས་དེ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་

སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་གིས་ འདོད་ཆགས་འདི་ར་ བཅོམ་ཞིན་མ་ལས་ འདོད་ཆགས་ཀྱི་ ཉེས་པ་

ཞི་ཏེ་ གྲང་མ་ཡིན།

དག་པའི་ཉུང་བ་འཆར་ཚུལ།

ཤིང་སྐྱེ་བའི་སྤྱི་ཚེ་ལས། །བེ་རྩུ་མཐུན་ལུ་ལོ་བ་ཉུར།

ཟ་མལ་ཉུང་བ་འདོད་གསལ་ཀྱིས། །སྐྱུངས་ཏེ་དག་པའི་ཉུ་སྐྱར་ཉུང་། ॥ ༢༤ ॥

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

ཤིང་སྐྱེ་= ཤིང་མདོག་འགྲུ་མི། བེ་རྩུ་= ལ་དོག་ཉེན་མོ་ཡོད་པའི་ལོ་རྩུ་ མཐུན་ལུ་

གོང་ལུ་བཤད་ཚུ་མི་དེ་ ཤིང་གི་བརྟན་བཅོས་ལས་ ཚོས་གྲི་ལམ་བརྟན་པའི་ལེ་ལུ་ཡིན། ད་
རྒྱ་ལས་མའ་ འཛིན་རྟེན་པའི་སྤོང་ཚུ་ལ་དང་ ལུགས་སྲོལ་གྱི་སྟོང་ལས་དག་པ་ཅིག་ བཤད་ནི་
ཡིན་མ་ལས། རྣམ་ཅོག་དང་དེ་ཉམ་ཞིག།

ཚོས་དུ་རྒྱ་ལུ་པའི་དབང་བཟང་།

ཚོས་དུ་རྒྱ་ལུ་པའི་གཟི་བྱིན་གྱིས། །དག་དེ་རྣམས་ཀྱང་དབང་ལུ་འདུ།

མ་ལུ་ཡར་སྐྱེ་དྲི་བསུ་དེ། །བུང་བ་འགྲུགས་པའི་མོ་ཉུ་ཡིན།། ༢༧།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

མ་ལུ་ཡ = ཅན་དུ་སྐྱེ་སའི་རྒྱ་གར་ཉོ་སྤྲོད་ཀྱིས་གནས་ཅིག། དྲི་བསུ =

དྲི་མའི་མ་རྟོང་རྟོ། བུང་བ = སྐྱང་མ། འགྲུགས་པ = བཀྲུག་ནི། མོ་ཉུ = བང་ཚེན།

རྒྱ་ལུ་སྲིད་ཚོས་བཞིན་དུ་སྐྱོང་མི་ ཚོས་དུ་རྒྱ་ལུ་པའི་ རྒྱ་བསོད་དབང་བཟང་དང་གཟི་བཟླ་དེ་གིས་
ཕྱི་ཉེ་དག་བུང་འཕུད་ཚུ་ཡང་ ལཱ་ལག་འབད་ བརྟལ་མ་དགོ་པར་ རང་བཞིན་གྱིས་ དབང་ལུ་འདུ་
སྟེ་འགྲོ་ལུ་ཡིན། དཔྱེ་འབད་བཅིན། ཉོ་སྤྲོད་ཀྱིས་མ་ལུ་ཡུ་སྐྱེ་མི་ ཅན་དུ་གྱི་དྲི་མ་ ཞི་མ་རྟོང་
རྟོ་དེ་གིས་ སྐྱང་མ་དེ་ཚུ་ རང་བཞིན་འགྲུགས་གྱིས་ ཚུ་བཀྲུག་ནི་གི་ བང་ཚེན་པ་ལུ་ འགྲུ་མ་དོ་

བཟུམ་ཅིག་ཡིན།།

རྒྱ་ལུ་པའི་མཚན་སྤོང་།

རྒྱ་ལུ་པའི་ཚུ་ལའངས་གཟི་བཟླ་དེ། །རྣམ་ཞིག་གཞོག་གྲང་འཁོར་མི་འགྲུ།

སྤོང་ཕུང་དུ་བུག་པས་གྲོ་རྟ་ཡང་། །དུག་པའི་ངོས་ལ་འབྱུང་མི་སྲིད།། ༢༨།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

ཚུ་ལའངས་ = འབངས་མི་སེར། གཟི་བཟླ་ = རྒྱ་གར་ལུ་བསྐྱེད་ནི། སྤོང་ཕུང་ = སྤོང་མ་

ཅུ་ལུ་ཕུངས་ཏེ་བཞག་བཞག་པ། དུག་པ་ = འཁར་ལ། རྣམ་ཟག་ངོས་ = ཟུར། ལོགས།

རྒྱ་ལུ་པའི་ རང་གི་འབངས་མི་སེར་ལུ་ རྒྱ་གར་ལུ་དང་ འོ་བརྒྱ་ལུ་བཟོ་མི་དེ་ རྣམ་ཅིག་
གི་ཚོ་ འོ་རུ་ གཞོག་རྒྱ་གཟི་གཞོག་ཡང་ མི་འཁོར་བར་ འགྲོ་ལུ་ཡིན། དཔྱེ་འབད་བཅིན།
སྤོང་ཕུང་ལུ་ཕུངས་ཏེ་བཞག་མི་སྤོང་ཕུང་དེ་ རྣམ་ཟག་གིས་བརྟུངས་ཏེ་ གྲོ་རྟ་བརྟུང་བརྟུང་མ་
ཅིག་ཡིན་ཏུ་། རྣམ་ཟག་འདི་ལུ་ སྤོང་ཕུང་གཞོག་ཡང་ འབྱུང་ཏེ་མི་འོང་དོ་ བཟུམ་ཅིག་
ཡིན།།

རབ་རྒྱས་ཡལ་གཉི་རྒྱུ་ཡངས་པ། །སྔོང་པོ་ཅ་བའི་མཛོས་རྒྱ་ཡིན།།༥༢།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

ཆབ་འབངས་= འབངས་མི་སེར། ཇི་དཔོན་= དཔོན་གོང་མ། ཆེ་བ་= སྐྱ་བསོད། བསོད་

ནམས། རབ་རྒྱས་= གནམ་མེད་ས་མེད་རྒྱས་ཀྱི།

འབངས་མི་སེར་ལུ་ བདེ་སྦྱིད་གོང་འཕེལ་འགྲོ་མི་དེ་ དཔོན་གོང་མ་ཁོང་ལུ་ སྐྱ་བསོད་ཡོན་ཏུ་
ལྷན་པའི་རྩལ་མཚན་ཅིག་ཡིན། དཔྱེ་འབད་བ་ཅིན། འོན་ཤིང་གནམ་མེད་ས་མེད་རྒྱས་པ་མ་
ཚད་ ཡལ་གཉི་རྒྱུ་ཡང་ ག་ནི་བ་ཡངས་ཤིང་ རྒྱ་ཆེ་འབད་ཡོད་མི་དེ་ ཤིང་གི་སྔོང་པོ་ཁོ་
ར་གི་ མཛོས་པའི་རྒྱ་ཆ་ཡིན་དོ་ བཟུམ་ཅིག་ཡིན།།

མི་སེར་སྐུང་ཀའི་དཔོན་དེ་དོ་ཚ་བའི་རྒྱ་ཡིན་མ།

གཞོན་པའི་རྒྱ་པའི་སྔོང་པོ་དེ། །རང་ཉིད་འབྱོར་ཡང་དོ་ཚ་འི་རྒྱ།

སྔོང་པོ་ཅི་ཅམ་སྐྱོམ་ན་ཡང་། །ཡལ་འབད་མེད་ན་གཅེས་བུ་ཡིན།།༥༣།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

རྒྱ་པ་= མར་ཉམས། འབྱོར་ཡང་= འབྱོར་པ་དང་ལྷན་ཏུང་། ཅི་ཅམ་= ག་དེ་མ་ཅིག།

གཅེས་བུ་= རྒྱུ་མོ། གོ་ལུ་མེད་པ།

རྒྱ་དོར་ཁོངས་སྤྱོད་ག་ནི་ཡང་ སྦྱིང་སྦྱིང་མེད་པའི་ འབངས་འཁོར་ཉམ་ཐག་མི་ཚུ་གི་ དཔོན་
འདི། དཔོན་ཁོང་ར་དཔལ་འབྱོར་ ཁོངས་སྤྱོད་ག་དེ་མ་ཅིག་དང་ ལྷན་ས་ཅིག་ཏུང་ གཞན་གྱི་
གདོང་ཁར་ དོ་ཚ་ནི་གི་རྒྱ་གཅིག་ས་ཡིན། དཔྱེ་འབད་བ་ཅིན། ཤིང་གི་སྔོང་པོ་འདི་ ག་དེ་མ་
ཅིག་སྐྱོམ་ས་ཅིག་ཏུང་ ཞལ་ལུ་ག་དང་འབད་མེད་པ་ཅིན་ རྒྱུ་མོ་འབད་མཚོང་དོ་ བཟུམ་ཅིག་
ཡིན།།

དཔོན་པོ་གི་འཇར་རོགས་དག་འཕྱིད་པ་མེད་པ།

སྔོང་པོ་ཅ་བའི་གནམ་པའི་མི། །ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་བག་ལེ་བས་བྲལ།།

གཞོན་པའི་གཞོན་པའོ་ཡང་། །རྩལ་ཏུ་སེམས་ལྟེལ་གདུང་བས་གཟེར།།༥༤།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

སྔོང་པོ་= ཤིང་གི་སྔོང་པོ་རུལ་རུལ་ལ། བག་ལེ་བས་= བག་ཚགས་ཉོག་ཉོ། གཞོན་=

སྒྲོམ་འབད་ བབས་ཏེ་ གཞུགས་གཤམ་འབད་བཅུག་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།།

རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ལྷིམས་སྒྲོམ་དགོཔ།

ལོན་པའི་གྲིབ་བསུལ་ཀུན་ལ་སྒྲོམས། །ཉི་ཟེའི་ལྷང་བ་ཀུན་ལ་སྒྲོམས།།

སྲིན་གྱི་ཚུ་ཆར་ཀུན་ལ་སྒྲོམས། །རྒྱལ་པོ་བཀའ་ལྷིམས་ཀུན་ལ་སྒྲོམས།།༤༧།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

ལོན་པ་= ཤིང་། གྲིབ་བསུལ་= གྲིབ་མ་བསུལ་རྟོང་རྟོ། སྒྲོམས་= ཆ་སྒྲོམས་རྟོག་རྟོ།

ལྷང་བ་= དཀར་མདངས། འོད་ཟེའ།

ཤིང་གི་གྲིབ་མ་བསུལ་རྟོང་རྟོ་དེ་ མིག་སུ་ཉེ་རིང་མེད་པར་ ཆ་སྒྲོམས་རྟོག་རྟོ་འབད་ཡོགཔ་

ཡིན། ཉི་མ་དང་ཟླ་བའི་ འོད་ཟེའ་གྱི་ དཀར་མདངས་དེ་ཡང་ གཤམ་ལུ་ ཉེ་རིང་མེད་པར་སྒྲོམ་

དོ་ཡོད་པ་དང་། སྲིན་ལས་ བབས་པའི་ཆར་པ་དེ་ཡང་ ཉེ་རིང་མེད་པར་ཆ་སྒྲོམས་འབད་འབབ་

ཡིན། དཔྱེ་དེ་བཟུམ་སྒྲེ། རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ལྷིམས་དེ་ཡང་ འབངས་མི་སེར་གཤམ་ལུ་ ཆགས་

སྣང་ལྟོགས་སོས་ ཉེ་རིང་མེད་པར་ སྒྲོམ་དགོཔ་ཡིན།།

དཔོན་བཟང་ཅུང་གཞོག་འཁོར་དན་པ།

གཅོ་བོ་བཟང་ཡང་འཁོར་དན་ན། །དེ་ཡི་རུང་རུ་བསྟེན་པར་དཀའ།།

གཞུག་པའི་སྤྱུལ་གྱིས་དཀྱིས་པ་ཡི། །ཅན་དན་ལོན་པ་སུ་ཡིས་བསྟེན།།༤༨།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

གཅོ་བོ་= གོང་མ་དཔོན། བསྟེན་= བསྟེན་ནི། རུང་རུ་= རྫོ་ཁར། དཀྱིས་པ་= དཀྱིས་

རྟོ་རྟོ་དེ།

གོང་མ་དཔོན་བཟང་པོ་ཅིག་ཡིན་ཅུང་། གཞིམ་དཔོན་འདྲ་ལྟོ་ཅིག་ བབས་པ་དང་དཀགས་ཅིག་ཡིན་

པ་ཅིན། དཔོན་དེ་གི་ འབས་སར་ལྷག་ལྷིན་ལུ་ རྟོ་རྟོ་ཚུགས་མི་ ལཱ་ཁག་ཡོད། དཔྱེ་འབད་བ་

ཅིན། ཅན་དན་ཤིང་དེ་ བསུལ་རྟོང་རྟོ་དང་ དུམ་ཞིམ་རྟོང་རྟོ་ཡོད་ཅུང་། རྒྱལ་གཞུག་དཀགས་གྱིས་

དཀྱིས་རྟོ་ཡོད་པ་ཅིན། དེ་ལུ་གཞིས་བསྟེན་རྟོ་རྟོ་ནི་? གཞིས་ཡང་མི་བསྟེན་དོ་ བཟུམ་ཅིག་

ཡིན།།

ནང་སེམས་དང་ལྟོ་སྤྱོད་པའི་དབྱེ་བ།

ལྟོ་ནང་མིན་དང་མ་མིན་པའི། །ལཱ་སྤྱའི་འབྲས་བུ་སྤྱི་གས་བཞེས་གསུངས།།

མགོ་འཕང་= མགོ། ཅི་ལས་མཐོ་= ག་ནི་བ་མཐོ་ལ། མ་བཟུང་བ་= མེད་པ། རེངས་
པ་= རང་རྩོད། ཚོས་ཉེན་= རང་བཞིན།
ནང་ན་ཡོན་ཉེན་མེད་པའི་མི་དེ་ཚུ་ ད་ཀྱལ་གྱིས་འབད་ ལམས་ག་ནི་བ་མཐོ་ལ་འབད་ འོང་མ་
ཡིན། དཔྱེ་འབད་བཅིན། ནང་གི་སྤྱི་དཔོ་ འབྲས་བུ་དོན་ག་མ་ ག་ནི་ཡང་མེད་པའི་ཤིང་དེ་ཚུ་
རྩེད་སྐལ་ས་ རང་རྩོད་ སྲ་ཀྱག་ཀྱ་འབད་ གནམ་ལང་ལོངས་ཏེ་ལོད་མི་གི་ རང་བཞིན་ཡིན་
དོ་ བཟུམ་ཅིག་ཡིན།།

རང་བཞིན་གྱི་ཡོན་ཉེན་མེད་ལྱེད་ལྟེ་ཅོ་མ་གྱིས་ལན་ཐོགས་མེད་པ།
ཉེན་སྲེས་ཡོན་ཉེན་མེད་ལྱེད་ལྟེ་ ཡི་ཚུ་ལ་བཅོས་པས་ཅི་ལ་ལན།།
ཡལ་འབད་མེད་པའི་ཤིང་སྐལ་དེ་ས། རོད་པ་ཆ་བརྟགས་ཀྱང་ག་ལ་མཚོས།།༥༢།།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།
ཉེན་སྲེས་= རང་བཞིན། རང་དང་གཅིག་ལས། ཡི་ཚུ་ལ་= ཡི་ལའི་བཟོ། བཅོས་པ་= བཅོ་
བཅོས། བཅོ་ལ་རྒྱུ་རྒྱུ་ ཅོད་པ་ཆ་= མགྱོ་ཏེ་ལྷ་བརྟེན་མི་ཚུ།
རང་བཞིན་གྱིས་ རང་དང་གཅིག་ལས་ སྲེས་སྲེས་ལྷན་གྱི་ བཟུང་བའི་སྤྱི་དཔོ་ལམ་གྱི་ཡོན་ཉེན་

མེད་པ་བཟུམ་ཅིག་འབད་བཅིན། ཡི་ལ་ལས་ ཡོན་ཉེན་ཡོད་པ་བཟུམ་ བཟོ་སྟེ་ བཅོ་ལ་རྒྱུ་
ཅོ་མ་གྱིས་ ག་ཅི་ལན་ནི་? ཅུ་ལས་མི་ལན། དཔྱེ་འབད་བཅིན། ལྷ་ལ་ལག་དང་ འབད་མ་མེད་
པའི་ཤིང་སྐལ་དེ་མགྱོ་ལྷ་ དཔ་དང་གོས་ཚེན་གྱི་ རྒྱུ་ཆ་བརྟགས་ཏེ་འབད་ཅུང་ མཚོས་ཉེན་ཉེ་
ཅིག་ག་ཏེ་འོང་ནི་? མི་འོང་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།།

ཡོན་ཉེན་ཉེན་ལའི་བསྐྱེད་བཅོལ་ལྱགས་བསྐྱེད་དགོ་པ།
བསྐྱེད་བསྐྱེད་ལུས་ན་ག་ཡེ་ལ་བ་དེ། མཁས་འདོད་ཤེས་ལྟེ་མེད་ཡིན།།
མེ་ཏོག་ལ་ད་གྱིས་ལྷེས་བ་ཡི། ཤིང་ལས་འབྲས་བུའི་ཤེས་མེད།།༥༣།།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།
བསྐྱེད་བསྐྱེད་= ཡོན་ཉེན་ཉེན་ལྟེ་ ག་ཡེ་ལ་བ་= རྒྱུ་དེ་ས། ཉེན་ཉེན་མ་མཚོས། མཁས་
འདོད་= མཁས་པ་འབད་དགོ་མཚོས། ལན་= ལེན་ལ། བ་མོ།
ཡོན་ཉེན་ཉེན་ལའི་སྐལ་ལྷ་ རྒྱུ་དེ་ཐག་བསྐྱེད་ཏེ་ རྒྱུ་དེ་ལྟེ་འབད་ལོད་པ་ཅིན། མཁས་པའི་
གོས་ འབྲས་ལྟེ་མཚོས་པའི་ ཤེས་ཡོད་ཤེས་ལྟེ་ ལྷ་ལ་ལག་ལྟེ་མི་ཚུ་གསལ་ཡིན། དཔྱེ་
འབད་བཅིན། ཤིང་ག་ཅི་ས་ཡིན་ཅུང་། མེ་ཏོག་ལྟེ་ལའི་སྐལ་ལྷ་ ལེན་ལ་གོས་བཅོལ་སྟེ་ བརྟེན་

འཇུག་ཏུ་ ཉེང་སྐུལ་ ཡང་ཁོགས་མ་ གནོད་པ་བཀའ་མི་འདི་ལུ་ ཚིག་ཅམ་མེན་པའི་ ཡོན་ཏུན་

གྱི་བཟོད་བལ་གས་ཚུ་ བཟོད་གནང་མ་ཡིན།

སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་སྐྱུན་གསལ་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷབ་ཚུལ།

དམ་པ་དཔེན་པར་གནས་ན་ཡང་། །གསལ་སྐྱུན་ལྷ་ཡིས་སློག་པར་བྱེད།

ལྷ་ཡི་སི་ལས་སྐྱེས་པ་ཡི། །ཅན་དུ་དྲི་བལུང་རུང་གིས་འགྱེད།།༥༧།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

དཔེན་པ = ལུང་སྟོང་། སི་ལྷོན = སི་ལི་སྐྱུག། གསལ་སྐྱུན = གཏམ་སྐྱུན་གསལ། སློག = སྐབ་ནི། འགྱེད = སེལ། ལྷབ།

སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དེ་ཚུ་ མི་མེད་ལུང་སྟོང་ དཔེན་པའི་སི་ལྷོན་ལུ་བཞུགས་ཏེ་འབད་ཅུང་། ཁོང་གི་ གཏམ་སྐྱུན་གསལ་དེ་ཚུ་ བརྒྱ་བྲིན་ལུ་སོགས་པའི་ལྷ་དེ་ཚུ་གིས་ ག་ཏེ་ཡང་སྐབ་ཚེས་མ་ཡིན། དཔྱེ་འབད་བཅིན། རྒྱ་གསལ་ལྷོ་ལྷོགས་ མ་ལུ་ཡའི་སི་ལས་སྐྱེས་པའི་ཅན་དུ་གྱི་ཤིང་འདི་གནས་སའོ་ལུ་ཡིན་ཅུང་། དེ་གི་དྲི་མ་ཞིམ་ཏོང་ཏོང་འདི་ རུང་གིས་འབག་ཏེ་ ག་ཏེ་ལུ་ཡང་ ལྷབ་

འགྱུ་དོ་བཟུམ་ཡིན།

རང་བཞིན་དུ་པ་བཅོམ་ཏུང་དོན་མེད་པ།

འཁྲུག་པའི་ཤིང་དེ་བསྐངས་ན་ཡང་། །རྒྱན་དང་འཕྲད་ཚེ་ཡ་ཡོར་འགྱུར།

རང་བཞིན་དུ་པ་བཅོས་ན་ཡང་། །རྒྱེན་དང་འཕྲད་ཚེ་རང་མཚང་ལྱོན།།༦༠།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

འཁྲུག་པ = གཡོ་གཡོམ། བསྐངས = ཡུང་། ཡ་ཡོར = ཀྱ་ཀྱ་ཀོ་ཀྱ། རྒྱེན = བར་ཚད། མཚང = ལྱོན། ལྱོན = འཕྲོན། མཚོང་།

ཤིང་གཡོ་གཡོམ་དེ་ ཚེས་གཅིག་ ཡུང་ཏེ་འབད་ས་ཅིག་ཅུང་ རྒྱུ་ཅིག་གི་ཚེ་ རྒྱུ་མ་དང་འཕྲད་པ་ཅི། དེ་ཅུང་ཁོག་ཏུ་ས་ ཀྱ་ཀྱ་ཀོ་ཀྱ་འབད་ འཁྲུག་ཡིན། དཔྱེ་དེ་བཟུམ་སྐྱེ། རང་བཞིན་དུ་པའི་མི་དེ་ཚུ་ ཚེས་གཅིག་ བཅོམ་ཏུ་བཟུང་ཏེ་འབད་ཅུང་། སེམས་ཁར་མ་འབབ་ རྒྱ་བར་མ་འཇུག་མ་ཏུ་པའི་གཏམ་ཚུ་ མེན་འོང་པའི་སྐབས་ ཡུ་ཅི་ཅིག་ས་ བཟོད་མ་ཚུགས་པའི་ རང་བཞིན་གྱི་ རང་གི་སྐྱོན་ག་ཡིན་མི་འདི་ ཡི་ཁར་འཕྲོན་མ་ཡིན།

བསམ་ཀྱི་ཚུང་དྲགས་ཚུ་ལྷ་ཡོན་ཏན་ཡོད་ཅུང་ཡན་པ་མེད་པ།

ལྷན་ཚུང་རང་བཞིན་དུ་ལྷ་ཡོན་ཏན་ཡོད་ཀྱང་ཡན་མི་ཐོགས།

ཅ་བ་དུག་རླུ་གནས་པ་ཡི། །མེ་ཏོག་མཛེས་ཀྱང་སྲུ་ལ་མའོ།།༦༡།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

ལྷན་ཚུང་= བསམ་ཀྱི་ཚུང་ལྷ། གནས་པ་= ཡོན་མ། མའོ་= དགོ་པ།

བསམ་ཀྱི་ཚུང་ལྷ། མནོ་བསམ་གྱི་རང་མ་ཤེས་པའི་ཁར་ རང་བཞིན་དུ་སྲུ་ཅིག་འབད་མི་དེ་ཚུ་

ལྷ་ ཡོན་ཏན་ཚུང་ལྷ་མེ ཡོད་དེ་འབད་ས་ཅིག་ཅུང་ གནས་ལྷ་ཡན་མི་ཐོགས། དཔྱེ་འབད་བ་

ཅིན། ཅ་བ་ དུག་ཤིང་ཡོན་མི་ ཤིང་དེ་གི་ མེ་ཏོག་ག་ཅི་འདེ འཇའ་ཚི་ཚི་ཡོད་ཅུང་ ག་གིས་

དགོ་ནི་? ག་ལྷ་ཡང་ མི་དགོ་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།

སྤྱིང་སྤྱོད་སྤོང་བསྐྱེད་དགོ་པ།

ཅན་དན་ཤུག་པའི་ཀ་བ་གཉིས། །གཤུང་མ་འདེགས་པའི་རྒྱས་པ་མཚུངས།

སྤྱིང་སྤྱོད་སྤོང་དན་དཔལ་ལྷུག་གཉིས། །བྱ་བ་བྱེད་པའི་རྒྱས་ལྷ་ཡང་།།༦༢།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

འདེགས་= བཏེག། རྒྱས་པ་= ཤུགས། མཚུངས་= འདྲ། སྤྱིང་སྤྱོད་སྤོང་= སེམས་ཤུགས།

དཔལ་= ལྷུང་ཀ། བྱ་བ་བྱེད་= ལཱ་འབད།

ཅན་དན་དང་ ཤུག་པའི་ཤིང་གིས་བཟོ་བཟོ་མ་གི་ ཀ་བ་གཉིས་པོ་འདི་ རྒྱ་སོ་སོ་ཡིན་ཅུང་ གཤུང་

ཡང་འབྱ་ནི་ ལ་སོགས་པའི་ ལཱ་འབད་ནི་གི་ རྒྱས་པ་འདྲ་འདྲ་ཡོད་པ་ཡིན། དཔྱེ་དེ་བཟུམ་སྤོ་

འབད་དགོ་མནོ་བའི་སེམས་ཤུགས་དེ་ ཡོད་དེ་འབད་བ་ཅིན། ལྷུག་པོ་དང་ལྷུང་ཀ་ གཉིས་པོ་

དེ་ཡང་ ལཱ་འབད་བའི་རྒྱས་ལྷ་ ཅིག་ར་འབྲུག་འབད་ འབད་ཚུགས་པ་ཡིན།

རང་བཞིན་བཟང་དན་ལཱ་གིས་ཤེས།

འོངས་སྤྱོད་མངའ་བཟུམ་ལྷ་ཡང་། །བཟང་དན་ལས་ལྷ་སྤྱུར་ན་ཤེས།

ཕ་སྤོང་མཉམ་ལང་ཚུར་འཕལས་ན། །ཤིང་གི་མནོ་མཚུག་ཤེས་པར་རྒྱས།།༦༣།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

མངའ་བཟང་= རྒྱ་ཤོར་འོངས་སྤྱོད། མཉམ་= འདྲ། ལས་ལྷ་སྤྱུར་ན་= ལཱ་འབད་བའི་ཚོ་

ཕ་སྤོང་= ལྷུང་ལྷུག། ཕ་སྤོང་། འཕལས་= བཞོ།

རྒྱ་ཤོར་ འོངས་སྤྱོད་དང་ སྤྱོད་སྤོང་ཤུགས་ ལ་སོགས་པའི་མངའ་བཟང་ འདྲ་འདྲ་ཡོད་ཅུང་།

བཟང་པོ་ཡིན་ན་དང་། ངན་པ་ཡིན་མ་འདི་ ལཱ་ངོ་མ་འབད་དེ་ བཏང་བའི་ཚེ་ ཤེས་ཚུགས། དུ་
འབད་བཅིན། ཤིང་ཕུ་གྱི་ སློབ་དང་ལྷ་ཉིང་ འདྲན་འདྲ་ཡོད་དེ་ མགོ་མཚུག་གི་ དུ་བཟུ་
མ་ཚུགས་པ་ཅིག་ཡིན་ཅུང་ ཚུན་དང་བཀོ་བྱེ་བཏང་བཅིན། མགོ་དང་མཚུག་ ག་འདི་ཡིན་ན་ ཤེས་
ཚུགས་དོ་ བཟུམ་ཅིག་ཡིན།

མཁས་པ་གཞན་ཁར་འགྲོ་ཅུང་ཞབས་རྟོག་འཕྲོ་ཚུལ།

མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཡུལ་གཞན་དུ། ཤིན་ལོང་ཀུན་གྱིས་བཀྲས་བར་འགྱུར།

ནགས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཤིང་གིས་ནི། གཞན་དུ་ཤིང་གི་བྱ་བ་བྱེད།།༤༤།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

ཡུལ་= གཡུས། ཤིན་= ཅིས་བཞག། གཞན་དུ་= གཞན་ཁ་ལུ། བྱ་བ་བྱེད་= ལཱ་འབད།

མཁས་པའི་མི་དེ་ཚུ་ མི་ཡུལ་འགྲིམས་ཏེ་ འགྲོ་དགོ་པ་ཐོན་སོ་ཅུང་། ག་ར་གིས་གོང་ལུ་བཀྲས་

ཏེ་ ཅིས་བཞག་དང་ ཀུས་ཞབས་བསྐྱེད་པ་ཡིན། དུ་བཟུ་འབད་བཅིན། ནགས་ཚུལ་ནང་སྐྱེས་པའི་

ཤིང་དེ་གིས་ ལ་ཚ་གཞན་ཁ་ལུ་ཡང་ བྱིམ་རྒྱུ་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་ ཤིང་གི་བྱ་བ་ཚོད་དོ་ བཟུམ་

ཅིག་ཡིན།

སེམས་ཚུང་རྒྱལ་ཁམས་བསྐྱོར་ཅུང་དོན་དག་མེད་པ།

ཤིང་བལ་རྒྱུང་གིས་བདས་པ་དེ། ཤི་ཅེ་མི་ལོ་དེ་གཤོང་དུ་ཆགས།

སློབ་ཚུང་ལྷོགས་མཐར་འབྲམས་འབྲམས་ནས། ཤི་མཐའ་མར་རྒྱན་པའི་གནས་སུ་ལྷང་།།༤༥།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

ཤིང་བལ་= ཀ་བལ། བདས་པ་= འབག། ལྷོགས་མཐར་= ག་ཏེ་ལུ་ཡང་། སློབ་ཚུང་=

སེམས་ཚུང་། འབྲམས་འབྲམས། བཤལ་ཡི་བཤལ་ཡི་ས། རྒྱན་པ་= མཐའ་རྒྱགས་པ།

ལྷང་= ལུ།

ཤིང་གི་བལ་ རྒྱུང་གིས་འབག་བྱེ་འགྲོ་མི་དེ་ ཤི་གི་ཅེ་ལུ་ལོ་དེ་ཅུང་། དེ་ཁར་ ལོ་དེ་མ་ཚུགས་

པར་ ལུ་དེ་ ལོ་གཞན་ལུ་ ཆགས་པ་ཡིན། དུ་དེ་བཟུམ་སྐྱེ། སློབ་ཚུང་ཀུ་ཚུ་ ག་ཏེ་ག་

ཏེ་ བཤལ་ཡི་བཤལ་ཡི་ས་ མཐའ་མཚུགས་ལུ་ ག་མིན་གུ་མིན་ མཐའ་རྒྱགས་སི་སི་ཅིག་འབད་

ལོ་དེ་ཤི་གི་གནས་ལྷངས་ནང་ ལོ་དེ་པ་ཡིན།

སྐྱོན་དང་འདྲིས་ནི་འཇམ་ཅུང་ཡོན་ཏན་དང་འདྲིས་ནི་ལུ་ཁག།

སྐྱོན་གྱིས་གོས་པ་ཆེས་སུ་ཏེ། ལོ་དེ་ཏན་སྤོང་པ་དེ་ཏེ་མིན།

ཤིང་ལ་མེ་ཅེ་མཆེད་སྤྲོ་ཡང་། །རྒྱ་བོ་སོ་སོ་སྲ་གྲུ་ལ་པ་པ་དཀའ།།༤༤།

ཚིག་གཞན་དམ་ཆུང་ལྟེ་ལ།

གོས་པ་= འབྲེལ་ནི། ཆེས་= གནམ་མེད་ས་མེད། སྤྲོ་= འཇམ། དེ་ཉུ་མིན་= དེ་བཟུམ་
མེད། མེ་ཅེ་= མེ་ལྷ་བས། མཆེད་= འཕེལ་ནི། གྲུ་= ཟ་དཀའ་འགྲོ་ནི།

ཉེས་སྒྲོན་དང་གཅིག་ཁར་ འབྲེལ་ནི་འདི་ གནམ་མེད་ས་མེད་ འཇམ་རྩྱང་རྩྱེ་ཡིན། དེ་འབད་ལྷ་
ད་ ཡོན་རྟན་དང་འབྲེལ་ནི་འདི་ ལཱ་ཁག་ཡིན། དཔྱེ་འབད་བ་ཅིན། ཤིང་སྐམ་ལུ་ མེའི་
ལྷ་བས་འཕེལ་ནི་དེ་ འཇམ་རྩྱང་རྩྱེ་ཡིན་ཅུང་། རྒྱ་ཆེན་དེ་ཚུ་ ཁག་སོ་སོ་འབད་གྲུ་ཉེ་ འགྲོ་ནི་
འདི་ ལཱ་ཁག་ཡོད་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།།

མ་རབས་དང་འབྲེལ་ན་ཕུང་གི་གཞི་ལུ་འགྲུ་ཚུ་ལ།

མ་རབས་སྐྱེ་བོ་གཉིས་འགྲོགས་ན། །ཡུགས་ལུ་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ཕུང་།།

གཞུང་ཤིང་ལུ་བཟུང་བ་ཡོས། །མཇུག་ཏུ་གཉིས་ཀ་སྤོག་པ་ལྟེ་ད།།༤༥།

ཚིག་གཞན་དམ་ཆུང་ལྟེ་ལ།

འགྲོགས་= གཅིག་ཁར་ལོད་དེ། གཞུང་ཤིང་= མེ་ཅེ་མཆེད་བཟུང་པའི་ཤིང་། ལུང་=

གཉིས། ལྟེ་ལ་= འཚོ་ག།

སྐྱེ་བོ་མ་རབས་གཉིས་ གཅིག་ཁར་ལོད་པ་ཅིན། ཡུགས་ལུ་རང་དང་གཞན་གཉིས་ཆ་ས་ ཕུང་གི་
གཞི་ཅིག་ལུ་འགྲུ་སྤོག་ཡིན། དཔྱེ་འབད་བ་ཅིན། གཞུང་ཤིང་ མེ་ཅེ་མཆེད་མི་ ཤིང་གཉིས་གཅིག་
ཁར་བཟུང་ཉེ་ མཇུག་ཏུ་གཉིས་ལུ་ མེ་ཅེ་མཆེད་ཉེ་ ཤིང་གཉིས་ཆ་ས་ འཚོ་གཞི་ བཟུམ་ཅིག་ཡིན།།

ཆ་རྟོགས་དུམ་གསེང་ལེགས་ཤོམ་མེད་པ་གཏུང་མ།

ཡུན་ལུ་ཚུགས་པའི་ལོན་པ་ཡང་། །རྒྱ་དང་འགྲོགས་ན་ཕ་བ་འབྲིན།།

ཡ་རབས་ཡོན་རྟན་དུམ་པ་ཡང་། །གྲོགས་པོ་དུམ་པས་ཉམས་པ་ལྟེ་ད།།༤༦།

ཚིག་གཞན་དམ་ཆུང་ལྟེ་ལ།

འབྲིན་= བརྟོན་གཏུང་དེ།

མེ་རྩྱུ་དང་འབྲས་ལུ་ ཡུན་ལུ་ཚུགས་པའི་ལོན་ཤིང་ ལེགས་ཤོམ་དེ་ཚུ་ཡང་། རྒྱ་དང་གཅིག་
ཁར་ ག་འབྲུད་པ་འབྲེལ་བ་ཅིན། གཞུང་ཤིང་གི་ཚེ་ ཕ་བ་ལས་ལོག་ཉེ་ འགྲོ་ལེན། དཔྱེ་དེ་
བཟུམ་སྐྱེ། མི་ཡ་རབས་ ཡོན་རྟན་ལེགས་ཤོམ་ཡོད་མི་དེ་ཚུ་ཡང་། ཆ་རྟོགས་དུམ་པ་དང་ འབྲེལ་
བ་ན་འབྲུད་པ་ཅིན། གཞུང་ཤིང་གི་ཚེ་ དུམ་པའི་དབང་ལུ་སོང་ཉེ་ བཟུང་བོའི་ཡོན་རྟན་དེ་

ཚུ་ག་ས་ཉམས་ཏེ་འགྲོ་ཡུ་ཡིན།།

སློ་ལྟ་གཉིས་འགྲོ་གས་པའི་འབྲས་བུ།

འབྲས་ལྟ་ཤིང་གཉིས་སྐྱུ་ས་བ་ལས། །འབྲས་བུ་ཕུང་གསུམ་འབྲུང་བ་ཉམ།།

སློ་དང་ལྟ་པ་གཉིས་འགྲོ་གས་ན། །ལོ་མེད་ལེགས་པའི་སློ་གྲོས་སྒྲེ།།༤༩།

ཚིག་གཞན་དམ་ཚུན་འགྲེལ།

འབྲས་ལྟ་= རྟོག་མ་ཡོད་པའི་ཤིང་། ཕུང་གསུམ་= གཞན་ཅིག། ལོ་མེད་= ཉེ་མ་མེད་

མི། ལེགས་བཤད་= ཡན་པའི་བསྐྱབ་བུ།

འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ཤིང་ ཡེ་ཤུལ་དང་ལམ་བཟུམ་ ཡང་ཅིན་ ཡེ་ཤུལ་དང་གྲི་བཟུམ་གྱི་ རྒྱུ་གྲུ་

གཉིས་ གཅིག་ལས་སྐྱེལ་དཔ་ཅིན། ཤིང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ འབྲས་བུ་དང་མ་འདྲ་བའི་ འབྲས་བུ་སོ་

སོ་ཅིག་ འབྲུང་དོ་བཟུམ་སྒྲེ། སློ་དང་རིག་པ་ཡོད་པའི་ མི་གཉིས་ གཅིག་ལས་ལོ་མེད་པ་ཅིན། ཉེ་

མ་མེད་པའི་ ལེགས་བཤད་རིག་པ་གསར་པ་ ལེ་གཤམ་མེད་འོང་ ཟེར་བའི་དོན་ཡིན།།

གཡོག་འཁོར་དུ་པའི་སྒྲོན།

ལོ་མེད་པའི་གྲིབ་བསེལ་བ་ཉེ་ལྟ་པ་ཡི། །གྲང་པོས་ཤིང་གི་ཕ་བ་འབྲིན།།

གཡོག་འཁོར་དུ་པ་བཟུན་པ་ཡིས། །ལེགས་བྱས་ཕ་བ་ཉམས་པ་སྒྲེ།།༧༠།

ཚིག་གཞན་དམ་ཚུན་འགྲེལ།

གྲིབ་བསེལ་= གྲིབ་མ་བསེལ་རྟོང་རྟོ། འབྲིན་= བརྟོན་གྲུང་ནི། བཟུན་པ་= རེ་ནི།

ལེགས་བྱས་ཕ་བ་= བསོད་ནམས། དུག་བའི་སེམས་དང་དད་པ།

ཚད་པ་ཚ་བའི་སྐབས་ལུ་ ཤིང་གི་གྲིབ་མ་ལུ་ བཟུན་ལོ་མེད་མི་ གྲང་མོ་ཆེ་དེ་གིས་ ནམ་ཅིག་གི་

ཚོ་ ལོ་མེད་ཤིང་དེ་ཡང་ ར་ལས་འབལ་ཏེ་གྲུང་མ་ཡིན། དུལ་དེ་བཟུམ་སྒྲེ། གཡོག་འཁོར་དུ་པ་

ལུ་ བཟུན་པ་ཅིན། དེ་གིས་ ནམ་ཅིག་གི་ཚོ་ ཕུན་སུམ་ཚེགས་པའི་ལུ་ཚུ་ མ་པ་ལས་ས་ ཉམས་

བཅུག་པ་ཡིན།།

མ་རིགས་དུ་མ་གི་ལུལ།

ཤིང་ལོ་མེད་གཞུག་གིས་བཀུར་བ་ཡི། །འདྲ་བ་ཚགས་འགྲོ་ཚོ་བྱ་བལ་གཏོང་།།

ཟེ་གོགས་དུ་པ་བཟུན་ན་ཡང་། །ནམ་ཞིག་ཇེས་དུ་བཞག་ནས་འགྲོ།།༧༡།

ཚིག་གཞན་དམ་ཆུང་འགྲེལ།

གཞུག་= ལྷོ་རྟོག། འདམ་ཆགས་= ཐུ། ཐུ་ཐལ་= ཐུའི་ཡ་ལ། ཟླ་གོགས་= ཆ་ཚོགས།

ཇི་ལ་དུ་= ལྷུ་ལ་བཞག་དུ་ཡ།

ཤིང་གི་ལོ་དོང་ལོ་གི་མགྲོའི་གིས་ གོང་ལུ་བཀྲུ་ཏེ་བཞག་མི་བྱ་དེ་ཚུ་གིས་ བཀའ་དྲིན་མི་བསམ་

པར་ རང་འགྲོ་བའི་ཚེ་ ཡ་ལ་ཡང་ཤིང་གི་ མགྲོའི་ལ་ར་བཀྲུ་ཏེ་བཞག་པ་ཡིན། དཔྱེ་དེ་

བཟུམ་སྟེ། ཆ་ཚོགས་དུམ་ བསྟེན་མི་དེ་ཚུ་གིས་ཡང་ རྣམ་ཅིག་གི་ཚེ་ ལྷུ་ལ་བཞག་དུ་ཡ་

ཅིག་ རང་ལུ་བཞག་ཏེ་ འགྲོ་འོང།།

མིང་ལུ་ཡན་བརྟགས་ཅུང་དོན་དག་མེད་པ།

དུ་པར་ཇི་ཅམ་ཡན་བརྟགས་ཀྱང་། །ལུ་དུ་ཡན་པའི་རེ་བ་མེད།།

ཤིང་གིས་རྟག་རྟེ་མེ་གསོས་ཀྱང་། །མེ་ཡིས་དེ་ཏེ་དེ་ཐལ་བར་བྱེད།།༧༢།

ཚིག་གཞན་དམ་ཆུང་འགྲེལ།

ཇི་ཅམ་= ག་དམ་ཅིག། མེ་གསོས་= མེ་ཤི་མ་བཞག་པར་ཤིང་གིས་འབད་སྟོམ་བཞག་ནི།

ཐལ་བར་བྱེད་= ཐལ་བར་བརྟག་ནི།

སྟེ་བོ་དུ་པ་དེ་ཚུ་ལུ་ ག་དམ་ཅིག་ཡན་བརྟགས་ཅུང་། དེ་གི་ལུ་འབད་ ཁོང་གིས་རང་ལུ་ ཡན་

འོང་མཚོ་བའི་རེ་བ་ ཡལ་ལས་ར་བསྟེན་ནི་མི་འོང། དཔྱེ་འབད་བ་ཅིན། རྟག་ཐུ་ར་ མེ་ཤི་མ་

བཞག་པར་ སྟོམ་འགྲོ་བཞག་མི་འདི་ ཤིང་ཡིན་ཅུང་། མཐའ་མཞུག་ལུ་ མེ་དེ་གིས་ ཤིང་དེ་

ག་ར་ ཐལ་བར་བརྟགས་གཏང་དོ་ བཟུམ་ཅིག་ཡིན།།

སྟོམ་ལས་ཅེ་གིས་ག་ར་གི་དགོས་འདོད་སྟེ་བཞག་ལུ།

སྟོ་དང་མཐུ་དུ་རེ་ལེ་ཀྱང་། །མཚོག་དམན་ཀུན་གྱི་དགོས་པ་བསྟེན།།

འོད་མའི་གཞུང་ཅུ་གཅིག་གིས་ཀྱང་། །ཟག་ཡན་ལོང་གི་བྱ་བ་བྱེད།།༧༣།

ཚིག་གཞན་དམ་ཆུང་འགྲེལ།

མཐུ་དུ་= ལུ་པ་ཡོད་མི། འོད་མ་= ལུ་ཤིང་། གཞུ་ཤིང་། གཞུ་མ་ཅུ་= གཞུ། ཟག་

ཡན་= མདའ།

སྟོ་གིས་ཀྱི་རིག་ཅུལ་དང་ ལུ་འབད་ནི་གི་ལུ་པ་ཡོད་པའི་ མི་རེ་དེ་གིས་ཡང་ ཡར་གོང་མ་དང་

མར་ཏུ་མ་ཚུང་ག་ར་གི་ དགོས་འདོད་བསྟེན་ལུ་ཡིན། དཔྱེ་འབད་བ་ཅིན། ལུ་ཤིང་གིས་

བཟོ་བའི་གཞུ་ ཡུན་དོག་གཅིག་པོ་དེ་གིས། མདའ་མོ་སྟོང་ཡུག་སྟོང་ཡུག་འབད་ བཀོ་རྒྱས་པའི་
ལཱ་འབད་ཚུགས་དོ་ བཟུམ་ཅིག་ཡིན།།

རྒྱ་མོ་མེད་ཀྱི་རིགས་རྒྱས་མཐོ་རུང་དོན་དག་མེད་པ།

ལོངས་སྟོན་དཔལ་དང་མི་ལྟ་ན། །རིགས་རྒྱས་མཐོ་ཡང་དགོས་པ་རྒྱང་།།

དགོས་པའི་གྲིབ་བསེལ་མེད་ཀྱང་ཚོ། །ཅེ་མོ་མཐོ་བས་ཅི་ལ་ཡན།།༡༧།།

ཚིག་གཞན་དམ་ཚུན་འགྲེལ།

དགོས་པ་རྒྱང་= དོན་དག་རྒྱང་། མེད་ཀྱང་ཚོ་= མེད་པ་ད། ཅི་ལ་ཡན་= ག་ལུ་ཡན་ནི།

རྒྱ་མོ་ ལོངས་སྟོན་ཡུན་ལུ་མཚན་པ་ཅིག་ རང་ལུ་མེད་པ་ཅིན། ཡ་མའི་རིགས་རྒྱན་དང་
གཞུང་རྒྱས་བཟང་པོ་ཡིན་རུང་ དོན་དག་མེད། དཔྱེ་འབད་བཅིན། དགོ་པའི་གྲིབ་བསེལ་དེ་
མེད་པ་བཟུམ་ཅིག་འབད་བཅིན་ ཤིང་འདི་ས་ སྟོན་ཅིག་ག་དེ་མེད་ཅིག་མཐོ་རྒྱས་ཡོད་རུང་ ག་ལུ་
ཡན་ནི་? ག་ལུ་ཡང་ མི་ཡན་དོ་ བཟུམ་ཅིག་ཡིན།།

རྒྱ་མོ་ས་བརྟགས་པ་ལུ་ཚེ་ཏེ་མའི་བསོད་ནམས་དགོ་པ།

ཅ་བ་བསོད་ནམས་མེད་ཀྱང་ན། །བསགས་པས་དཔལ་བ་མི་བསལ་ཏེ།།

སྟོང་པོ་རྫོན་དང་བུལ་བའལ། །ཡལ་གས་རྒྱ་བོས་བྱགས་ཀྱང་ཅི།།༡༨།།

ཚིག་གཞན་དམ་ཚུན་འགྲེལ།

དཔལ་བ་= སྤང་ཀ། བྱགས་= དཔུས། བྱག་ནི།

ཅ་བའམ་ རྒྱ་ ཚེ་ཏེ་མའི་བསོད་ནམས་དེ་ས་ མེད་པ་བཟུམ་ཅིག་འབད་བཅིན། ཚེ་དེས་རྒྱ་
མོ་ས་ག་དེ་མེད་ཅིག་བསགས་རུང་ དཔལ་བོ་གི་གཞན་ཕྱངས་དེ་ བསལ་མི་རྒྱགས། དཔྱེ་འབད་བ་
ཅིན། ཤིང་གི་སྟོང་པོ་འདི་ས་ རྫོན་རྒྱ་དང་བུལ་བོ་པ་བཟུམ་ཅིག་འབད་བཅིན། ཡལ་ག་ལུ་ རྒྱ་
བྱགས་ཏེ་འབད་རུང་ ག་ཅི་འབད་ནི་? ཡན་ཐོགས་ག་ནི་ཡང་མེད།

བུལ་དང་རྒྱེད་ཀྱིས་ཡས་རྒྱེད་བརྟགས་པས་ལུ་འགལ།

བུལ་དང་རྒྱེད་ཀྱིས་མོ་ས་སྟོན་ལུ་ལ། །འདོད་ཀྱང་ཅ་བ་སྟོན་བཅའ་།།

ཤིང་རྒྱེས་བཅད་ནས་ས་གཞན་དུ། །བཅུགས་པ་ཡལ་ཆེར་སྐྱམ་པས་འབྱུང་།།༡༩།།

ཚིག་གཞན་དམ་ཚུན་འགྲེལ།

བུལ་= བུལ་ནི། རྒྱེད་= བུལ་ནི་གྱི་རྒྱེད། འདོད་= དེ་བ། སྟོན་བ་= བརྟགས་པ། ཡལ་

සීතාගමන මාර්ගය

රාජාපුත් = සුභකාමී = ජනපති

සමස්ත රාජ්‍යයේ වැඩිමහලුන් මෙන්ම මහජනතාවගේ වැඩිමහලුන්ද සුභකාමීව පවතින බවට ඒගෙන් විශ්වාසයක් ඇතිව ඇත. මහජනතාවගේ වැඩිමහලුන් ආගම මගින් මහජනතාවගේ ජීවිතයට හානි වන බවට ඒගෙන් විශ්වාසයක් ඇතිව ඇත. එබැවින් මහජනතාවගේ වැඩිමහලුන් සුභකාමීව පවතින බවට ඒගෙන් විශ්වාසයක් ඇතිව ඇත.

සුභකාමීව පවතින බවට ඒගෙන් විශ්වාසයක් ඇතිව ඇත.

මහලුන් වැඩිමහලුන් වන බවට ඒගෙන් විශ්වාසයක් ඇතිව ඇත.

සුභකාමීව පවතින බවට ඒගෙන් විශ්වාසයක් ඇතිව ඇත.

සීතාගමන මාර්ගය

මහලුන් = ජනපති. මහජනතාව = මහජනතාවගේ වැඩිමහලුන්. ආගම = ආගම.

මහලුන් වැඩිමහලුන් වන බවට ඒගෙන් විශ්වාසයක් ඇතිව ඇත. මහජනතාවගේ වැඩිමහලුන් ආගම මගින් මහජනතාවගේ ජීවිතයට හානි වන බවට ඒගෙන් විශ්වාසයක් ඇතිව ඇත. එබැවින් මහජනතාවගේ වැඩිමහලුන් සුභකාමීව පවතින බවට ඒගෙන් විශ්වාසයක් ඇතිව ඇත.

සමස්ත රාජ්‍යයේ වැඩිමහලුන් මෙන්ම මහජනතාවගේ වැඩිමහලුන්ද සුභකාමීව පවතින බවට ඒගෙන් විශ්වාසයක් ඇතිව ඇත.

මහලුන් වැඩිමහලුන් වන බවට ඒගෙන් විශ්වාසයක් ඇතිව ඇත.

මහලුන් වැඩිමහලුන් වන බවට ඒගෙන් විශ්වාසයක් ඇතිව ඇත.

සීතාගමන මාර්ගය

මහලුන් = ජනපති. මහජනතාව = මහජනතාවගේ වැඩිමහලුන්. ආගම = ආගම.

සමස්ත රාජ්‍යයේ වැඩිමහලුන් මෙන්ම මහජනතාවගේ වැඩිමහලුන්ද සුභකාමීව පවතින බවට ඒගෙන් විශ්වාසයක් ඇතිව ඇත. මහජනතාවගේ වැඩිමහලුන් ආගම මගින් මහජනතාවගේ ජීවිතයට හානි වන බවට ඒගෙන් විශ්වාසයක් ඇතිව ඇත. එබැවින් මහජනතාවගේ වැඩිමහලුන් සුභකාමීව පවතින බවට ඒගෙන් විශ්වාසයක් ඇතිව ඇත.

ཚེ་འདི་འོ་ཉོ་གོས་ཀྱི་དོན་ལུ་ལུ་འབད་ལ།

ཐུས་ཤིང་གཅོད་པ་རོ་ཡི་ལྟེན། །ཇ་སྐྱེས་གསོད་པ་ལགས་པ་ལི་སྣ།།

དོན་མཐུན་འཛམས་པ་དོས་ཀྱི་དོན། །རྒྱལ་པོས་རྒྱལ་བ་འབངས་ཀྱི་ཚེད།།༤༢།།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

ཐུས་ཤིང་= ལུན་ཆ། རོ་= རྩོམ། ཇ་སྐྱེས་= འདོམ། སྣ།= དོན་ལུ། དོན་མཐུན་= འབད་པ་འབྲུན་འབྲུན་འབད་མི། འཛམས་པ་= བཅོམ་ནི།

ལུན་ཆ་གི་ཤིང་གཅོད་མི་དེ་ རྩོམ་ཞིམ་རྩེད་རྩེ་གི་ ལྟེན་དེ་གི་དོན་ལུ་དང་། འདོམ་གསད་མི་དེ་ པགས་ཀོ་གི་དོན་ལུ་ཡིན། དེ་དེ་བཟུམ་སྟེ། ཚེད་གི་ལུ་འབད་ ཚེད་པ་ཚུ་གིས་ གཞན་ལུ་གོང་ འབྲེལ་ལྷན་ལྷན་ བཅོམ་མི་དེ་ རྒྱུ་ལོངས་ལྟེན་ཀྱི་དོན་ལུ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལུ་རྒྱལ་མི་དེ་ འབངས་ མི་སེར་གྱི་ ལེ་རྒྱུ་མ་བརྟུབ་ལས་ དེ་གི་དོན་ལུ་རྒྱལ་པོ་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།།

མནོ་བསམ་ཏེ་མ་ལུས་གཏང་དགོ་པ།

ཤིང་ལུ་ཐོག་མར་ཐིག་འདེབས་ཀྱིས། །དུས་ཤིང་གཏུབས་ནས་བསྐྱུར་ཏུ་མེད།།

བྱ་བའི་ཐོག་མར་བསམ་དགོས་ཀྱི། །རྗེས་ནས་ཕྱེད་བཅོམ་སྐྱུ་ལོའི་རྩགས།།༤༣།།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

ཐོག་མར་= ཏེ་མར། ཐིག་འདེབས་= ཐིག་རྒྱབ་ནི། དུས་= དུ་ནི། བསམ་དགོས་= མནོ་ བསམ་གཏང་དགོ། རྗེས་ནས་= རྒྱལ་ལས། ཕྱེད་བཅོམ་= རྩོ་འགྲོད།

ཤིང་ལུ་ ཏེ་མར་ཐིག་རྒྱབ་ཞེ་མ་ལས་ དུ་རྩེ་གཏུབས་ཚར་མི་དེ་ལུ་ རྒྱལ་ལས་བཅོམ་ག་ཅི་ཡང་ རྒྱབ་མི་ཚུ་གས། དེ་དེ་བཟུམ་སྟེ། ལུ་ མ་འབད་བའི་ཏེ་མ་ལས་ མནོ་བསམ་གཏང་དགོ། ཏེ་ མར་ མནོ་བསམ་ག་ནི་ཡང་ མ་གཏང་པར་ ལུ་འབད་ཚར་བའི་རྒྱལ་ལུ་ རྩོ་འགྲོད་ཕྱེད་མི་འདི། འཚར་གཞི་མེད་པའི་ ལུ་བཟུམ་འབད་ནི་དེ་གིས་ རྒྱུ་ལོངས་ཀྱི་རྩགས་མཚན་ཅིག་ཡིན།།

བྱ་བས་ལེགས་ཅམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལུ་ཏུ་ལས་དགོ་པ་མེད་པ།

བྱ་བས་ལེགས་ཅམ་གྱིས་དོན་གྲུབ་ཀྱང་། །རྩོ་དང་ལན་པ་སུ་ཞིག་རྩོམས།།

ལོ་མ་འཁྲུམས་ནས་ཏུ་ལ་བའི་ཤིང་། །སེམས་ལྟན་སྐྱུ་བ་པ་ལྟ་བུ་གས་ལུགས།།༤༤།།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

བྱ་བས་ལེགས་= འབད་བཞིན་གྱིས་འགྲུབ་ནི། ལུ་ཞིག་= ག་ཟེར་མི་འདི། རྩོམས་= ཆ་ བཞག། སེམས་ལྟན་སྐྱུ་བ་པ་= སེམས་ལོད་ཟེར་ཁྲུངས་བཀལ་ནི།

དེག་པ་དང་ བཅོལ་ལྷན་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ག་ཅི་ཡང་མ་འབད་བར་ རྟམ་ལེགས་ལྟེས་གིས་
འབད་ དོན་དག་གུ་མེད་མི་འདི་ལུ་ ད་མ་གིས་ འབད་ཚུགས་ཅི་ཟེར་ རྫོགས་ཕུལ་དང་ལྷན་
མི་ ག་ཟེར་མི་འདི་གིས་མནོ་ནི་? ག་གིས་ཡང་མི་མནོ། དཔྱེ་འབད་བ་ཅིན། འབད་མ་ག་ཅིག་
ལང་ལུ་ལཱ་ལས་ཏེ་ འུ་འུ་ལཱ་བཟུམ་གྱི་ཤིང་དེ་ལུ་ ལེ་མས་ཡོད་ཟེར་བསྐྱབ་མི་འདི་ ཡི་རྩོམ་ལུ་
ལྟེགས་པ་དེ་ཚུ་མ་གྲོགས་ ག་ཞུན་ག་གིས་ཡང་མི་སྐྱབ་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།

ལ་མང་བའི་སྟོན།

སྐང་མདོར་ལོ་འདུ་འུ་འུ་ལུ། །གནས་པའི་ཤིང་དེ་ཉུན་གྱིས་བཟླ།

དོན་མེད་འཚོལ་བའི་གཏུམ་མང་བའི། །མི་དེ་ཉུན་ལ་ངོ་བཟང་ཚུང་།།༨༥།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

སྐང་མདོ་= ལྷིམ་ལེ་ག་གི་སྐྱབ་ལས་ཡོད་པའི་ལམ་འཛུགས། བརྒྱུམ་གྱི་སྐྱབ་ལ།

འུ་འུ་ལུ་= འུ་འུ་ལུ་ལུ་ འུ་འུ་ལུ་ ཟེར་དོ་བཟུམ་ ཚིག་གི་ཉུན་ཅིག། བཟླ་= ཀླུ་མ་གིས་

བསྟན་ནི། ངོ་བཟང་ཚུང་= ངོ་མེད་པ། ཅིས་ལུངས་མེད་པ།

བརྒྱུམ་གྱི་སྐྱབ་ལུ་ འུ་འུ་ལུ་ལུ་ལུ་ལུ་ལུ་ལུ་ལུ་ལུ་ལུ་ལུ་ལུ་ མི་ག་ས་གི་ཀླུ་མ་གིས་

བསྟན་ནི་གི་གཞི་ཅིག་ཡིན། དཔྱེ་དེ་བཟུམ་གྱི། དོན་དག་ག་གི་ཡང་མེད་པའི་ འཚོལ་འཚོལ་ལཱ་
བཟུམ་གྱི་ གཏུམ་ལེ་ག་སྐྱབ་པའི་ མི་དེ་ ག་གི་གོ་དོ་ལ་འབད་ཅུང་ ངོ་སྐྱང་དང་ཅིས་ལུངས་
ག་ནི་མེད་པ་འགྲེལ་ཡིན།

མིང་ཏུ་གྱི་དྲིན་ལུ་ཚོགས་ནི་མེད་པ།

མིང་ཏུ་གྱས་པ་ཚུང་ན་ཡང་། །དྲིན་ཆེན་ལུས་ཀྱིས་སྐྱབ་འགོངས།

ལུང་ཤིང་སྟོན་པ་མེ་ཚུང་ཡང་། །འུ་པ་ལྟ་པོས་ཚང་མང་འགོངས།།༨༦།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

གྱས་པ་ཚུང་= འབད་བྱིན་བྱིན་མ་ཚུང་ཉུ་ཅིག་ལས་མེད་པ། ལུས་= དྲིན་བཀལ་ནི། ལྟ་པོ་

འགོངས་= ལྟ་པོ་ལང་ཚོགས་ནི་མེད་པ་སྐྱབ་ནི། ལུང་ཤིང་= མེ་ལུ་གི་གི་ཤིང་། ཚང་མང་=

བཟ་ཚང་། འགོངས་= བཀལ་ནི། གང་ནི།

རང་བཞིན་དུ་དགས་དེ་ཚུ་ འབད་བྱིན་བྱིན་མ་ཚུང་ཉུ་ཅིག་ལས་མེད་ཅུང་ དྲིན་སྐྱོམ་པ་བཀལ་

ཏེ་ ལྟ་པོ་ལང་ཚོགས་ནི་མེད་པ་ཅིག་སྐྱབ་ཡིན། དཔྱེ་འབད་བ་ཅིན། ཤིང་སྟོན་མ་དེ་ལུ་ མེ་ཚུང་

ཉུ་ཅིག་ལས་འབར་ནི་མེད་ཅུང་ འུ་པ་གནག་ཏུ་ཏུ་དེ་གིས་ བཟ་ཚང་གང་གྱི་འགྲོ་དོ་བཟུམ་ཅིག་

ཡིན།།

ལཱ་དུམ་ཚས་གཅིག་གིས་ཡ་རྩ་གསུམ་དོན་གསུམ་ལྟེ་བའི་གཞི་ལྟ་འབྲུང་ནི།

ཤིང་ལ་ལུན་གཅིག་སྐྱུ་ལ་གནས་དེ། །ཕྱིས་ཀྱང་མཐོང་ཚེ་འཇིགས་པ་ཉུང་།།

རྒྱ་དང་ཚུན་ལ་གཅིག་ལྷགས་པའི། །མི་དེས་རྩ་གསུམ་དོན་གསུམ་ལྟེ།། < ༧།།

ཚིག་གཞན་དམ་ཚུན་འགྲེལ།

ལུན་གཅིག་= ཚས་གཅིག་ སྐྱུ་ལ་= སྐྱུ་ལ། ཕྱིས་ཀྱང་= ལྷན་ལས་ཡང་། འཇིགས་པ་=

འདྲིག་ནི། རྒྱ་= ཡས་མ་རྒྱ་བཟུང་། ཚུན་= ཤོ་བ་རྒྱ་བཟུང་། གཅིག་ལྷགས་= ཚས་གཅིག་

འཇུག་ནི།

ཤིང་ལྟ་ཚས་གཅིག་ སྐྱུ་ལ་གནས་ཏེ་དོན་མི་དེ་ལྟ་ ལྷན་ལས་འབད་ཅུང་ ཤིང་དེ་མཐོང་མེད་ མི་

དེ་ཚུ་འདྲིགས་ཏེ་ཐོག་འགྲེལ་ཡིན། དཔེ་དེ་བཟུམ་སྟེ། ཡས་མ་བརྒྱ་ནི་དང་ ཤོ་བ་རྒྱ་བཟུང་གི་གྲུ་ལ་

འབད་ ཚས་གཅིག་འཇུག་སེམ་བཟུམ་གཅིག་ འབད་བཟུང་། དེ་ལྟ་མི་གཞན་གྱིས་དུས་ཡུག་གསུམ་

དོན་གསུམ་ལྟེས་ཏེ་འདྲིག་པ་ཡིན།།

སྐྱེས་ལྷན་དུམ་པ་ལྟ་དུམ་པ་ལྟ་བུ་པ་ཅིན་རང་ལྟ་གཞོན་ནི་གི་གཞི་ཡིན་མ།

ཚེས་མ་རྟོ་ཡང་བྲག་རི་ལ། །བལྟུན་ན་ཅེ་མོ་འཇིགས་པ་བྱེད།།

སྐྱེས་ལྷན་དུམ་པ་ར་ཡུག་དོན་གསུམ། །མོད་པ་རང་གིས་དུམ་པ་འབེབས་ཡིན།། < ༨།།

ཚིག་གཞན་དམ་ཚུན་འགྲེལ།

བྲག་རི་= བྲག་ བལྟུན་= གསོ་བཟུང་། འཇིགས་པ་= ཚིག་ མོད་པ་= མེད་ནི། དུམ་པ་

འབེབས་= དུམ་པ་ལྟ་བུ་ནི།

ཅང་གི་སྤྱི་རྒྱ་གི་ གཞན་ཅིག་རྟོགས་ཁིག་ཁི་ཡོད་ཅུང་ བྲག་ལྟ་གསོ་བཟུང་པ་ཅིན་ ཅེ་མོ་ཚིག་གི་ཅིག་

ལས་མེད། དཔེ་དེ་བཟུམ་སྟེ། སྐྱེས་ལྷན་དུམ་པ་དེ་ཚུ་ལྟ་ ཡུག་དོན་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་ལྷན་དུམ་པ་

ཅིན་ ཁོང་ལྟ་གཞི་ཡང་འབད་མི་ཚུགས་པར་ ལོག་ཏེ་ རང་གིས་རང་ དུམ་པ་ལྟ་བུ་འགྲེལ་གི་

གཞི་ཅིག་ལས་མེད་པ་ཡིན།།

ཏུ་ཚུང་དུག་ཅུང་སྐྱོན་ལྟ་འབྲུང་བའི་གཞི།

གནས་མིན་ལ་ཡང་དུམ་ཚེས་ན། །སྤྱི་གསུམ་མའི་དུས་འདྲིས་ཀྱན་གྱིས་བརྟུན།།

ཤིང་བལ་འཇུག་མོ་འཇུག་མོ་ཞེས། །ཀྱན་གྱིས་ལྷན་དུམ་པ་ལྟེ་དུམ།། < ༩།།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

གནས་མིན་= འོས་ཤིང་འཚམས་པའི་ས་གོ་མེད་མ། རྒྱལ་ཆེན་= ཟམ་རྒྱུད་པའི་གྲི།

སྒྲིག་ས་མའི་རྣམ་= ར་མེས་ནངས་པ་གི་རྣམ། བརྒྱུས་= མེས་མེད་བཅོས་ཤི། རྩ་= གན་ཤི།

འོས་འབབ་མེད་པའི་ས་གོ་ལྟ་ཡང་ ཟམ་རྒྱུད་པའི་འབད་ལོད་པ་ཅི་ན། ར་མེས་ནངས་པ་གི་

རྣམ་ཚེད་ལྟ་ ག་གིས་ཡང་བརྒྱུས་བཅོས་འབད་ལམ་ཡི་ན། རྩེ་འབད་པ་ཅི་ན། ཤིང་གི་བལ་དེ་

འཇམ་རྩྱེད་རྩྱེད་འདུག་ འཇམ་རྩྱེད་རྩྱེད་འདུག་ཟེར་ ག་གིས་ཡང་གན་ཤི་འབད་ མི་འཐིང་མས་ག་?

འཐིང་མས་མེད་ན། འ་རྒྱ་བརྒྱུས་ཅིག་ཡི་ན།

ཡུང་རྩལ་རྩལ་མི་བརྒྱུས་པའི་སྒྲི་ན།

ཤིང་སྒྲིལ་རྩལ་པོ་མཚོས་ན་ཡང་། །སྐྱ་ཤིང་འཕྱོག་པོ་ཅི་ལས་བཟུང་།

རང་བཞིན་རྩལ་ན་བཟུང་མེད་ཉུང་། །རེས་འགའ་ལེ་མེ་རྒྱལ་བས་གསུངས།།༡༠།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

ཤིང་སྒྲིལ་= ཤིང་། རྩལ་པོ་= ཡུང་རྩལ་རྩལ། མཚོས་= འཇམ་ཆི་ཆི། སྐྱ་ཤིང་། སྐྱ་བཟོ་ནི་

གི་ཤིང་། འཕྱོག་པོ་= ཡག་ཡོག། ཅི་ལས་བཟུང་= ག་ཅི་བ་རྩལ་པ། རེས་འགའ་= རེ་

ཚོ་སྐྱབས། ལེ་མ་པོ་= གཡོ་གཡོ་ལ། མ་ཡུང་མ། རྒྱལ་བ་= སངས་རྒྱལ།

ཤིང་དེ་རྒྱ་ཡུང་རྩལ་ཡོད་པ་ད་ འཇམ་ཆི་ཆི་ འོང་མ་ཡིན་ཅུང་། སྐྱ་བཟོ་ནི་གི་ཤིང་འདི་ གཡོ་

གཡོ་ལ་ཅིག་ར་ཡོད་ན། ག་ནི་བ་ ཡེགས་ཤོ་མ་ཡི་ན། རྩེ་དེ་བརྒྱུས་སྒྲིལ། རང་བཞིན་ཡུང་རྩལ་རྩལ་

དེ་ བཟུང་ཤོས་ཅིག་ཡིན་ཅུང་ རེ་ཚོ་སྐྱབས་ཡག་ཡོག་ཡེ་ཅི་ལེ་ འབད་དགོ་པ་འབད་ཡང་ རྒྱལ་

བ་ལྗོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ གསུངས་ཏེ་ ཡོད་པ་ བརྒྱུས་ཡི་ན།

མཐུ་དང་རྣམ་པ་མེད་པ་ཅི་ན་དཔལ་རྩལ་བརྒྱུས་ཤི་མེད་པ།

མདེའུ་མེད་པའི་མདེའུ་ལམ་ལམ་པ། །དམ་པོ་བྱུན་འདེན་ལོ་ཏེ་ཡི་ན།

དམ་པོ་འཇོམས་པའི་མཐུ་མེད་ན། །དོན་མེད་དཔལ་རྩལ་ཅི་ལྟ་ལྟ།།༡༡།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

མདེའུ་= གྲོ་བ་མདེའུ། འམེན་= རྒྱལ་གྲི། བྱུན་འདེན་ལོ་ཏེ་= ཤོག་ཟེར་འབོ་མི་བང་ཆེན།

མཐུ་= རྩལ་སྐྱབས། དཔལ་རྩལ་= དཔལ་རྩལ་སྐྱབས་བརྒྱུས་པའི་རྩལ། རང་རྩལ་རྒྱལ་གྲི།

ཅི་ལྟ་ལྟ་= ག་ཅི་འབད་རྒྱལ་གྲི་?

ནང་ན་མདེའུ་མེད་པའི་ གྲོ་བ་མདེའུ་རྒྱལ་པ་ཅི་ན་ རྩལ་འཕུད་དེ་རྒྱུ་ ཤོག་ཟེར་འབོ་མི་བང་ཆེན་

བཟུམ་ཅིག་ཡིན། དཔྱེ་དེ་བཟུམ་སྒྲེ། དཔྱེ་མོ་བཅོམ་ནི་གི་ རྟོག་ས་ཤུགས་ རང་ལུ་མེད་པ་བཟུམ་
ཅིག་འབད་བཅོམ། དོན་དག་ག་ནི་ཡང་མེད་པའི་ རང་སྐད་ག་ཅི་འབད་ཀྱི་བཅོམ་ནི་? ཀྱི་བཟུ་དོན་
དག་མེད་ཟེར་བའི་དོན་ཡིན།

གཉེན་ཉེས་ལུ་ཡང་བུམས་སྐྱོང་ཆེད་དུ་ག་ནི་མེད་པ།

གཉེན་ལ་ཉ་ཅང་བུམས་པ་ཡང་། །འཁོན་གྱི་རྒྱ་རུ་འགྲོ་བའམང་།།

བུས་ཤིང་མངས་མོ་སྟོན་ཆེས་ན། །མ་ཞུས་སྐྱེགས་པ་སྐྱུར་མོ་བུང་།།༡༢།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

ཉ་ཅང་= གནམ་མེད་ས་མེད། འཁོན་= ཁྲོ། འཁོན་འཛིན། སྟོན་ཆེས་ན་= བཟུམ་ནི་མང་
དུག་པ་ཅིན། མ་ཞུས་= ཞུས་མ་ཚུགས་པ། སྐྱེགས་པ་= འགྲངས་སྐད་ལོག་ནི།

གཉེན་ཉེས་དེ་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ གནམ་མེད་ས་མེད་ བུམས་སྐྱོང་ཡང་འབད་ནི་མི་འོང་། ག་
དེ་མ་ཅིག་འབད་ བུམས་སྐྱོང་ཆེད་དུ་ཅུང་ འཁོན་འཛིན་གྱི་རྒྱ་ལུ་འགྲོ་མི་ལེ་ཤ་ཡོད། དཔྱེ་འབད་
བཅོམ། གུན་ཚ་གི་ཤིང་དེ་ མངས་མ་ཡིན་ཅུང་ བཟུམ་ནི་མང་དུག་པ་ཅིན་ ཞུ་མ་ཚུགས་པར་

འགྲངས་སྐད་སྐྱུར་དེ་ཉ་ག་ཉ་འབད་ ལོག་འགྲོ་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།

ཡུང་གི་ཅ་བ་གཉེན་ཉེས་ཡིན་མ།

ཤིང་དཔྱེ་བུ་མེད་མོད་ཀྱང་། །དེ་ཡི་ལུ་བ་ཤིང་གིས་སྒྲེ།།

དཔྱེ་ཡིས་བཟུམས་པའི་ཡུང་གྲོ་ལ་ཡང་། །ཡལ་ཆེར་ཅ་བ་གཉེན་གྱིས་སྒྲེ།།༡༣།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

ཡིན་མོད་= ཡིན་ས་ཅིག་ཅུང་། ལུ་བ་= གལ་པ། ཡུང་གྲོ་ལ་= ཡུང་། ཡལ་ཆེར་= མང་
ཤོས།

ཤིང་གི་དཔྱེ་དེ་ བུ་མེད་ཡིན་ས་ཅིག་ཅུང་ བུ་མེད་གི་གལ་པ་འདི་ ཤིང་གིས་ར་བསྐྱིག་དགོ་པ་ཡིན།
དཔྱེ་དེ་བཟུམ་སྒྲེ། དཔྱེ་མོ་ཚུ་གིས་ སྤོང་མི་ཡུང་ཡང་། ཡུང་གི་རྒྱ་མང་ཤོས་ཅིག་ རང་གི་གཉེན་
ཉེས་དེ་ཚུ་གིས་ བཟོ་བཟོ་ལོན།

དཔྱེ་ལུ་དང་ཟུག་དུག་རང་སྟོག་གཅད་མི་དཔྱེ་ལུ་འགྲུས་ནི།

སྤོང་མོ་གཅོད་པའི་བཟུམ་ཉེས་ན། །རང་གི་བྱེད་དུ་ལྷུང་བར་འགྲུས།།

དཔྱེ་ལ་ཉ་ཅང་དང་བའ་ཡང་། །རང་གི་གཉེན་དུ་འགྲོ་བའམང་།།༡༤།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

ཐབས་ཀྱིས་= ཐབས་ཤེས་ལེགས་ཤོམ་མེད་པ། ལྷུང་= ཟུ། ག་ཤེད་= དམ།

ཤིང་གི་འོད་མོ་བདུང་དུ་ རྟ་འབྲུག་འབད་ ཐབས་ཤེས་ལེགས་ཤོམ་ཅིག་ མ་བརྟེན་མ་འདྲམ་
འབད་བཅིན་ འགྲེལ་བའི་སྐབས་ལཱ་ རང་ལཱ་ཡོག་ཏུ་ ཤི་ནི་གི་ཉེན་ལ་ཡོད། དཔྱེ་དེ་བཟུམ་སྟེ།
དམ་ཐོ་བརྟུལ་ནི་ བརྟུལ་ཐངས་མ་ཤེས་པས་ འགྲོ་བརྟུལ་པས་མཚོ་ དེ་ལཱ་ལྷུང་ནི་ ག་འཕུད་ས་
མང་དུ་ག་པ་ཅིན་ རང་གི་སློབ་གཙུག་པའི་དམ་འབད་ འགྲོ་མི་ཡང་ལེ་ཤ་ཡོད།

དམ་ཐབས་ཀྱིས་བརྟུལ་དགོ་པ།

ཤིང་སྐམ་འགྲུགས་པས་མི་ལྷན་དེ། །སྤྲོད་ཀྱིས་བསྐོས་ན་ལས་ལུ་རུང་།

དམ་ཐོ་མི་བསྐྱེད་མེས་ལྷན་ཡང་། །ཐབས་ལཱ་མཁས་ན་འདུལ་བས་ལྷན་།།༡༥།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

འགྲུགས་པ་= བཀྲ་ག་ནི། བསྐོས་= བང་བརྟུང་ནི། ཟུག་ནི། ལས་ལུ་རུང་= ལཱ་འབད་
བརྟུལ། མི་བསྐྱེད་= གཞུག་དམ་པ། མ་རུངས་པ། འདུལ་= བརྟུལ་ནི།

ཤིང་སྐམ་འགྲུགས་མཚན་གྱི་སྤྲོད་ཀྱིས་བསྐོས་ན་ལས་ལུ་རུང་ ལཱ་འབད་བརྟུལ་འགྲོ་སྟེ་
ཡིན། དཔྱེ་དེ་བཟུམ་སྟེ། དམ་ཐོ་མ་རུངས་པའི་ མེས་ལྷན་ལྷན་མི་དེ་ཡང་ ཐབས་ཤེས་མཁས་

པའི་ཐོག་ལས་འབད་བཅིན་ བརྟུལ་ཚུགས་ཟེས་བའི་དོན་ཡིན།

ལཱ་ལུ་འཇམ་པའི་ཐོག་ལས་འབད་སྟེ་ལས་ལུ་ལྷུང་པའི་ཐོག་ལས་དམ་པ།

ཉེ་ལྷན་མི་ཕྱེད་ལྷུང་མེད། །ལྷུང་ལྷུང་གཞུང་ལཱ་པས་སྟེ།

ལེགས་པས་བཤད་ཀྱང་མི་གོ་བའི། །མ་རབས་ལཱ་ལཱ་མད་པས་བཟུལ།།༡༦།

ཚིག་གཞན་མཚན་འགྲེལ།

མི་ཕྱེད་= ལ་ཕྱེད་མཚན་གྱི་ ལྷུང་མེད་= མེ་རྟོག། ལྷུང་གཞུང་= ལྷུང་མ་གོ་གོ་བཅུང་
། ཕྱེ་= ལ་ཕྱེད་ནི། ལཱ་ལུ་= ། ལཱ་ལུ། ཟུལ་= ལྷི་ལཱ་འགྲོ་ནི།

ཉེ་མ་དང་ལྷན་བའི་ཟེས་ཀྱིས་ཡང་ ལ་ཕྱེད་མཚན་གྱི་ལྷུང་མེད་ཟེས་བའི་མེ་རྟོག་དེ། ཟུམོ་
ལྷུང་གཞོན་མ་གོ་ལྷུང་པའི་གཞུང་ལུང་གིས་ རེག་པ་ཅི་མཚན་གྱིས་ཡང་ལ་ཕྱེས་ཏེ་འགྲོ་སྟེ་ཡིན།
དཔྱེ་དེ་བཟུམ་སྟེ། ལེགས་ཤོམ་འབད་བཤད་པ་ལྷུང་ཏེ་ཕྱི་རུང་མ་གོ་མི་ མ་རབས་ལཱ་ལཱ་ཅིག་
ལཱ་ མད་པ་ལྷུང་ཏེ་འབད་བཅིན་ དུལ་ཚུགས་པ་ཡིན།

མིའི་ལྷན་པས་མ་འདྲམ།

དམ་ཐོ་མ་གཞན་ལྷན་ལས་ལང་བཟང་དང་། །དེས་གཞན་སྐྱེད་མེས་ཚུལ་ལྷན་གཞན།

ནགས་ཚལ་ ཡུན་ལུ་ཚེགས་མི་དེ་ནང་ལུ་ དོན་དག་མེད་ཅུང་ ག་གིས་ཡང་འཕོ་མི་མེད་ཅུང་
དམ་མཁའ་ལྷན་ལྷན་ རང་བཞིན་གྱིས་ འཁོར་ལོ་ལྷན་ དཔེ་དེ་བཟུམ་སྟེ། ག་ཏེ་ལུ་འབད་ཅུང་འདྲ་
བདེ་སྦྱིད་འཛེམས་པའི་ས་ཆ་དེ་ནང་ ལཱ་ཁག་འབད་ བརྟ་སྤྱོད་མ་བཟུག་ཅུང་ དེ་ནང་ མི་ཚུ་
ག་པ་ རང་བཞིན་གྱིས་ འཛེམ་ཡིན།

ཚོས་འབད་ནཱ་འཛིན་ཏེ་ལུས་ཀྱིས་གྲུབ་པ།

ཤིང་གིས་འབྲས་བུ་ལེགས་བསྐྱེད་ན། །ལོ་འདྲེ་ལཱ་སོགས་ཞུ་ལཱ་འབྱུང་།

དམ་པའི་ཚོས་ལཱ་བཅོལ་བྱས་ན། །ལྷན་གྱི་དཔལ་ཡང་དེ་ཡིས་འབྱུང་།།༢༠༠།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

ལེགས་བསྐྱེད་= ལེགས་ཤོམ་བརྟགས་ནི། ཞུ་ལཱ་= ཞོ་ལཱ།

ཤིང་དེ་གིས་ འབྲས་བུ་དེ་ལེགས་ཤོམ་འབད་བརྟགས་པ་ཅིན། ལོ་འདྲེ་ལཱ་ལྷན་ལྷན་གྱི་ཚུ་

ཞོ་ལཱ་འབྱུང་མ་ཡིན། དཔེ་དེ་བཟུམ་སྟེ། དམ་པའི་ཚོས་ལཱ་བཅོལ་བྱས་བསྐྱེད་དེ་འབད་བ་

ཅིན། དེ་གིས་ ཆབ་སྲིད་དང་འབྲེལ་བའི་ དཔལ་ཡུལ་ཚུ་ཡང་ རང་བཞིན་གྱིས་ འབྱུང་མ་

ཡིན། ཟེ་བའི་དོན་ཡིན།

ལེགས་བསྐྱེད་དེ་ལེགས་ལྷན་ཚོས།

དེ་ཏེ་ལུ་གསུམ་གཉིས་བྱེད་དོ་ལུ། །ཤིང་གི་ལྷན་པར་ལོ་ན་ཡིས།

མཚན་བྱེད་གྲུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་འདི། །ལོ་ན་མེད་མཁའ་པའི་དགའ་ལྷོ་ལྷན་ཡིན།།༢༠༡།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

དེ་ཏེ་ལུ་= དེ་བཟུམ། ལེགས་གཉིས་= ཚོས་གྲི། བྱེད་དོ་ལུ་= ལེན་ཞི་དང་བཞག་ནི། ལོ་

ན། ལྷན་པར་གཅིག། མཚན་བྱེད་= དོན་ལྷོ་ལྷན་གྱི་དཔེ། གྲུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་= གྲུམ་བཞད་གྱི་

ཚིག་སྦྱོར། ལོ་ན་མེད་= ཏེ་མ་མེད་པ།

གོང་ལུ་བཞད་མི་དེ་བཟུམ་ ཚོས་དང་ཆབ་སྲིད་གྱི་ བྱེད་ལྷན་དང་དོ་ལུ་གསུམ་གཉིས་ ཤིང་གི་ལྷན་པར་

མ་འདྲེ་ལྷན་ལྷན་གཅིག་ལུ་ དཔེ་སྦྱར་ཏེ་བཞད་མི་ གྲུམ་གྱི་ཚིག་སྦྱོར་འདི་ ཏེ་མ་མེད་པའི་

ལེགས་བསྐྱེད་ གསུམ་པ་ཅིག་ ཡིན་མཁའ་པའི་བརྟེན་ཏེ་ མཁའ་པ་དེ་ཚུ་ལུ་ དགའ་བའི་དགའ་

ལྷོ་ཅིག་ཡིན།

ལེགས་བསྐྱེད་དེ་བཟུམ་འོང་དགོ་པའི་རྒྱ་མཚན།

གང་མགྲིན་འོ་མའི་རྒྱ་མཚན་ལུ། །དབྱེད་ལཱ་ལྷན་དང་མོ་རྣམ་རོ་ལཱ།

དེ་ཡི་ལུས་ལུགས་བཤད་ཀྱི། །ཟ་སྤྲུམ་འཁྲི་ཤིང་ཅི་ཡང་གཡོ།།༡༠༢།།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

གང་མགོན་= བསྟན་བཅོས་ཚུམ་པ་པོའི་མགོན་པའམ་ལྟོད་མ། དབྱེས་ལྟར་= ཉན་པའི་
དབྱེས་དང་ཉན་པའི་དབྱེས་ཅན་ལྟ་མོ། རྣམ་རེལ་= ཅེད་མོ་ཅེ་ནི། ཟ་སྤྲུམ་འཁྲི་ཤིང་=
ཚུའི་ཟ་སྤྲུམ་གྱི་རིམ་པ། ཅི་ཡང་གཡོ་= ག་ཅི་བརྩམ་ཡང་འཕྲོད་ནི།
བསྟན་བཅོས་ཚུམ་པ་པོ་ གྲུང་བཤད་བསྟན་པའི་སྐོན་མེའོ་གི་ ག་ནི་བ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་
མགོན་པ་ འོ་མའི་རྒྱ་མཚོ་བརྩམ་དེ་ནང་ ལྟ་མོ་དབྱེས་ཅན་མ་ བྱང་པམ་བརྩམ་སྟེ་ ཅེད་མོ་ཅེ་
ཉེ་བཞུགས་ནི་དེ་གིས་ ལྟ་མོ་དེ་གི་ལུས་ལུས་ བྲང་དོར་གྱི་ལུགས་བཤད་དེ་ཚུ་ ཚུའི་ཟ་སྤྲུམ་གྱི་
རིམ་པ་བརྩམ་སྟེ་ ག་ཅི་བརྩམ་ཡང་འཕྲོད་མེད་ཡིན་མས།།

ལུགས་བཤད་དེ་གི་བཤད་བཤད།

གཞན་སྟུན་ནོར་བུའི་ལུགས་པ་ཡིས། །རྒྱ་བོད་འཛིན་མའི་མཐའ་བཅིངས་པ།།
དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་པརྱི་ཉེ། །ལུགས་བཤད་ལམ་ལུ་བརྟེན་པ་ཡིན།།༡༠༣།།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

ལུགས་པ་= ཐག་པ། འཛིན་མ་= ས་གནི། མཐའ་བཅིངས་= མཐའ་མ་ཚུན་བྱུང་ནི། ལམ་
ལུ་བརྟེན་པ་= དེ་བརྩམ་སྟེ་བཤད་བཤད་པ།
མའས་པའི་ གྲུང་དང་སྟུན་གཞན་གྱིས་ རྒྱ་དང་བོད་གྱིས་ཆ་གཉེ་ལུ་ཡང་ ལྷབ་ཉེ་ཡོད་
པའི་ དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་པརྱ་དེ་གིས་བཅུ་མས་པའི་ ས་སྐྱ་ལུགས་བཤད་དེ་གི་ལམ་སྲོལ་ལུ་
བརྟེན་ཞུས་ལས་ དེ་དང་ཆ་འདྲ་བའི་ལུགས་བཤད་གཅིག་ ང་གིས་ཡང་བཤད་བཤད་པ་ཡིན།།

དཔེ་དོན་མ་མཐུན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལུ་བརྟེན་དེ་དེ་དག་མེད་པ།

དོན་གྱི་སྐོར་ལུགས་མཁྲིན་གང་པ། །དཔེ་ཡི་དེ་མིག་ལྷག་གང་པ།།

དེ་ཉེ་གཞུང་ཡང་ལྷང་མོད་ཀྱི། །མའས་སྐྱུ་སྐྱ་ཡི་དབང་དུ་བྱ།།༡༠༤།།

ཚིག་གནད་མཚན་འགྲེལ།

སྐོར་ལུགས་= ལེ་མིག། མཁྲིན་གང་= ལག་པའི་མཚུམ་མོ་ལའི་ཚད། སོར་པ། ལྷག་གང་=
ལྷག་གང་། ལག་པའི་ཀི་ལི་ལས་མཚུམ་མོ་གི་ཅེ་མོ་ཚུན་ཚད་གྱི་ཚད། ལེ་མིག་= ལེ་མིག་ལ།

དེ་ཉུང་= དེ་བརྒྱུ་མ་གྱི། གཞུང་= དཔེ་ཆ། ལྷ་ལོ་མོ་དེ་= མཐོང་ཞི་འདུག། དཔང་ཕུ་བྱ་= ག་གི་དཔང་ཕུ་བྱ་དང་ཉེ།

དོན་དོ་མ་ལེ་མི་ག་བརྒྱུ་མ་དེ་ མཁྱིལ་གང་ལུས་མེད་པར་ དེ་ལྟོ་ལྟོ་ཞི་གི་དཔེ་ ལེ་མི་ག་བྱ་བརྒྱུ་མ་ དེ་ ལྷ་གང་འབད་མི་གི་ དོན་ཚུང་ལྷ་ཅིག་ལུ་ དཔེ་ལེ་ཤ་འབད་མི་ དཔེ་ཆ་ཡང་མཐོང་ཞི་འདུག། ཡིན་ཅུང་དེ་ཚུ་ མཁས་པ་དང་བློ་ལོ་ག་གི་དཔང་ཕུ་བྱ་དང་ཉེ་ གསུངས་གསུངས་མ་ཡིན་ན་མ་ ཤེས། ག་ལུ་ཡང་ཡན་ཚེས་ཡོད་པ་བརྒྱུ་མ་ཅིག་མི་མཐོང་པས།

དཔེ་ལུ་དོན་གཅི་ཆེ་མ་གཟུང་དགོ་པ།

ལྷ་གས་གཉིས་སྐང་དོར་ཤེས་འདོད་ན་མས། །དཔེ་ཡི་སོར་མོ་ཅམ་མིན་པར།

དོན་གྱི་ཟླ་ཤེས་སོགས་ཉེས་དང་། །ངོ་མཚར་རི་དྲགས་མཚན་མ་ཡོད།།༢༠༥།

ཚིག་གཞན་དམ་ཚན་འགྲེལ།

དཔེ་ཡི་སོར་མོ་= ཟླ་བ་ལུ་མཚུ་བ་མོ་དཔགས་ཏེ་ལྟོ་ལྟོ་མ་དག་གི་མཚུ་བ་མོ་ལེ་ཅེ། ཟླ་ཤེས་= ཟླ་ བ། ངོ་མཚར་= ཡ་མཚན། རི་དྲགས་མཚན་མ་= རི་མོང་ཅོག་ར་འབད་པའི་གཟུགས་བརྒྱན།

ཚོས་སྲིད་ལྷ་གས་གཉིས་ཀྱི་ སྐང་དོར་ཤེས་དགོ་མཚོ་མི་དེ་ཚུ་ ཟླ་བ་ལུ་མཚུ་བ་མོ་དཔགས་ཏེ་

ལྟོ་ལྟོ་མ་དག་གི་ མཚུ་བ་མོ་ལེ་ཅེ་ལུ་བཏུ་བྱེ་མ་ལོད་པར་ དོན་དོ་མ་གི་ ཟླ་བ་དེ་ལུ་བཏུ་ཞིག་ དེ་ལུ་ བཏུ་བ་ཅིན་ ཡ་མཚན་ཆེ་བའི་ རི་མོང་ཅོག་གཟུགས་བརྒྱན་ཡང་ མཐོང་ཞི་ཡོད།

ལྷ་གས་བཤད་དེ་འི་དགོ་ཕ་གཞན་དོན་ཕུ་བལོ་བ།

འདི་ར་འབད་ལྷ་གས་བྱས་ཏེ་གྲོ་རྩེ་ལྷ། །ས་མོན་མིན་པའི་དགོ་མཚན་གྱི།

ཡལ་ག་ལྷོགས་བཅུ་ར་རྒྱས་པ་ཡིས། །འགྲོ་བ་ལུ་གྱུ་གྱི་དོན་ལྟེ་ཤོག།༢༠༦།

ཚིག་གཞན་དམ་ཚན་འགྲེལ།

འདི་ར་འབད་= བཏུ་བ་ཅོས་འདི་ཅོམ་དུ་ལུ་འབད་བཅོན་དང་སྤྱིང་ཅུས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པ།

ལྷ་གས་བྱས་= དཀར་པོ་འི་དགོ་བའི་ལུ། ཏེ་གྲོ་རྩེ་= ལོ་འདབ་ལྷ་གས་ཡོད་པའི་ཁར་ ཡལ་

ག་ལུས་ཡང་ཕ་བ་གསར་པ་ཅོན་ཏེ་ སློམ་འབད་འགྲོ་མི་ཤིང་ཅིག། མིན་= མོང་འཕེལ་འགྲོ་

ཞི། ཚིགས་ཞི། ཅུས་ལུ་འབད་ད་སྐྱེས་ཏེ་འོངས་པའི་ལྷ་གྱ། དགོ་མཚན་= དེ་ལུས་བྱུང་བའི་དགོ་

བ། ལྷོགས་བཅུ་= ལྷོགས་བཞི་མཚན་མས་བཞི་ལྟེ་འོག་གཉིས་དང་བཅས་པའི་ལྷོགས་ལུ་ ཏེ་

སློམ་འབད་རྒྱས་ཞི།

བཏུ་བ་ཅོས་འདི་ཅོམ་དུ་ལུ་ སྤྱིང་ཅུས་བསྐྱེད་དེ་ འབད་བའི་དཀར་པོ་ དགོ་བའི་ལུ་ ཤིང་ཏེ་

གྲོ་རྩའི་སྐྱོ་བ་བྱུང་བ་དེ་ མོང་འཕེལ་འཁྲུག་ལས་བརྟེན་ཏེ་ བྱུང་པའི་དགེ་བ་ ཤིང་དེ་གི་ཡལ་ག་
ཕྱོགས་བཅུ་ལྟ་ རྒྱས་དོ་བཟུམ་སྐོལ་མི་ ལེགས་བཤད་འདི་གིས་ འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གསུམ་གྱི་
དོན་མཛད་པར་ཤོག་ཅིག། ॥

ལེགས་བཤད་གྱི་མཛད་བྱ་

ཅེས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ ཤིང་གི་བཟུན་བཅོས་ལྷགས་གཉིས་ཡལ་འདུལ་བ་རྒྱ་དུན་ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ནི་མཐོང་ལྷང་ལྷ་ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱུ་བྱས་ཏེ། བཅོམ་པ་དཀོན་མཚན་བཟུན་པའི་སྐྱོན་མེས་
ལྷ་རྒྱུ་མཚན་ལྟར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ཁར་ གང་དུན་ལྷག་བྲིས་ལུ་བརྒྱུས་པའོ།།

ཚོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ བྱུང་དོན་གྱི་དཔྱད་ ཤིང་དང་ཚུ་ལྟ་བུར་ཏེ་ བཀོད་པའི་བཟུན་བཅོས་འདི་
དགེ་སྲིང་དཀོན་མཚན་བཟུན་པའི་སྐྱོན་མེ་གིས་ ལྷ་རྒྱུ་མཚན་ལྟར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ཁར་ མཐོང་
ལྷང་མ་འདྲ་ལ་ རྣམ་པ་ལྷ་ཚོགས་ཤུམ་མི་དེ་གིས་ ལྷ་ལམ་འབད་དེ་ སེམས་ལྷག་ཅི་དུམ་ཅིག་
བྲིས་ཏེ་ བཞག་བཞག་པ་ཡིན།།

བྱ་བ་དུ་སྐྱེ་མཁུ་ལམ།། ॥